د تصوف په اړه ځيني حقايق

Download from:aghalibrary.com

حكمتيار

فهرست

عنوان **صفحه**

د ناشر وینا -------------------------------------- ۱
د تصوف په اړه ځیني حقایق ------------------------------ ۶
د جن سوره: -------------------------------------- ۷
تقوی، بر او احسان: ---------------------------------- ۱۱
محکمات او متشابهات: -------------------------------- ۱۴
شهود: -- ۲۰
وجد او مستي: ------------------------------------ ۲۳
خضر علیه السلام : -------------------------------- ۲۷
د ولایت نور: ------------------------------------ ۴۲
اهل العلم، اهل الذکر او اهل الخبر: ---------------------- ۴۳
علم الیقین، عین الیقین او حق الیقین: -------------------- ۴۶
په ژوند کي د عرش، جنت او دوزخ لیدل: ------------------ ۴۹
آیا اولیاء الله په غیب پوهېږي؟: ---------------------------- ۵۱

د الله تعالی عطاء څنګه ده؟: ---------------------------- ۷۶
اهل بیت: --- ۸۴
د شیعه وو په اړه یوه رؤیا: ---------------------------- ۸۸
د اهل بیت مناقب: ---------------------------------- ۸۸
اهل بیت، آل او اولاد: -------------------------------- ۹۸
د مرګ له ځای او نیټې خبر ورکول: -------------------- ۹۹
علیه السلام او رضی الله عنه: ------------------------ ۱۰۰
آیا په قرآن کي ټول احکام نشته؟ ---------------------- ۱۰۲
نهج البلاغه: -------------------------------------- ۱۰۵
د Q ټلویزیوني چینل په اړه ---------------------------- ۱۰۷
تتمه: -- ۱۱۲

بسم الله الرحمن الرحيم

د ناشر وينا

الحمد لله چي د اسلامي دعوت په تاوده سنگر کي د يوه بل ارزښتناک او علمي اثر د خپراوي سعادت ترلاسه کوو، دا د يوه مشهور پاکستاني خطيب او د تصوف ستر مدافع او مبلغ ډاکټر محمد طاهر القادري په نامه د ورور حکمتيار له لوري لېږل شوی مفصل ليک دئ چي د موضوع اهميت ته په پام سره مو د يوې رسالې په ډول د هغه خپرول او خپل خدای پال ولس ته د هغه ډالۍ کول مفيد وګڼل.

ښايي هيڅ مؤمن او حساس داعي به له موږ سره په دې کي اختلاف ونه لري چي د تصوف نوم او سلسله د اسلامي امت د تاريخ په يوه خاص پړاو کي او په دې نيت رامنځته شوی چي د مسلمانانو تعلق له الله تعالی سره مضبوط کړي او معنوياتو ته د دوی توجه راواړوي، خو له يوې خوا د غرض خاوندانو په هغه کي ناوړه تصرفات کړي او له بلي خوا جهل او ناپوهي د دې باعث شوې چي د تصوف تر جالب نامه لاندي ډېر خرافي

افکار او شرک لړلي عقاید په اسلامي امت کي په عامه توګه او په افغانانو کي په خاصه توګه خواره شوي، دا افکار نه یوازي دا چي له قرآن او حدیث سره په بشپړه توګه مغایرت لري، بلکي له یوې خوا ئې په امت کي اختلافات راولاړ کړي او له بلي خوا خلک له اصلي لاري منحرفوي، له ژوند او د ژوند له اړوند قضایاوو ئې پام بل لوري ته اړوي، رهبانیت ته ئې بلي، د خلکو توجه له خالق نه مخلوق ته اړوي، له ژوندي خدای نه مړي انسان ته، د عرش له مالک نه قبرونو او قصرونو ته، له جومات نه زیارت ته، د قرآن له تلاوت نه ساز، سرود، قوالي او نعت ته، له جهاد نه رهبانیت ته او له سنګر نه د خانقا کونج ته، د اسلامي نظام د پلي کولو په لار کي له دعوت او جهاد نه ئې لاس اخیستو ته هڅوي، خلکو ته وایي که د مرشد لمن ونیسې نو هغه مقام ته رسېدی شې چي مجاهدین ئې په جهادونو او شهیدان ئې په شهادتونو نشي ترلاسه کولی، هغوی ته وایي: مرشد په غیب پوهېږي، هغه د بنده او الله تعالی تر منځ وسیله او واسطه دئ، خدای یوازي د دوی له لاري دعاګاني قبلوي او حاجتونه ترسره کوي!!! دا په داسي حال کي چي قرآن په پرېکنده او صریح الفاظو او په مکرره توګه فرمایي: عبادت به مو یوازي الله تعالی ته وي او استعانت به مو یوازي له الله تعالی نه، له الله تعالی پرته به نه د بل څه او بل چا عبادت کوئ او نه به بل چا ته د دعاء لاسونه اوچتوئ، له الله تعالی نه پرته نه په آسمانونو کي څوک په غیب پوهېږي او نه په زمکي کي، ستاسو رب تاسو ته د غاړي تر رګ هم ډېر درنږدې دئ، په هر ځای کي درسره دئ، دعاګاني مو اوري، حاجتونه مو ترسره کوي او مشکلات مو حلوي، له هغه چا زیات راضي

کېږي چي زياته دعاء ورته کوي او له هغه چا ناراضه کېږي چي د ده په ځای بل چا ته دعاء کوي، هغه څوک هيڅکله نه بخښي چي په (عبادت) او (دعاء) کي له الله تعالی سره بل څوک شريک کړي.

که د دغو خرافي افکارو او شرک لړلو عقايدو جرړو ته ځير شئ نو وبه گورئ چي ترشا ئې يا د خطرناکو او ځېرکو دښمنانو لاس دئ، يا د ټگمارانو او يا د جاهلانو. دا نن نن غربي استعمار په دې اړه پراخي پانگوني کوي چي دغه افکار په مسلمانانو کي خواره شي، دا تصادفي خبره مه گڼئ چي ملگرو ملتونو ولي د غربي هېوادو په وينا يو کال د مولانا جلال الدين رومي په نامه ياد کړ!! ولي په بي بي سي، امريکا غږ او نورو غربي رسنيو کي د مثنوي او د حافظ شيرازي د کليات لپاره پراخ تبليغات کېږي، دوی غواړي مسلمانان له هغه قرآن نه بل لوري ته مخه کړي چي د الله تعالی په لار کي په خپل سر او مال د جهاد بلنه ورکوي، مسلمانانو ته امر کوي چي تر هغه له کفارو سره وجنگېږئ چي د الله دين پر ټولو اديانو غالب شي او د زمکي پر سر له الهي دين نه پرته بل دين او نظام نه وي. دوی خو پر اسلامي نړۍ له سياسي، اقتصادي او نظامي پلوه حکومت کوي، سلطه او گټي ئې د هغه چا له لوري گواښل کېږي چي دا قرآن ئې لارښود وي، له هغه چا؛ نه يوازي وېره نه لري بلکي د ځان لپاره ئې ډېر گټور گڼي چي د مسلمانانو ذهن او فکر تخدير کړي، د دوی په ضد ئې مقاومت او جهاد ته ونه هڅوي، په ذکر، تسبيح، اوراد او اذکارو ئې مصروف وساتي او حتی ورته ووايي: (غوث، قطب او ابدالو) د دوی د راتلو او پر مسلمانانو د مسلط کېدو پرېکړه کړې، هغه مهال به وځي چي دوی ئې د بېرته وتلو

فیصله وکړي، ستا جهاد، مقاومت او قرباني هیڅ ګټه نه لري او له دې لاري هیڅکله خپلو موخو ته نشې رسېدی!!

دښمنان غواړي له اسلام نه یو داسې کرکجن انځور وړاندې کړي چې هر چا ته د خندا وړ وي، هر لیدونکی له اسلام نه بې زاره کړي، هغه یو خرافي او مسخره دین معرفي کړي، دوی د شیعه وو د عزاداري مراسم او په زنځیرونو ځان وهل، د بري امام او داتا ګنج بخش په زیارتونو کې د چرسي ملنګانو وجد او مستي ډېر خوښوي او په اروپا او امریکا کې ئې ننداري ته ږدي.

ځیني خلک تصوف ته په داسې سترګه ګوري چې ګواکې دا له الله تعالی سره د انسان د تعلق ټینګولو یوه ذریعه ده، دوی ته باید ووایو: پیغمبر علیه السلام موږ ته ټولي هغه لاري، چاري او طریقې راښودلې دي چې د بنده تعلق له خپل رب سره ټینګوي، هغه فرمایي چې الله تعالی ته د نږدې کېدو تر ټولو ډاډمنه، نږدې او صحیح لار د فرایضو سرته رسول دي، یعني په لمانځه، روژې، زکات، حج او جهاد سره کولی شئ خپل رب ته ورنږدې شئ او د هغه تقرب مو په برخه شي، آیا دا کافي نه دي؟ شریعت خو موږ ته اجازه نه راکوي چې څه پر دین زیات یا ترې راکم کړو، د اهل کتابو په اړه د یوه بحث په ترڅ کې موږ ته لارښوونه کوي چې هغوی له خپله ځانه رهبانیت رامنځته کړ، الله تعالی نه وو پرې لازم کړی، خو بیا ئې مراعات نه کړ!! دا لارښوونه کافي ده چې هر مؤمن انسان په دین کې له ځانه طریقې جوړې نه کړي، حتی که په ښه نیت هم وي.

تاسو به په دې رساله کې د تصوف په اړه داسې دقیق، مشرح او علمي

بحث وومومئ چي تنده مو رفعه او پوښتنو ته مو مضبوط او قانع کوونکي ځوابونه ترلاسه کړئ، موږ په دې هیله دا رساله خپل اسلامپال او پر خدای مین ولس ته ډالۍ کوو چي په نړدې راتلونکې کي افغانستان د یوې داسي ټولني په توګه وګورو چي د مدینې منورې هغي ټولني ته ورته وي چي د رسول الله صلی الله علیه و سلم په مبارکو لاسونو جوړه شوه، د قرآن له زلال او شفافي چینې خړوبېده، د الله تعالی په لار کي د جهاد په سبب د یوه داسي ستر هېواد په پلازمېني بدله شوه چي له اندونیزیا نه تر هسپانیا او له کاشغر نه تر یمن پوري غزېدلی وو، د وخت دوه ستر ستر ځواکونه ئې په وړاندي په ګونډه شول او د الله تعالی د غوره او آزادي بخښونکي دین شین بیرغ د نړۍ په ګوټ ګوټ کي په رپیدا راغی.

و ما ذلک علی الله بعزیز

د میثاق ایثار اداره

بسم الله الرحمن الرحیم

د تصوف په اړه ځیني حقایق

فَبَشرْ عِبَادِ اَلّذِینَ یَستَمِعُونَ الْقَوْلَ فَیَتّبِعُونَ أحْسنَهُ أُولَئک اَلّذِینَ هَدَاهُمُ اللّهُ وَ أُولَئک هُمْ أُولُوا الأَلْبَبِ * صدق الله العظیم

محترم ډاکټر محمدطاهر القادري! السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

څه وخت مخکې داسې فرصت په لاس راغی چي ستا ځیني ویناوې د تلویزیون له لارې واورم، څو ورځې مې پرله پسې ستا خبرې تعقیب کړې، په هر آیت او حدیث چې تا په خپلو ویناوو کي استناد کاوو هغه مې په دقت سره له نظره تېراوو او اړوند کتابونو ته ئې تلم او سیاق و سباق، متن، اسناد او د علماوو آراء مې لوستل، په پای کې څو نتیجو ته رسېدلی یم چي د یوه امین ناصح په توګه ئې تاسو ته لیکم، خو تر دې د مخه دا مناسب ګڼم چي د ځان په اړه دومره معلومات درکړم چې باعث شي زما لیکنه په غور او دقت سره ولولې، دا هم د یوسف علیه السلام په سنت د عمل کولو په موخه، نه د ځان ستاینې لپاره، الله تعالی ته له ځان ستایلو پناه وړو، هدف مې دا دئ چې ته ګمان ونه کړې کوم بې علمه، بې عمله، ستا کوم

مذهبي حريف او رقيب تا ته دا خط ليکلی: ما د خپل شپېته کلن ژوند څلوېښت کلونه په دعوت، هجرت، جهاد، زندان، د ديني علومو په تعليم او تدريس کي تېر کړي، د قرآن دوه ثلثه مي حفظ کړي، صحاح سته، مشکوة او د الباني سلسه مي لوستلي، نږدې نيمايي قرآن مي په څلورو جلدونو کي تفسير کړی، په پنځم ئې مصروف يم.

زه د دې خط د ليکلو په مهال دا ګمان هم نه کوم چي ته به زما له ويناوو سره توافق وکړې، ځکه زه هغه څه درته ليکم چي په قرآن او د پيغمبر عليه السلام په احاديثو کي په صريحو الفاظو راغلي، دا به حتماً تر دې د مخه ستا له نظره تېر شوي وي، خو زه د خپل ديني مسئوليت د ادا کولو لپاره دا مطالب تا ته ليکم، ستا د ويناوو له اورېدو وروسته که څه درته ونه ليکم نو د ګناه احساس به کوم او داسي به ګڼم چي ما له حق نه دفاع ونه کړه او دومره مي هم ونه کړل چي د يوه خط په ليکلو سره له قرآن او حديث نه دفاع وکړم او هغه غلط تعبيرونه تصحيح کړم چي سل په سلو کي د حقيقت خلاف او له قرآن او سنت سره متعارض راته ثابت شوي. ستا د هغو ويناوو محوري برخه له تصوف نه دفاع وه چي ما واورېدې؛ خو د تصوف په اړه چي تا څه ويلي ټول مي د قرآن، حديث، عقل او علم خلاف موندلي، چي دا دئ څو مثالونه ئې تاسو ته ليکم:

د جن سوره:

تا د جن د سورې په څو آيتونو استناد وکړ، په داسي حال کي چي دا سوره له سره تر پايه د هغه تصوف پر واهي بنسټونو سخت سخت

گوزارونه کوي چي ته ترې دفاع کوې، ستا تصوف وايي چي مرشد په غيب پوهېږي!! خو د دې سورې لومړی آيت وايي چي پيغمبر عليه السلام له دې خبر نه وو چي د جناتو يوه ډله راغلې، د ده تلاوت ئې اورېدلی، ايمان ئې راوړی، او ... د جن د سورې له نازلېدو وروسته له دې پېښې خبر شو.

د هغه چا په ځواب کي چي ادعاء کوي د جناتو له لاري په غيبي خبرو پوهېږي؛ وايي: جنات په غيب نه پوهېږي، آسمان ته نشي ختی، استراق السمع نشی کولی، هغو فرشتو ته هم نشي ورنږدې کېدی چي الهي احکام انتقالوي؛ ځکه د هغوی شا او مخي ته داسي ساتونکي گمارل کېږي چي هيڅوک ورنږدې کېدی نشي. جنات وايي:

ÇÈ #%©' Nå' Nÿ Š#'& Q& ÇÚ öR$'Î ` JÎ ‰ƒ ÍéŸ& ü" Í6R ÿw $R&r

او دا چي موږ نه پوهېږو چي د زمکي اوسېدونکو ته د شر اراده شوې او که ئې خپل رب د رشد او هدايت اراده ورته کړې.

په دې سوره کي پيغمبر عليه السلام ته ويل شوي چي خلکو ته ووايي:

ö@è ÷bÎ) þ'Í÷Šr& Ò=ƒÌs%r& $B šcrß'tãqè? ÷Pr& ã@yèøgs† ¼ã&s! þ'În1u' #´'ÏBr& ÇËÎÈ

ÇËÏÈ #'n&r& ÿ¾ÏmÎ6ø‹xî 4'n?tã ãÎgôàãƒ Ÿxsù É=ø‹tóø9$#

وايه: نه پوهېږم چي آيا هغه څه رانږدې دي چي وعده ئې درکول کېږي او که رب به مي د هغې تر راسېدو کوم وخت او موده وټاکي. عالم الغيب رب چي په خپلو غيبي اسرارو هيڅوک نه خبروي.

يعني نه زه له غيبه خبر يم او نه له الله تعالی پرته بل څوک.

ستا تصوف وايي چي مرشد حتی له مرگه وروسته هم له بغداد او اجمير نه په لاهور کي خپلو مخلصينو ته فيض رسولی شي!! خو دا سوره پيغمبر عليه السلام ته وايي:

ÇÈ #%©‘ Ÿwr #ŽÏ… Œä 7 Ð w ’ôØè

وواية! يقيناً چي زه تاسو ته نه د کوم تاوان څښتن يم او نه د کوم هدايت او رشد.

چي پيغمبر عليه السلام په خپل ژوند کي خلکو ته د گټي او ضرر مالک او واکمن نه وو؛ نو بلځوک به څنگه خلکو ته د گټي رسولو او ضرر دفعه کولو اختيار او توان لري، او هغه هم له مرگه وروسته او له قبره؟!!

ته چي د (روحاني فيض) په نامه څه يادوې، دا له ځانه جوړه شوې جعلي اصطلاح ده، هيڅ ديني بنسټ نه لري، نه په قرآن کي راغلې او نه په احاديثو کي، قرآن موږ ته وايي چي نوح عليه السلام خپل زوی او مېرمني ته په خپل کور کي څه روحاني فيض نشو رسولی، دواړه غرق شول، نو ستا مرشد به په اجمير او بغداد کي له خپل قبر نه څنگه په لاهور کي خپل مريد ته (روحاني فيض) ورسولی شي؟!! پيغمبر عليه السلام خپل تره ابوطالب چي ډېري ستري او نه هېرېدونکې ښېگڼي ئې ورسره کړې وې او د ده د هدايت سخته تلوسه ئې درلوده خو په دې ونه توانېدو چي د روحاني فيض په مرسته ئې هدايت کړي او ايمان راوړو ته ئې تيار کړي، قرآن ورته فرمايي:

Ä‑æ& qèr âš±„ `B “Ÿ‰ö ©$£Å9r M6ôm& ôB “Ÿ‰ö Ÿw 7R]

القصص: ٥٦ ÇÎÏÈ šú ïŸ‰Fôg3ß

يقيناً چي ته (اې محمده) هغه څوک نشې هدايتولی چي محبت ورسره لرې، خو الله هغه څوک هدايتوي چي وئې غواړي، او هغه په لارموندونکو ترټولو زيات پوه دئ.

تا چي د (طريقت) د اثبات لپاره د جن د سورې په دغه آيت استناد کړی:

ÇÎÏÈ #Ÿ‰Ï ,Í#•Û $Zä 7 Ï‰Œ brß $ZÏr bqß î»Á 9$$ZÏ $R&r

او دا چي ځيني مو صالح دي او ځيني مو غير له دې، او مونږ د بېلو بېلو تګلارو خاوندان وو.

دا تحريف ته ورته استناد دئ، دا آيت وايي چي جناتو خپل حالت داسي بيان کړی: ځيني مو صالحان دي او ځيني غيرصالح، په بېلو بېلو لارو روان ډلي ډلي يو، نه پوهېږو د دې آيت له کومه ځايه تا د طريقت مشرب رااېستلی او هغه دي د قرآن مطابق مشرب ګڼلی؟!! داسي ادعاء خو يوازي هغه څوک کولی شي چي مخي ته ئې له قرآنه بې خبره جهال ناست وي او هغه غواړي خپله هره غلطه خبره په داسي توګه وړاندي کړي چي ګواکي د قرآن مطابق ده!! همداراز د دې سورې په بل آيت:

(ÇÏÈ $]%î ä$B Nßg»Yø)ó™V{ p)ƒÌ©Ü9$’?ã (qßJ»)FóŸ$E©r) : او دا چي که

په دې لار نېغ پاته شي په پرېمانه اوبو به ئې خړوبه کړو)، ستا استناد ناوارده استناد دئ، دلته له طريقت نه مراد ستا طريقت نه دئ، بلکي په مخکني آيت کي چي جناتو ويلي: زموږ ځيني مسلمانان دي او ځيني

قاسطون .... ($R&r $ZB 3¢$ bqÔî ó $ZB r $¢$ bqÂÅ») Jù ô N=Ø&

او مسلماني دغه جناتو د كي آيت وروسپي په (ÇÍÈ #%©‘ (#s B 7 î»9rê

اسلام د طريقة په نامه ياد شوی، يعني كه دوی په اسلام استقامت وكړي؛ نو پراخ رزق به ورپه برخه كړو، عجيبه ده چي ته له دې نه د تصوف طريقت راباسي!!

بيا خو مناسب دا ده چي ته د فرعون له هغي وينا نه هم د طريقت اصطلاح راوباسې چي خپلو پلويانو ته د ده په دين د ټينګ پاته كېدو لپاره وايي: موسى او هارون (عليهما السلام) راغلي چي ستاسو غوره طريقت ختم كړي: قَالُوا إِنْ هَذَنِ لَسحِرَنِ يُرِيدَانِ أَن يخْرِجَاكم مِّنْ أَرْضِكُم بِسِحْرِهِمَا وَ يَذْهَبَا بِطرِيقَتِكُمُ الْمُثْلى * طه:۶۳

وئې ويل: دا دواړه (موسى او هارون عليهما السلام) خو يقيناً چي جادوګران دي، غواړي په خپل جادو سره تاسو له خپلو سيمو وباسي او ستاسو غوره طريقت له منځه يوسي!!

تقوی، بر او احسان:

ته چي د تقوی، بر او احسان په اړه كوم تعبيرونه وړاندي كوې او د تصوف او صوفيانو په معنى ئې اخلې ټول ئې د قرآن خلاف دي، دا قرآني اصطلاحات د مسلمان د عملي ژوند بېل بېل اړخونه توضيح كوي، راشه دغو آيتونو ته لږ ځير شه:

(r%É ‹ór î $ÿà6 $šÆ Ï Nã Rqè šú ïÏ%©!$# (qãè»% (qã#ä ûïÏ%©!$#š»7

ÇÊÌÈ šú üÉB3$ì B © $Ib ¿ (qB=n$ r ¢à ü ÑäŠì التوبة: ۱۲۳

اې مؤمنانو! له هغو کافرانو سره وجنګېږئ چې درنږدې دي او حتماً دي په تاسو کي زيږوای ومومي، او په دې پوه شئ چي الله له داسي متقيانو سره (مل) دئ.

دلته هغو قتال کوونکو مجاهدينو ته د متقيانو نوم ورکړی شوی چي: له نږدې کافرانو سره جنګېږي او له هغوی سره په خپل چلند کي غلظت ښيي او له نرمښت نه ډډه کوي.

ÇÏÈ ûüZÅé B3$ì J9 © $Ibîr $Z=ç3 Ñàj/ÿ ‰ q9 $ZŠì (r%g» _ ` ƒÿ‰ $r

العنکبوت: ۶۹

او هغه چي زموږ لپاره ئې جهاد کړی حتماً به خپلي لاري ورته وښيو او يقيناً چي الله له دغو محسنينو سره دئ.

دلته هغه مجاهدين د (محسنين) په نامه ياد شوي چي د الله په لار کي جهاد کوي او د همدې جهاد په طفيل؛ الله تعالی د هدايت ټولي لاري د دوی پر مخ پرانيستې دي او د ژوند په هري برخي کي ئې الله تعالی لارښوونه کوي. عجيبه ده چي تا له دې څرګند آيت نه دا غلطه انتباه اخيستې چي د خانقا او کوم زيارت په کونج کي ناست صوفي ته د محسن نوم ورکوې او له سبلنا نه د طريقت څلور طريقې راباسې!! ته او خدای دي آيا دا ډېر کرکجن تعبير او له قرآن سره ستره بې باکي نه ده؟!!

bîû äó« `B (qà)ÿZè$Br šc q6îB $£B (qà)ÿZè Ó4®m (#q9$s? `9

هیڅکله به ښېګڼي ته ونه رسئ ترڅو له خپلو محبوبو شیانو نه څه انفاق نه کړئ او څه چي انفاق کوئ نو الله وربانديي ښه پوه دئ.

دلته قرآن د الله تعالی په لار کي ایثار او قربانۍ ته د بر نوم ورکړی او فرمایي چي هغه څوک د بر او ابرارو مقام ته رسېدی شي چي تر ټولو زیات محبوب شیان د الله تعالی په لار کي قرباني کړي، او هر څوک پوهېږي چي د دې ښه مصداق هغه مجاهد دئ چي خپل سر او مال د الله په لار کي قرباني کوي، نه ستا د ادعاء مطابق په زیارت او خانقا کي ناست هغه ذاکر چي د نورو جیب او لاس ته طمعه لري او معیشت ئې د بل په خیراتونو، صدقاتو، شکرانو او نذرانو تأمین کېږي. آیا د پیغمبر علیه السلام هغه وینا دي اورېدلې چي فرمایي: د سنګر یوه ورځ په نورو ځایونو کي تر زرو میاشتو عبادت غوره ده، حتی که دا په حرم کي او په داسي عبادت تېر کړي چي د شپې قیام کوي او د ورځي روژه نیسي، په همدې عبادت سره هم د هغه مجاهد د یوې ورځي ثواب او مقام نشي ترلاسه کولی چي په سنګر کي پروت وي.

عن أنس قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لغدوة في سبيل الله أو روحة خير من الدنيا وما فيها ذكر تفضل الله جل وعلا على الواقف ساعة في سبيل الله بإعطائه خيرا من مصادفة ليلة القدر بالمسجد الحرام

عن أَبُو صَالِحٍ مَوْلَى عُثْمَانَ قَالَ سَمِعْتُ عُثْمَانَ بْنَ عَفَّانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ رِبَاطُ يَوْمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ خَيْرٌ

مِنْ أَلْفِ يَوْمٍ فِيمَا سِوَاهُ مِنْ الْمَنَازِلِ

جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ دُلَّنِي عَلَى عَمَلٍ يَعْدِلُ الْجِهَادَ قَالَ لَا أَجِدُهُ هَلْ تَسْتَطِيعُ إِذَا خَرَجَ الْمُجَاهِدُ تَدْخُلُ مَسْجِدًا فَتَقُومَ لَا تَفْتُرَ وَتَصُومَ لَا تُفْطِرَ قَالَ مَنْ يَسْتَطِيعُ ذَلِكَ

عَنْ سَلْمَانَ الْخَيْرِعَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ رَابَطَ يَوْمًا وَلَيْلَةً فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَانَ لَهُ كَأَجْرِ صِيَامِ شَهْرٍ وَقِيَامِهِ

آيا هغه حديث دي نه دئ اورېدلی چي پيغمبر عليه السلام فرمايي: زموږ په دين کي رهبانيت نشته، زموږ د دين رهبانيت جهاد دئ.

محکمات او متشابهات:

د محکمات او متشابهات په اړه چي تا څه ويلي کاملاً بې بنسټه دي: الله تعالی آيتونه په دوو ډولونو وېشلي: محکم او متشابه، خو ته ئې درې ډوله ګڼې او حروف مقطعات يو بېل ډول ګڼې، او وايي چي دا د پيغمبر عليه السلام او الله تعالی تر منځ يو سر او رمز دئ چي بل څوک پرې نه پوهېږي!! دا يو تور دئ هم پر قرآن او هم پر پيغمبر عليه السلام، نه په قرآن کي مبهم لفظ شته او نه پيغمبر عليه السلام د الهي وحي کوم څه له ځان سره پټ ساتلي او امت ته ئې له ابلاغ او بيان نه ډډه کړې، داسي اتهام هغه څوک واردولی شي چي نه له قرآنه خبر وي او نه پيغمبر عليه السلام پېژني.

د متشابه په اړه ستا دا ادعاء هم بې بنسټه ده چي راسخين في العلم پرې پوهېږي، دا خبره هغه څوک کولی شي چي نه ئې د آيت ترکيب ته

توجه کړي او نه د متشابه په معنی پوهېږي، راشئ دې آيت او الفاظو او ترکيب ته ئې لږ ځير شو:

É »GÅ¾$Pé£è M»J3ü M»ƒ#ä ųZB = »GÅ¾$ 7 øã A"® ü Ï‰$qè

ųZB m7»±? $B bqãèÎ6®ù Ô÷- óÎgÎ/qè=è% Î ûïÏ%©!$$B'ù M»gÎ»±FBã ãz é&

ª!$ wÎ) ÿã#ƒÍrù? ãN=è÷ƒ $Br ¾Ï&#ƒÍrù? äî$óÏGö/$ ÏpZGÏÿø9$ äî$óÏGö/$

$Br $ZÎn' Ï‰ZÏã ôÏB @ä. ¾ÏmÎ/ $ZB#ä bqä9qà)ƒ ÉOù=Ïèø9$ 'Î bqã‚Å™º§9$r

آل عمران: ۷ ÇÐÈ É »6ø9F{$(qä9'ré& Hw) ã©.¤ƒ

الله هغه ذات دئ چي دا کتاب ئې پرتا نازل کړ، چي ځيني آيتونه ئې محکم دي، چي دا د کتاب بنسټ دئ او نور ئې متشابه دي، نو هغه کسان چي په زړونو کي ئې کوږوالی دئ په متشابه پسې ئې درومي، د فتنې په لټه کي او د تأويل په لټه کي، پداسي حال کي چي په تأويل ئې له الله پرته هيڅوک نه پوهېږي او هغه چي د راسخ علم خاوندان دي وايي: مونږ ايمان پرې راوړی، ټول زمونږ د رب له لوري دي او پند نه اخلي مګر د عقل خاوندان.

دا مبارک آيت څو مهم مطالب زمونږ مخي ته ږدي:

- د دې کتاب ځيني آيتونه "محکم" دي او ځيني ئې "متشابه"
- د کتاب اصلي او اساسي مطالب په هغو آيتونو کي راغلي چي محکم دي ا و تشبيه نده پکي کارول شوې.
- متشابه آيتونه چي په مفهوم ئې پوهېدل غور او دقت غواړي بايد

همدې محکمو آیتونو ته راجع شي او د همدی آیتونو په رڼاکي تفسیر او توضیح شي.

- هغه کسان چې په زړونو کې ئې خیری او کوږوالی وي، د دې په ځای چې د متشابه آیتونو په مراد باندې ایمان کافي وګڼي، برعکس د دې آیتونو په تأویل د پوهېدو هڅه او لټه کوي او غواړي هغه د خپل بحث او تحقیق محور وګرځوي.
- هغه کسان چې غواړي دغه ډول آیتونه د مناقشې او بحث موضوع وګرځوي، هغوی په حقیقت کې یا د فتنو راولاړول غواړي، د دې هڅه کوي چې د الله تعالی په اړه د مسلمانانو په زړونو کې شکوک او شبهات راولاړ کړي او خلک د محکمو آیتونو له مفاهیمو نه بل لور ته واړوي او یا دا چې غواړي د متشابهاتو په تأویل ځان پوه کړي. د تأویل لغوي معنی اول یا اصل ته اړول دي، تأویل یعنی د متشابه آیت فعلي حالت د هغه لومړني حالت ته ګرځول، یعني دوی غواړي په دې پوه شي چې د دې متشابه اصلي او اولني حالت او کیفیت څنګه دئ؟!
- دا هلې ځلې او دا هڅه او هاند د هغه چا کار دئ چې زړه ئې کوږ او خیرن وي، پر زړه او دماغ ئې شکونو سیوری غوړولی وي.
- د متشابهاتو د تأویل علم یوازې له الله تعالی سره دئ، بل هیڅوک نشي کولی په هغه باندې پوه شي، ځکه الله تعالی هغه غیبي او له سترګو نه پټ شیان چې انسان ئې نه پېژني او نه په خپل قاموس کې ورته نوم لري، د انسان د ښې پوهی پخاطر له محسوسو او پېژندل شوو شیانو سره تشبیه کړي او پداسې الفاظو سره ئې معرفي کړي دي چې په حقیقت کې د ښکاره

او څرګندو شیانو لپاره استعمالېږي. د دې لپاره چې هغه د انسان لپاره د فهم وړ وګرځوي او د هغه څیز د حقیقت په اړه نسبي تصور ورته حاصل شي، د دې مطلب دا شو چې د دغو شیانو د معرفي لپاره ترممکنه حده او تر هغه ځایه چې د انسان عقل ته مقدور ده اهتمام شوی او د متشابه آیتونو په ترڅ کې معرفي شوي، د انسان د عقل نیلۍ لدې نه آخوا وړاندې نشي تلې، دا د ده د الوت وروستۍ پړاو دئ، آخوا ته ئې لاس نه رسېږي، د ده له عقل او ادراک نه لوړ دي، الله تعالی د همدې ډول شیانو د معرفي کولو لپاره ښه لازمه څرګندونه کړې ده او د انسان د عقلي قوت مطابق وضاحت ئې کړی، خو لدې نه آخوا د انسان عقل د مخکې تګ مجال نه لري، باید همدلته ودرېږي او د متشابهاتو له تأویل نه ځان وساتي. د انسان د عقل او پوهی قصور، د حواسو او مشاعرو محدودیت ئې او د ژبې او قاموس عدم جامعیت ئې باعث شوي چې له مخکې تګ نه عاجز شي او د متشابهاتو په حقیقت تر دې زیات پوه نشي.

پداسي حال کې چې د قرآنکریم دا مبارک آیت په پوره صراحت او وضاحت سره دا بیانوي چې د کږو، رنځورو، خیرنو، له شک او شبهاتو نه ډکو زړونو خاوندان د متشابهاتو د تأویل په لټه کې وي، متأسفانه د ځینو مذهبي فرقو پلویان د دې آیت د صریح حکم خلاف دعوی کوي چې د دوی ائمه د متشابهاتو په تأویل پوهېږي، دوی د دې ادعاء کوي چې په علم کې پاخه "الراسخون في العلم" مستثنی شوي، دوی کولی شي د متشابهاتو په تأویل پوه شي. د آیت د دوهمي برخي په اړه د دوی دا انګېرنه په څرګنده توګه د همدی آیت له لومړنۍ برخی سره تناقض لري، د دوی دا

تعبیر بالکل غلط او کمزوری دئ، ځکه د آیت په سرکي راځي چي د رنځورو زړونو خاوندان د متشابهاتو د تأویل هڅه کوي، دا ممکنه نده چي د علم خاوندان د داسي یوه عمل هڅه وکړي.

- عالمان ټول آیتونه د الله تعالی له لوري شمېری، ایمان وربانديي راوړی او هوښیاران پند ترې اخلي.

له دې آیت نه معلومېږي چي د قرآن آیتونه دوه ډوله دي:

- محکم آیتونه: هغه چي د الفاظو مراد او معنی ئې څرګنده او واضح ده، داسي الفاظ او کلمات پکي کارول شوي چي ظاهري او ذهن ته نږدې معنی ئې څرګنده ده او د هیڅ شک او شبهې احتمال پکي نشته. همدا محکم آیتونه د قرآنکریم د مفاهیمو اساسي محور تشکیلوي.

- متشابه آیتونه: هغه چي له داسي شیانو نه پکي بحث شوی چي نه د لمس وړ دي او نه د مشاهدې او لیدني، داسي شیان چي انسان په خپل قاموس کي د هغه لپاره نوم نه لري. دا غیبي شیان په دې آیتونو کي پداسي الفاظو سره معرفي شوي دي چي انسان ئې معمولاً د محسوس او ملموس شیانو لپاره کاروي. پدې سره قرآن خپل مخاطب په نسبي طور د هغو غیبي شیانو په حقیقت څه ناڅه پوهوي چي د هغوی لپاره په خپل قاموس کي هیڅ نوم نه لري.

ځیني کسان د دې مبارک آیت صریح حکم ته توجه نه کوي او د آیت د وروستۍ برخي په رابطه داسي څه وایي چي له لومړۍ برخي سره ئې تناقض لري، د آیت لومړنۍ برخه وایي: د رنځور زړه خاوند، فتنه لټوونکی، ماجرا غوښتونکی، شکاک او قناعت نه کوونکی د متشابه آیتونو

په لته کي وي، هڅه کوي پر تأويل ئې پوه شي او په همدې پسې وايي: له الله تعالی پرته هيڅوک د متشابهاتو په تأويل نه پوهېږي. په پای کي فرمايي: د دې ماجرا غوښتونکو، فتنه گرو او بيمارو زړونو خاوندانو په مقابل کي عالمان او د پاخه علم خاوندان وايي: مونږ ايمان ورباندي راوړی دئ، ټول د الله له لوري دي او له عاقلانو پرته بل څوک پند نه اخلي. د تعجب ځای دی چي هغوی په دې صراحت سترگي پټوي او ادعاء کوي چي د آيت په وروستۍ برخه کي الله او د پاخه علم خاوندان مستثنی شوي دي او د (الله) او (الراسخون) ترمنځ "واو" د عطف واو دئ، دا غلط نظر نه يوازي د همدې آيت له لومړۍ برخي سره ټکر کوي بلکي د بلاغت خلاف هم دی، که د الله (تعالی) له لفظ نه وروسته توقف ونکړو او دا واو د عطف واو وشمېرو نو بايد وروستنۍ جمله ټوله پر ماقبل عطف کړو چي بيا ئې معنی داسي کېږي: د هغوی پر تأويل له الله او الراسخون في العلم نه پرته بل څوک نه پوهېږي او الله او د پاخه علم خاوندان وايي: مونږ ايمان ورباندي راوړی، ټول د الله له لوري دي!! يعني بايد د يقولون په لفظ کي ضمير الله او الراسخون في العلم دواړو ته راجع وي!! او څرگنده ده چي دا نه معقول دئ او نه صحيح. د آيت اول او آخر په دې دلالت کوي چي بايد د الله له لفظ سره توقف وکړو او د متشابهاتو د تأويل علم يوازي تر الله تعالی پوري خاص وشمېرو.

موږ خو د اسلام په تاريخ کي داسي څوک نه مومو چي د متشابهاتو په تأويل پوه وو، نه په صحابه وو کي او نه مفسرينو او محدثينو کي، که تا ته کوم ژوندی راسخ في العلم معلوم وي نو مهرباني وکړه ترې وپوښته

چي د هغو آيتونو تأويل څه دئ چي د عرش، کرسي او استوی علی العرش الفاظ په کې راغلي، د عرش، کرسي او استوی کيفيت دي بيان کړي!! په کومو آيتونو کي چي الله تعالی ته د وجه، يد، عين، سمع، مجئ، اتيان، قرب، معيت .... نسبت شوی، ودي وايي چي کيفيت ئې څنګه دئ؟!! آيا له دې پر ته بل څه ويلی شي چي په کيفيت ئې يوازي الله تعالی ښه پوهېږي؟!! يعني تأويل ئې له الله تعالی پر ته هيچا ته معلوم نه دئ!!

شهود:

د شهود په اړه چي متصوفين څه وايي د قرآن له څرګندو آيتونو سره تعارض لري، قرآن فرمايي:

š• øĵ öĭ R& þĩŕ & É ‘ A$% ¼çš‘ ¼çJ=. r $ZĬ»)ŠÜ) 4 › qã ä! ` $JJ9r

$ ö¡ ù ¼çR$ 6 B Ş) GŏÙ$Èĥù È6 f ŏš ’ ‹Ĵ öĭ R$ÇÅ»9r ÓĪ1•? `9 A$%

$J=ù $ZĬè ¹ Ó › qã Sz r $y2 Š ¼ã#è _ È7 f ü ¼çš‘ 4@B $J=ù ÓĪ1•?

ÇĬÎÈ ûüZB÷sßJ9$Ar& O$r š• øĵ Mö6è š• Y» s ö6 A$% - $ù&

الاعراف: ۱۴۳

او کله چي موسی زموږ ميقات ته راغی او رب ئې ورسره خبري وکړې، وئې ويل: اې زما ربه! ما ته (ځان) راوښيه چي درته وګورم، وئې فرمايل: هيڅکله مي ليدی نه شې، خو دې غره ته وګوره، که په خپل ځای ثابت پاته شو، نو ته به مي هم حتماً وګورې، خو کله چي د ده رب د غره په لوري

تجلي وکړه، ټوټې ټوټې شو او موسی بې سده پرېووت، کله چې راپه سد شو وئې ویل: پاکي تا لره ده، تا ته مې توبه ده او زه لومړنی مؤمن او باورکوونکی یم (د دې خبري چې هیڅوک الله تعالی په خپلو سترګو نه شي لیدی)

دلته څو ډېري اساسي او مهمې خبري زموږ توجه جلبوي:

- الله تعالی له موسی علیه السلام سره تکلم او خبري کړې، موږ د دې خبرو په کیفیت او څرنګوالي نه پوهېږو، دومره ویلی شو چې موسی علیه السلام دا خبري اورېدلې دي او پرې پوه شوی.
- خبري په داسي حالت کي شوې چې موسی علیه السلام خپل رب نه لیدو، د لیدو تمنا ئې کړې او الله تعالی ورته فرمایلي چې زما د لیدو توان او استعداد نه لرې، ستا په څېر یو انسان خو پرېږده ستر غر هم د الله تعالی د تجلي په وړاندي مقاومت نشي کولی، که دا غر زما د تجلي په وړاندي تم شو نو ته مې هم لیدی شې.
- کله چې الله تعالی د غره په لوري تجلي کړې غر ټوټې ټوټې شوی او موسی علیه السلام بې سده شوی.
- کله چې راپه سد شو وئې ویل: پاکي تا لره ده، تا ته مې توبه ده او زه لومړنی مؤمن او باورکوونکی یم، یعنی له ما نه غلطي وشوه، ته تر دې ډېر لوړ یې چې انسان دې په خپلو کمزورو سترګو ولیدی شي، تا ته مې توبه ده، زه لومړنی کس یم چې دې نتیجې ته رسېدلی چې هیڅوک الله تعالی په خپلو سترګو نه شي لیدی.

د قرآن دا وینا او هغه هم د موسی علیه السلام د قصې په ترځ کي د

يهودانو او د بايبل د هغو پلويانو په خوله سخت سوک دئ چي د بايبل دا غلطه خبره مني چي د دوی گڼ شمېر انبياوو الله تعالی په خپلو سترگو ليدلی او ډوډۍ ئې ورسره خوړلې!!

دا آيت د ټولو هغو ټگمارانو ادعاء هم ردوي چي د (شهود) او (حضور) په نامه د الله تعالی د ليدو خبره کوي. که د موسی عليه السلام په څېر اولوالعزمه پيغمبر نشي کولی الله تعالی وگوري بل څوک به ئې څنگه وليدی شي، بخاري روايت کوي چي عائشي رضي الله عنها د محمد عليه السلام په اړه وويل:

مَنْ حَدَّثَکَ أَنَّ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَأَى رَبَّهُ فَقَدْ كَذَبَ وَهُوَ يَقُولُ (لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ) (وَ مَا كانَ لِبَشرٍ أَن يُكلِّمَهُ اللَّهُ إِلا وحياً أَوْ مِن وَرَاء حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسولاً فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ مَا يَشاءُ) وَمَنْ حَدَّثَکَ أَنَّهُ يَعلَمُ الْغَيْبَ فَقَدْ كَذَبَ وَهُوَ يَقُولُ لَا يَعلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ *

که چا درته وويل چي محمد صلی الله عليه وسلم خپل رب ليدلی دئ نو پوه شه چي دا شخص دروغ وايي، ځکه الله تعالی فرمايي: "سترگی ئې نشي ليدلی"، "او هيڅ انسان لره نه ښايي چي الله ورسره تکلم وکړي مگر په وحي سره، يا د حجاب له شا نه او يا کومه فرشته وليږي نو هغه د الله په حکم هغه څه ورته وحي کړي چي غوښتي ئې وي" او که چا درته وويل چي هغه علم غيب لري، نو دا هم دروغ وايي ځکه الله تعالی فرمايي: له الله پرته هيڅوک علم غيب نه لري.

موسی عليه السلام لومړی او وروستی شخص دئ چي الله تعالی ورسره تکلم کړی او دا ئې په خپلو سترگو ليدلي چي نه غر او نه انسان د

الله تعالی د تجلي په وړاندې مقاومت کولی شي.

وجد او مستي:

د وجد، مستي، رقص، نڅا او سرود په نامه چې څه په تصوف کې رایج شوي، ټول کرکجن، مسخره او ناولي بدعتونه دي چې له یهودانو نه اخیستل شوي، د هغوی جعلي مذهبي کتابونه وایي چې پر انبیاوو ئې هغه وخت وحي نازلېږي چې ساز او سرود غږېږي او دوی د وجد او مستۍ په حالت کې وي، د غیب خبرې په دې حالت کې دوی ته معلومېږي. د بایبل له نظره پیغمبر او نبي هغه دئ چې څو کارونه کوي: ... یوه ته ښېرا او بل ته دعاء کوي، وړاند وینې کوي، په وجد راځي، جذبه ئې نیسي، دریا، چنگ او نی ته ناځي، کله کله د انبیاوو لویه ډله د جذبې او وجد په حالت کې په لارې روان وي او نڅا کوي!! داسې لکه نن چې تاسو د چرسي ملنګانو یوه ډله ګورئ چې د برې امام، داتا گنج بخش او فلاني بابا د عرس مراسمو ته روان وي، د ځینو په پښو کې ګړنجې، د ځینو په لاسونو کې بګنۍ، د ځینو په لاسونو کې اوږده اوږده سوټې، رنګ رنګ تراړې ترې راتاو، د چرسو کرکجن بوی او د سپېلنیو لوخړې ترې اوچتې، په نڅا نڅا او په داسې حال کې چې څنې غورځوي، مستي کوي او له ګړنجو ډکې پښې په زور زور په زمکه وهي، د بایبل له نظره به د یهودانو انبیاوو هم همداسې کول، دوی نه خلکو ته وعظ، نصیحت او لارښوونه کوي او نه د دوی د ژوند د تنظیم لپاره احکام او مقررات بیانوي، یوازې دا ورته وایي: د فلان مرشد لمن ونیسه چې روحاني فیوضات دې په برخه شي، د قیامت په ورځ دې شفاعت وکړي،

ستا او الله تر منځ وسیله او واسطه شي!!! دا اوس چې تاسو د دوی د عرس مراسمو ته ولاړ شئ او د دوی د مرشدینو ویناوې واورئ نو یقناً چې هر څه به همغسې وموموئ چې بایبل د یهودانو د انبیاوو په اړه ویلي.

خو قرآن موږ ته وایي چې د الله تعالی ذکر ځانګړي آداب لري، د الله تعالی د نامه په یادولو سره به ستا زړه له هیبته پوړېږي، په خشوع او خضوع سره به ئې یادوې، په زاریو زاریو او ټیټ غږ سره به دعاء کوې، هم به دې په زړه کې وېره وي او هم طمعه، له عذابه ئې وېره او رحمت ته ئې طمعه، قرآن فرمایي:

Ÿwr ÇÎÌÈ šú ïŸ‰Fè3$s)=ïä Ÿw ¼çR) pŠÿøä r %Ž¢Ø@ Nä/‘ (qãš$

bÎ $èJÛr $]jöz ŠqãŠ$r $gÅ»=ô Î %‰è/ ÇÚ öF{$ † Î (rß‰Åøÿè

ÇÎÌÈ ûüÏŽÅó3ßsšÆE Ïi B Ò ƒÌ% «! $Mîq‘ الانفال: ۵۵-۵۶

خپل رب په زاریو او په پټه (ټیټ غږ) دروبلئ، یقیناً چې هغه تیری کوونکي نه خوښوي. او په زمکې کې له اصلاح نه ئې وروسته فساد مه خوروئ او له وېرې او طمعې سره ئې دروبلئ، بې شکه چې د الله رحمت نېکانو ته ورنږدې دئ.

دلته د دعاء په اړه څو مهمې لارښوونې شوې:

- په زاریو زاریو سره خپل رب ته دعاء کوئ، له دې احساس او باور سره چې ستاسو رب د هر څه پیدا کوونکی، ورکوونکی او اخیستونکی دئ او هر څه د ده په امر ترسره کېږي.

- په پټه او په ټيټ غږ دعاء کوئ.
- الله تعالى اعتداء کوونکي نه خوښوي، دلته د اعتداء کوونکو يادونه د دعاء په ارتباط شوې او معنی ئې دا ده چې دعاء ځان ته ادب لري، دا ادب بايد مراعات کړئ، دا دوه ادبه (تضرع او اخفاء) په پام کي ولرئ، مه په غافل زړه دعاء کوئ او مه په چيغو چيغو سره، له دې صريح حکم نه د هغو خلکو په اړه قضاوت کولی شئ چي د دعاء په وخت کي نڅا او مستي کوي، ځنې غورځوي، له ډول او دبلې سره يو ځای د هو هو بې معنی چيغي وهي.
- په زمکي کي د اصلاح او امن له تأمين نه وروسته فساد مه خوروئ، الله تعالى د مفسدينو دعاء نه قبلوي.
- په داسي حال کي ورته دعاء کوئ چي هم ترې وېرېږئ او هم طمعه ترې لرئ.
- د نېکانو دعاء ژر قبلېږي، دوی ته د الله تعالى رحمت ډېر ورنږدې دئ.

همداراز قرآن فرمايي:

Éö)ø$ `Ë ìôf ø$brŠr pŽy‹Å r %ẍŽØ@ š• Åųg R ’Î š• /§ •äæ$r

الاعراف: ٢٠٥ ÇËÊÈ û,îÿ»óø$ `Ë `ä? Ÿwr É$ ¹ Fy$r í‰äóø$

او (تل) سبا او ماښام، د خپل رب ذکر کوه، له ځان سره، په زاريو او وېري سره او له لوړ غږ راټيټ او له غافلانو څخه مه کېږه.

دلته د الله تعالى د ذکر په ارتباط څو مهمي او اساسي سپارښتني

شوي:

- تل د الله تعالی په یاد او ذکر مشغول اوسه، شپه ورځ، سبا او ماښام ئې یادوه.
- له ځان سره او په خپل زړه کي ئې یادوه.
- په زاریو سره ئې یادوه، ستا ذکر باید له زاریو او وېري سره توأم وي، غږ دي باید د زاري کوونکو په څېر وي، د یوه محتاج او مضطر بنده په څېر، له دې احساس سره چي په هر څه کي الله تعالی ته محتاج یې، د ذکر په حال کي باید ستا په الفاظو، غږ او څېرې کي د وېري او خوف آثار څرگند وي، داسي چي زړه دي پوړېږي، داسي چي د یوه ستر ذات په وړاندي ولاړ یې، هغه ستا غږ اورې، حرکات دي گوري او د زړه کیفیت دي ورته معلوم دئ.
- د غافلانو په څېر مه کېږه، چي خپل رب هېر کړې یا ئې په داسي حالت کي نوم په خوله اخلې چي زړه دي ترې غافل وي.

په قرآن او حدیث کي د (وجد: مستي) اصطلاح نشته، د (وجل) اصطلاح ځینو بې عقلو او غرضي کسانو په وجد بدله کړې، قرآن فرمایي:

ÎJ$Ršc qãΖÏΒ÷σßϑø9$# $yϑ¯ΡÎ) ûïÏ%©!$# #sŒÎ) tÏ.èŒ ª!$# ôMn=Å_uρ öΝåκæ5θè=è% #sŒÎ)uρ ôMu‹Î=è? öΝÍκön=tã …çµçG≈tƒ#u öΝåκøEyŠ#y— $YΖ≈yϑƒÎ) 4’n?tãuρ óΟÎγÎn/u‘ tβθè=©.uθtGtƒ ÇËÈ

الانفال: ٢

مؤمنان خو هغه دي چی کله د الله یادونه وشی زړونه ئی ورېږدي او چی د ده آیتونه پرې ولوستل شی ایمان ئی ورزیات کړی او په خپل رب توکل کوي.

دا مبارک آيت د مؤمنانو څو ځانګړتياوي بيانوي:

- کله چې د الله يادونه وشي زړونه ئی پوړيږی.
- کله چی د ده آيتونه ورباندي ولوستل شی ايمان ئی ورزيات کړی.
- او په خپل رب توکل کوي.

يعني کله چي د دوی په وړاندي د الله تعالی نوم واخيستل شي، يا په خپله ورپه ياد شي، له وېري او ميني ئې زړه په درېدا شي، د خپلو ګناهونو او قصور او د بخښونکي رحمان خدای جل شأنه د وسيع پيرزوينو او پراخ رحمت په رايادولو سره ئې زړه رېږدي او له سترګو ئې اوښکي بهېږي؟ دا پر الله تعالی د ايمان تقاضا ده او همدا د الله تعالی د ښه پېژندو لپاره يو دقيق معيار، هغه څوک دي په خپل ايمان ډاډه وي چي د الله تعالی د نامه په رايادولو سره ئې زړه وپوړېږي او له سترګو ئې اوښکي وبهېږي، خو که د الله تعالی د نوم په اورېدو سره ئې نه د زړه کيفيت بدل شو او نه ئې د څېرې، بايد خپل ايمان ته بياکتنه وکړي.

ګورئ چي مؤمن د الله د نامه په يادولو سره مستي نه کوي بلکه زړه ئې رېږدي.

خضر عليه السلام :

تا د خپلو ادعاوو د اثبات لپاره د خضر عليه السلام په قصې استناد کاوو، په دې اړه څو عرايض لرم: آيا دې ته دي پام کړی چي دا قصه اصلاً د دې لپاره راغلې چي وښيي موسی عليه السلام په غيب نه پوهېدو؟! له يوه ملګري سره روان دئ خو د هغه د څو کارونو په وجه او موخه نه

پوهېدو!! هيڅوک دا ادعاء نشي کولی چي د دې کس مقام تر موسی علیه السلام لوړ وو؟ قرآن خو موسی علیه السلام د هغو پنځو پيغمبرانو له ډلي ګڼي چي هيڅ انسان او هيڅ پيغمبر د هغوی مقام ته نشي رسېدی. تا د قرآن له کوم لفظ نه دا معنی اخيستې ده چي دا کس په غيب پوهېدو؟ قرآن خو وايي چي له الله تعالی پرته هيڅوک په زمکه او آسمان کي په غيب نه پوهېږي. قرآن خو د ابراهيم، موسی، ذکريا، لوط، نوح، محمد، يعقوب... عليهم السلام قصې زموږ مخي ته ږدي چي ښيي دوی په غيب نه پوهېدل، فرشتې ئې په خوا کي ولاړي وې خو دوی د زلمو او مېلمنو ګمان پرې کاوو، د اولاد زېری ورکړی شوي، پوښتنه ئې کوله چي دا زوی به څنګه او څه وخت ورکول کېږي، څو متره آخوا ئې زوی په څا کي لوېدلی خو له حاله ئې خبر نه دئ او له غمه ئې سترګي ړندې شوې، د خپل ملګري د کارونو په کنه او حقيقت خبر نه وو ... خضر علیه السلام خو معلومه نه دئ پيغمبر دئ که نه، ځکه په قرآن کي ئې نوم د پيغمبر په توګه نه دئ راغلی، په يوه روايت که د موسی علیه السلام دا ملګری د خضر په نامه ياد شوی، ته څنګه هغه تر موسی علیه السلام لوړ ګڼې او علم غيب ورته ثابتوې؟!! د دې قصې مربوط روايات دا دي:

عن ابن عباس أنه تمارى هو والحرّ بن قيس بن حِصْن الفزاريّ في صاحب موسى، فقال ابن عباس: هو خَضِر، فمرّ بهما أبيّ بن كعب، فدعاه ابن عباس فقال: إني تماريت أنا وصاحبي هذا في صاحب موسى الذي سأل السبيل إلى لقيه، فقال: سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يذكر شأنه؟ قال: إني سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: "بَيْنا مُوسَى في مَلأ مِنْ بَنِي

إِسْرَائِيلَ إِذْ جاءَهُ رَجُلٌ فَقالَ: تَعلَمُ مَكانَ أَحَدٍ أَعلَمُ مِنْكَ؟ قال مُوسَى: لا فَأَوْحَى اللهُ إلى مُوسَى: بَلى عَبْدُنا خَضِرٌ، فَسأَل مُوسَى السَبِيلَ إلى لُقِيِّهِ، فجَعَلَ اللهُ لَهُ الحُوتَ آيَةً، وقِيلَ لَهُ: إذَا فَقَدْتَ الحُوتَ فارْجِعْ فإنَّكَ سَتَلْقاهُ، فكانَ مُوسَى يَتْبَعُ أَثَرَ الحُوتِ في البحْرِ، فَقال فتَى مُوسَى لِمُوسَى: أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنا إلى الصَّخْرَةِ، فإِنِّي نَسِيتُ الحُوتَ، قالَ مُوسَى: ذلكَ ما كُنَّا نَبْغِ، فارْتَدَّا على آثارِهِما قَصَصًا، فَوَجَدَا عَبْدَنا خَضِرًا، وكانَ مِنْ شأْنِهما ما قَصَّ اللهُ في كِتابِهِ". رواه طبري

فقال ابن عباس: هو خضر. فمر بهما أبي بن كعب فدعاه ابن عباس فقال: إني تماريت أنا وصاحبي هذا في صاحب موسى الذي سأل السبيل إلى لُقيه، فهل سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يذكر شأنه؟ قال: إني سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: "بينا موسى في ملأ من بني إسرائيل إذ جاءه رجل فقال: تعلم مكان رجل أعلم منك؟ قال: لا؛ فأوحى الله إلى موسى بلى عبدنا خضر. فسأل موسى السبيل إلى لُقيّه فجعل الله له الحوت آية وقيل له: إذا فَقَدت الحوت [فهو ثمة] فارجع، فإنك ستلقاه. فكان موسى يتبع أثر الحوت في البحر. فقال فتى موسى لموسى: { أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْحُوتَ } قالَ مُوسَى { ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَارْتَدَّا عَلَى آثَارِهِمَا قَصَصًا } فوجدا عبدنا خضراً.. ابن كثير

دا روايت خو وايي چي موسى عليه السلام ته ويل شوي وو چي په ژوندي ماهي پسې روان شي، په هر ځای کي چي ترې ورک شو هملته به خضر وومي. خو ډېرى مفسرين وايي چي پوخ ماهي ئې د خوراک په توګه له ځان سره اخيستى وو، ناڅاپه ژوندى شو، سيند ته ولوېد او ترې ورک

شو، د مفسرینو خبره سمه ګڼې که دا روایت؟!! ډېر مفسرین خو دا هم وايي چي معلومه نه ده دا څوک وو او نوم ئې څه وو؟ د مفسرینو خبره سمه ګڼې که دا روایت؟!!

قرآن خو په تأکید او تکرار سره وايي چي له الله تعالی پرته هیڅوک په غیب نه پوهېږي، ته څنګه د خضر وېناوي داسي تعبیروې چي ګواکي هغه په غیب پوهېدو؟ راشه د دغي قصې حقیقت ته لږ ځیر شو او وګورو د څه لپاره راغلې او د هغو دریو پېښو حقیقي تعبیر او تفسیر څه دئ:

د قرآن له الفاظو په صراحت سره معلومېږي چي د دې قصې اصلي موخه او هدف دا دئ چي ثابته کړي له هر پوه نه پورته بل پوه شته، "وفوق کل ذی علم علیم"، نه ښايي په خپل محدود علم غره شو او خپل علم مکمل او د علم پای او انتهاء وګڼو.

په دې قصې که دوه شخصیتونه انځور شوي: یو ئې اولوالعزمه پیغمبر موسی علیه السلام او بل ئې د خدای یو نېک بنده، موسی علیه السلام د هغه لیدو ته ورغلی، د ده د سیمي له حالته معلومات نه لري، هغه په خپلي سیمي کي بلد دئ، ښه او بد پېژني، موسی علیه السلام د ملګرتیا او سفر په دوران کي له خپل ملګري درې داسي کارونه ګوري چي د علم غیب نه درلودو په وجه نه پوهېږي چي ولي ئې دا کارونه وکړل، له هغه وروسته پرې پوه شو چي ملګري ئې تفصیلات ورته بیان کړل، دا قصه په ډېر وضاحت سره دا حقیقت زموږ مخي ته ږدي چي پیغمبران علیهم السلام په غیب نه پوهېږي، عجیبه دا ده چي د کږو زړونو خاوندان له دغي قصې معکوسه نتیجه اخلي او د موسی علیه السلام ملګري ته علم غیب ثابتوي!!

پدې قصې کې هیڅ داسې دلیل نشته چې د موسی علیه السلام ملګري ته علم غیب ترې ثابت شي، قرآن ندي ویلي چې دی په غیب پوهېدو، نه پوهېږو دوی دا انتباه له کومه ځایه اخیستې ده؟!

د ظالم او غاصب پاچا په اړه د هغه علم، د هغه ځوان له نېک عمله مور او پلار او د ده له کفر او طغیان نه د ده خبرتیا او تر نړیدونکي دېوال لاندې د هغو یتیمانو خزانه چې صالح مور پلار ئې له لاسه ورکړې وو، دا معلومات ولې په علم غیب حمل شي؟ دا ولې د هغه د پراخو معلوماتو او د سیمې له حالت نه د ده د خبرتیا نښه ونه ګڼو؟

له هغه پوه او عالم سړي سره د موسی علیه السلام د ملګرتیا په قصه کې څو په زړه پورې او د زیاتې توجه وړ ټکې زمونږ مخې ته اینښودل شوې:

- موسی علیه السلام چې د پنځو اولوالعزمه پیغمبرانو څخه دئ له خپل پوه او عالم ملګري نه داسې څه ویني چې د ده لپاره د توجیه او منلو وړ ندي، په ظاهر کې داسې بد او قبیح ورته ښکاري چې په وړاندې ئې چوپ نشي پاته کېدی، فوراً اعتراض کوي. که څه هم ژمنه ئې کړې وه چې ترڅو پورې ده نه وي پرې خبر کړی او قضیه ئې نه وي ورته بیان کړې، تر هغې پورې به د هیڅ کار په اړه پوښتنه نه کوي، خو ګورو چې موسی علیه السلام هرځل خپل تعهد هېروي، سکوت ماتوي او له خپل ملګری نه سوال کوي، اعتراض ورباندې کوي او ورته وايي: دا څه عجیب کار!! دا څومره ناوړه عمل!! او ملګری ئې هرځل ورته وايي: تا ته مې ویلي وو چې زما ملګرتیا نه شې کولی، زما پرکارونو صبرنه شې کولی، ځکه چې په راز

ئې نه پوهېږې، د کارونو له اسرارو نه بې خبري د دې سبب کېږي چې بې صبره شې. دا کار درې ځلي تکرارېږي، بالآخره موسی علیه السلام اعتراف کوي چې لدې شخص سره د ملګرتیا توان نه لري او د هغه د عجیبو کارونو په وړاندې صبرنه شي کولی. که موسی علیه السلام علم غیب لرلی نو داسې به نه کېدل، نه به ئې په خپل ملګري اعتراض کاوو او نه به ئې له ملګرتیا نه پاته شوی وی، که موسی علیه السلام چې له اولوالعزم رسولانو څخه دئ، علم غیب نه لري نو بل به څوک وي چې د علم غیب خاوند وي؟!

• موسی علیه السلام پدې اعتراض وکړ چې د مسکینانو کښتۍ ولې تخریب شي او ولې له سفر نه پاتې شي، خو له دې نه خبر نه وو چې څو قدمه وړاندې دې کښتۍ او مالکانو ته ئې خطر متوجه دئ، هلته د یوه ظالم پاچا پلویانو کمین نیولی، هره کښتۍ چې مومي غصبوي ئې! د موسی علیه السلام ملګری پدې خبر وو، د دې لپاره چې دا کښتۍ او غریب مالکان ئې له خطر سره مخ نه شي یو تدبیر ئې وسنجاوو، کښتۍ ئې سوری کړه، ترڅو له سفر نه پاتې شي، دا کار چې د موسی علیه السلام لپاره د توجیه وړ نه وو په حقیقت کي د کښتۍ د مالکانو لپاره لوی خدمت وو او په همدې کي د موسی علیه السلام لپاره یو لوی درس پروت وو او هغه دا چې یوه چا ته د ډېري ګټې لپاره لږ ضرر رسول د ستاینې وړ دئ نه د اعتراض وړ.

په دوهم ځل ئې هم د خپل پوه او عالم ملګري په کړو صبر ونشو کړی، بیا ئې اعتراض وکړ چې دا ځوان دي ولې بې موجبه ووژلو؟! له دې نه خبر نه وو چې دا ځوان یو شریر، سخت زړی، فاسد او کافر انسان دئ، مور او

پلار ئې مسلمانان دي او د ده خطر دومره لوی شوی چي کورنۍ ئې تهدیدوي، دا په اصطلاح یو فاسد غړی دئ، جراحي ته ضرورت لري، د دې فاسد او خطرناک غړي قطع کول په واقع کي لدې مؤمني کورنۍ سره مرسته ده. د موسی پوه او عالم ملګري دې مؤمني کورنۍ ته لوی خدمت وکړ، د یوه شریر انسان له شره ئې وژغورله او موسی علیه السلام ته ئې دا درس وروښود چي: په سالم بدن کي د فاسد غړی جراحي ممانعت نه لري، له سالم بدن نه د هغه غړي قطع کول ضروري دي چي د اصلاح او جوړېدو امکان ئې نه وي. که اسلامي ټولني ته د یوه شریر او فاسد انسان له خوا ګواښ او تهدید متوجه شي او تر خطر لاندي راشي چي له تصفیې او منځه وړلو پرته بله چاره ونلري، نو د دا ډول غړي له منځه وړل د اعتراض نه بلکه د توجیه او ستاینې وړ عمل دئ.

- دریم ځل ئې پدې اعتراض وکړ چي ولي له هغه بخیل قوم سره د کاږه دېوال په جوړولو او له غورځېدلو نه مخنیوی کي مرسته کوي، له داسي قوم سره ولي مرسته کوي چي دومره بخیل او بې احساسه دئ چي اړ او مجبور انسان ته یوه مړۍ ډوډۍ هم نه ورکوي او ولي ئې دې خلکو ته مفت او مجاني کار وکړ؟ موسی علیه السلام د خپل ملګري پدې عمل انتقاد وکړ، ځکه هغه پدې نه وو خبر چي تردې دېوال لاندي د هغو دوو یتیمانو خزانه ده چي له مؤمنو والدینو نه په میراث ورته پاتې ده، د موسی علیه السلام ملګري په خپل دې مفت او بې اجورې کار سره هغو یتیمانو ته غټ خدمت وکړ او په عین وخت کي ئې موسی علیه السلام ته دا لارښوونه وکړه چي انسان ته نه ښایي تل بالمثله معامله وکړي، مناسبه نده چي د

ټولني د اکثریت بدکړه او ناسمه معامله تا له کمزوري اقلیت سره له نېکي نه منع کړي. ولي ونه وایو چي د هغو یتیمانو پلار دی یو امین او صالح کس ګڼلی، ورته ویلي ئې وو چي د زامنو لپاره مي تر دېوال لاندي سکې ښخوم، کله چي ستر شي نو ترې خبر ئې کړه، ده ورسره ژمنه کړې، د همدې ژمني په وجه دې کلي ته راغلی چي د دېوال حالت وګوري، هغه ئې د ړنګېدو په حال کي موندلی نو ځکه ئې رغولی.

- صحیح نه ده چي د ظالم واکمن په اړه علم، د صالح پلار د طاغي او عاصي زوی په اړه علم او تر دېوال لاندي د یتیمانو د خزانې په اړه علم داسي توجیه او تعبیر کړو چي له قرآن سره تعارض ولري او په غیب د انسان د پوهېدا غلطه خبره ترې راووځي، دا آیتونه باید د قرآن د نورو آیتونو په رڼا کي تفسیر کړو، خضر علیه السلام په دې خبرو پوهېدو؛ دا ځکه چي دی په همدې سیمي کي اوسېدو، موسی علیه السلام ترې خبر نه وو ځکه چي هغه له بلي سیمي هلته تللی وو.
- ځیني خلک د خضر علیه السلام دا وینا چي وئې ویل: (و ما فعلته عن امري: ما (د خپل زړه) په حکم دا کار نه دئ کړی) داسي تعبیروي چي ګواکي ده ته د الله تعالی له لوري په مشخصه توګه د دغه ځوانکي د وژلو امر شوی وو، خو په آیتونو که په لږ دقت سره پوهېدی شو چي د دې وینا معنی دا ده: ما دا کار د خپل نفسي غوښتنو په حکم نه دئ کړی، کوم ذاتي غرض مي په کي نه وو، د الله دین د داسي څه کولو اجازه راکړې، په الهي دین کي د هغه چا وژل مانع نه لري چي صالح ټولنه په کفر او طغیان ګواښي، یوازي دغسي تعبیر موسی علیه السلام ته یو مهم درس ګڼل

کېدی شي، نه دا چي ګواکي د الله تعالی له لوري خضر علیه السلام ته په مشخصه توګه د دغه ځوانکي د وژلو حکم شوی وو!!

- همداراز د خضر علیه السلام دا وینا چي وئې ویل: "فأردنا أن یبدلهما ربهما خیراً منه زکوةً و اقرب رحماً" په واضح توګه ښیي چي هغه په دې طمعه او هیله دا کار کړی چي الله تعالی د دې طاغي او کافر زوی په بدل کي د ده صالح مور پلار ته داسي زوی ورکړي چي د ده په څېر کافر، سرکښ، مفسد او بې رحمه نه وي، که خضر علیه السلام دا کار د الله تعالی په حکم کړی وی نو بیا خو د داسي څه ویلو ته قطعاً مجال نه پاته کېدو، په دې صورت کي به ده حتماً همغه مخکنۍ خبره کوله (فأراد ربک: ستا رب وغوښتل)، د (أردنا) صیغه داسي تعبیرول چي ګواکي الله تعالی او خضر علیه السلام په ګډه د دې ځوانکي د وژلو پرېکړه کړې؛ صحیح تعبیر نه دئ، دا ځکه چي الله تعالی یوازي او د بل له شراکته پرته پرېکړې کوي. د دې ډېر احتمال شته چي د دې هلک مور او پلار خضر علیه السلام ته د خپل زوی په اړه شکایت کړی وي.
- دا خبره صحیح نه ده چي ووایو خضر علیه السلام یو معصوم ماشوم وژلی، د هغه ځوانکي په اړه د موسی علیه السلام وینا په دې معنی نه ده چي هغه وژل شوی ځوان یو معصوم ماشوم وو، موسی علیه السلام هغه نه پېژاندو، د اعتراض مقصد ئې دا وو چي هغه داسي جرم نه دئ کړی چي د وژلو مستحق وي، د دې ځوانکي په اړه د خضر علیه السلام وینا معیار ده، د ده له وینا معلومېږي چي هغه په داسي کفر، طغیان، فساد او بې رحمۍ کي غرق وو چي نږدې وه خپله کورنۍ تباه کړي.

• دې ته مو هم باید پام وي چې د مفسرینو تر منځ په دې اړه اختلاف دئ چې موسی علیه السلام کله له خضر علیه السلام سره لیدلي، له بعثت نه مخکې که وروسته؟ د بعثت په لومړیو کې که په پای کې؟ په دې کې هم د اختلاف شاهد یو چې مجمع البحرین چېرې دئ؟ په ټول مصر کې داسې ځای نشته چې دوه سیندونه سره یو ځای شوي وي، هغه دوه ستر سیندونه (نیل الابیض او نیل الازرق) چې نیل ترې جوړ شوی د سودان په مرکز خرطوم کې سره یو ځای شوي، له مصر نه تر خرطوم پورې بل مجمع البحرین نه ترسترګو کېږي، او دا تر دوو میاشتو زیات پلې مزل غواړي، د موسی علیه السلام له وینا هم معلومېږي چې دی په اوږده سفر وتلی وو، د ده دا وینا چې یا به د دوو سیندونو د یوځای کېدو ځای ته رسېږم او یا خو به تر اوږدې مودې همداسې دروم: وَ إِذْ قَالَ مُوسى لِفَتَاهُ لا أَبْرَحُ حَتى أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضىَ حُقُباً * الکهف: ۶۰، له دې نه په څرګنده توګه معلومېږي چې موسی علیه السلام په اوږده سفر وتلی وو، په لنډ سفر کې هیڅوک دا خبره نه کوي چې یا به آخري مزل ته رسېږم او یا خو به همداسې تر اوږدې مودې روان یم. او دا ښیي چې دا لیدنه له بعثت نه مخکې او په مصر کې د قیام په زمانه کې شوې نه له مصر نه له وتلو وروسته، که له خضر علیه السلام سره د ده لیدنه له بعثت نه مخکې شوې وي نو بیا خو د موسی علیه السلام دوه کارونه د هغو لارښوونو نتیجه ګڼلی شو چې له خضر علیه السلام نه ئې په هغه سفر کې زده کړې وې، یو ئې له یوه مظلوم بني اسرائیلي نه د یوه قبطي د تېري په وړاندې دفاع، داسې دفاع چې په ترڅ کې ئې تیری کوونکی ووژل شو، او بل ئې د مدین د کوهي

په غاړه له هغو دوو نجونو سره د رمې د خړوبولو مرسته چې صالح پلار ئې سپین ږیری وو او د رمې پیایلو ته اړې شوې وې. دا دواړه کارونه د خضر علیه السلام له دوو کارونو سره ډېر شباهت لري، د دغو پېښو تر منځ شباهتونه باید عادي ونه ګڼو او سطحي ترې تېر نشو، خو د دې اعتراض ځواب به څه وي چې له بعثت نه مخکې به موسی علیه السلام ته څنګه د وحې له لارې ویل شوي وي چې مجمع البحرین ته ولاړ شي او هلته د الله له یوه صالح بنده سره وګوري؟ د دې ځواب دا دئ چې د وحې دا وینا باید همغسې وګڼو لکه چې د موسی علیه السلام مور ته وحې شوې وه چې زوی دې وپاله، کله چې خطر احساس کړې په صندوق کې ئې کېږده او په سیند کې ئې پرېږده.

که د قرآن الفاظو ته ځیر شو نو څو خبرې زموږ مخې ته راځي: ۱- دا پېښه له مصر نه بهر په بل ملک کې رامنځته شوې ده، دا ځکه چې خضر علیه السلام موسی علیه السلام ته وایي: وَ كانَ وَرَاءَهُم مَلِكٌ يَأْخُذُ كلّ سفِينَةٍ غَصباً: آخوا ته ئې داسې پاچا (په کمین کې) دئ چې هره کښتۍ غصبوي، د دې معنی دا ده چې دا پېښه د فرعون تر واکمنۍ لاندې مصر کې نه بلکې په بل ملک کې رامنځته شوې. ۲- د موسی علیه السلام له وینا هم معلومېږي چې دی په اوږده سفر وتلی وو، ۳- کله چې موسی علیه السلام له خضر علیه السلام سره مخامخ شوی نو خپل مخکنی د سفر ملګری (غلام او خادم) ئې پرېښی او یوازې له خضر علیه السلام سره په نوي سفر کې ملګری شوی. دا ځکه چې له دې وروسته تل د تثنیې صیغې کارول شوې او دا ښیي چې له دوی سره درېیم کس نه وو، ۴- د موسی

علیه السلام د سفر ملگری د (فتا: غلام او خادم) په نامه یاد شوی او له دې معلومېږي چي دا د هغه وخت قصه ده چي موسی علیه السلام د فرعون په کور کي او د شاهي کورنۍ د یوه غړي په توگه اوسېدو او ساتونکي او غلامان ئې په خدمت کي ول، ۵- د هغو خلکو انتباه صحیح نه ده چي وایي: موسی علیه السلام سحر خوځېدلی، د غرمې شاوخوا مهال داسي ځای ته رسېدلی چي ستړی او وږی شوی، هملته ئې پوخ ماهي ترې ورک شوی او خضر علیه السلام ئې هملته موندلی!!

له دغو خبرو معلومېږي چي د موسی علیه السلام دا تربیتي سفر له بعثت او مدین ته له تلو مخکي هغه مهال ترسره شوی چي موسی علیه السلام د فرعون په کور کي اوسېدو، د قرآن دا آیت:

š• Ï‹.r $Vüãr $Vßãm ç»Y÷?#ä # qGó$r ¼çn£ä© ÷=/ $£J9r

ÇÍÈ ûüÏZÅ¡ósßJø9$# “ÌøgwU

القصص: ۱۴

او کله چي خپلي مضبوطتیا ته ورسېد او (له عقلي پلوه) تیار شو؛ حکمت او علم مو ورپه برخه کړ او همداسي نېکانو ته بدله ورکوو.

دا آیت ښیي چي الله تعالی په همدې مودې کي چي موسی علیه السلام د فرعون په کور کي اوسېدو د ده د روزني او په علم او حکمت د سمبالېدو خاص انتظام کړی وو، یو ئې همدا تربیتي سفر او له خضر علیه السلام سره د ده ځو ورځنۍ ملگرتیا وه. که د القصص سورې د پورتني آیت نه وروسته آیت ته ځیر شو گورو چي په هغه کي د یوه قبطي او بني اسرائیلي تر منځ نښتي او له مظلوم بني اسرائیلي نه د موسی علیه السلام دفاع ته

اشاره شوې او ورپسې د موسی علیه السلام هغه تاریخي او انقلابي پرېکړه په ګوته شوې چې د ظالمانو له ملګرتیا او ملاتړ نه ئې خپل قطعي او دائمي برائت اعلان کړ:

ÇÐÈ ûüBÌó Bÿ #Žĝß šc qä& ô=ù ¥?ã Mðè¤& $JÎ É ' A$%

القصص: ١٧

وئې ویل: اې زما ربه! د هغې پرزوینې په وجه چې پر ما دې وکړه هیڅکله به (له دې وروسته) د مجرمینو ملاتړی نشم.

دا په حقیقت کې له فرعوني نظام سره د موسی علیه السلام د بشپړې مقاطعې اعلان وو. د علم او حکمت له ورکړې وروسته د دغو پېښو یادونه ښیي چې همدا د ده د علم او حکمت آثار او نتایج وو، یو داسې کس چې د فرعون په کور کې په ناز او نعمت کې ستر شوی وي، د فرعون مېرمنې د خپل نازولې او ګران زوی په توګه روزلی وي؛ ډېره بعیده ده چې هغه دې یوازې او له ساتونکو پرته ښار ته ننوځي او بیا دې د دوو عادي سړو تر منځ نښتې کې مداخله وکړي او هغه هم داسې مداخله چې په ترڅ کې ئې تېری کوونکی ووژل شي، خو الله تعالی د ده د روزنې بېل انتظام کړی وو، له خضر علیه السلام سره ملګرتیا هغه ته ښودلې وو چې د مظلوم ملګرتیا به کوې. خضر علیه السلام د ملګرتیا په دوران کې د دریو پېښو په ترڅ کې هغه ده ته دا درس ورکړی وو چې تل به د مظلوم ملګرتیا کوې او د ظالم له منګولو نه د هغه د ژغورنې لپاره به ملاتړ.

له دې خبرو نه دا هم په واضح توګه معلومېږي چې د عبدالله بن

عباس رضی الله عنه هغه روایت دقیق دئ چي وایي: موسی علیه السلام ته ویل شوي وو چي په سیند کي روان ژوندي ماهي پسي درومه، په هر ځای کي چي درنه ورک شو هملته به هغه نېک بنده ومومې. دا ځکه چي که پوخ او وریت شوی کب د نبښي په توګه ټاکل شوی وی نو موسی علیه السلام به خپل ملګري ته هیڅکله دا خبره نه کوله چي کب راوړه چي وئې خورو،

$Rìÿ™ `Ë $ZŠÉ9 %ô)9 $Rä#‰î $Yï#ä ç9Fÿï A$% #–r%` $£=ù

ÇÏËÈ $YÁR #‹»d الکهف: ۶۲

کله چي (له هغه ځایه) تېر شول خپل زلمي (خادم) ته ئې وویل: غرمنی خوراک مو راوړه چي یقیناً له خپل دې سفره له کړاو سره مخامخ شوي یو. د موسی علیه السلام دا وینا له یوې خوا ښیي چي سفر ئې اوږد او ستونزمن وو او له بلي خوا ښیي چي پوخ کب نه بلکي ژوندی کب د نبښي په توګه ورته ټاکل شوی وو، کومو درنو مفسرینو چي دا پوخ کب ګڼلی وجه ئې دا ده چي د موسی علیه السلام ملګري د خوراک غوښتو په ځواب کي ورته وویل: کب مي هغه مهال هېر شو چي د لویي ډبري خوا ته مو پناه یووړه، شیطان دا خبره رانه هېره کړه چي (درته) یاده ئې کړم، په عجیبه توګه په سیند کي په خپله مخه ولاړ. دغو درنو مفسرینو دې ته پام نه دئ کړی چي که پوخ کب د دوی لپاره د نبښي په توګه ټاکل شوی وو نو موسی علیه السلام به څنګه هغه د خوراک لپاره ترې غوښتو!! له پورتني آیت نه خو څو خبري معلومېږي: ۱- د دوی سفر په تودوخي کي ترسره شوی، د غرمې له سختي ګرمي نه ئې د کومي لویي ډبري سیوري ته پناه وړې وه،

۲- موسی علیه السلام خپل ملګری په دې ګمارلی وو چې په سیند کې روان کب به ترنظر لاندې نیسي، که ترې ورک شو نو ده ته به اطلاع ورکوي، خو کله چې دې کب خپل مسیر بدل کړی او په بل لوري تللی نو له ملګري ئې دا خبره هېره شوې او هغه مهال ئې موسی علیه السلام ته کړې چې هغه د خوراک غوښتنه ترې کړې. ۳- په خپله مخه د کب تلل ښيي چې مجمع البحرین همدلته وو، کب خپله لاره بدله کړې او په هغه لوري تللی چې له بل اړخ نه بل سیند له نیل سره یو ځای شوی، نو ځکه موسی علیه السلام خپل ملګري ته وویل: موږ د همدغه ځای (مجمع البحرین) په لټه کې وو. دې ته مو هم باید پام وي چې هغه پلي نابلده مسافر ته چې د لوی سیند په ژۍ بري خوا ته روان وي، دا ډېره ګرانه وي چې د دوو سیندونو د یو ځای کېدو ځای په دقیقه توګه تشخیص کړي، دا ځکه چې ډېر ځلي لوی سیندونه په یوه ځای کې ووېشل شي او په بل ځای کې ئې وېشل شوې څانګې بېرته سره یو ځای شي، دې ته مو هم باید پام وي چې الله تعالی کبان داسې پیدا کړي چې په ژمي کې تودو سیمو ته کوزېږي او په دوبي کې بېرته خپلو اصلي سړو سیمو ته درومي، کله کله د دوی دا ژمنی او دوبنی سفر سلګونه کیلومتره اوږد وي، د نیل کبان د دوبي په موسم کې له مصر نه د سودان او په یوګندا او ایتوپیا کې د نیل د سرچینو په لوري درومي.

عجیبه ده؛ هغه کسان چې زړونه ئې بیمار دي، لدې ښوونکې او له پندونو نه ډکې قصې نه سرچپه او غلطه انتباه اخلي او د داسې یوه تصور د اثبات لپاره پرې استدلال کوي چې په حقیقت کې دا قصه د هغه د تردید او

نفی لپاره راغلې. دوی هڅه کوي لدې قصې نه د پیغمبرانو علیهم السلام لپاره د علم غیب د اثبات لپاره د دلیل په توګه کار واخلي، پداسي حال کي چي دا قصه په واقع کي له موسی علیه السلام نه د علم غیب نفی کوي.

د ولایت نور:

ته ادعاء کوې چي اولیاء الله د ولایت په نور سره له عرشه تر تحت الثریٰ ګوري، خو آیا د پیغمبر علیه السلام د هغه سفر قصه دي اورېدلې چي په ترخ کي ئې د تیمم حکم نازل شو؟ هغه سفر چي د عائشې رضی الله عنها هار په کي ورک شوی وو، د هار په لټه کي تګ وځنډېدو، ورځ په وچ ډاګ تېره شوه، اوبه ئې هم ختمي شوې وې، په پای کي هار د اوښ تر سینې لاندي وموندل شو، پیغمبر علیه السلام او د ده ټول هغه صحابه چي د نړۍ ټول اولیاء الله د دوی ادنی کس ته نشي رسېدی، په دې نه پوهېدل چي هار چیري دئ او څنګه ئې پیدا کړي، له عرش نه تر تحت الثریٰ خو پرېږده، خپلي خوا ته د اوښ تر سینې لاندي (تحت البعیر) ئې د عائشې رضی الله عنها د غاړي هار نه لیدو!! روایت دا دئ:

عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ:خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي بَعْضِ أَسْفَارِهِ، حَتَّى إِذَا كُنَّا بِالْبَيْدَاءِ أَوْ بِذَاتِ الْجَيْشِ انْقَطَعَ عِقْدِي، فَأَقَامَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى الْتِمَاسِهِ، وَأَقَامَ النَّاسُ مَعَهُ، وَلَيْس مَعَهُمْ مَاءٌ، فَأَتَى النَّاسُ إِلَى أَبِي بَكْرٍ، فَقَالُوا: مَا نَرَى مَا صَنَعَتْ عَائِشَةُ؟ أَقَامَتْ بِالنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبِالنَّاسِ وَلَيْسَ مَعَهُمْ مَاءٌ، فَعَاتَبَنِي، وَقَالَ لِي مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَقُولَ، وَجَعَلَ يَطْعَنُ بِيَدِهِ فِي خَاصِرَتِي، فَلا يَمْنَعُنِي مِنَ التَّحَرُّكِ إِلا مَكَانُ

رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى فَخِذِي، فَنَامَ حَتَّى أَصْبَحَ عَلَى غَيْرِ وُضُوءٍ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ آيَةَ التَّيَمُّمِ، فَقَالَ أُسَيْدُ بن حُضَيْرٍ: مَا هِيَ بِأَوَّلِ بَرَكَتِكُمْ يَا آلَ أَبِي بَكْرٍ، فَبَعَثْنَا الْبَعِيرَ الَّذِي كُنْتُ عَلَيْهِ، فَوَجَدْنَا الْعِقْدَ تَحْتَهُ.

المعجم الكبير للطبراني

اهل العلم، اهل الذكر او اهل الخبر:

تا چي ويلي: په يوه حقيقت د پوهېدو لپاره لومړی علماوو ته، بيا ذاکرينو ته او په پای کي خبير ته رجوع وکړئ او د قرآن په دريو آيتونو کي دي له اولي الامر نه علماء، اهل الذکر نه ذاکرين او له خبير نه دي اهل الخبر مراد کړي؛ ټول ئې تحريف ته ورته تعبيرونه دي، راشه چي د دې آيتونو سياق و سباق او الفاظ له نظره تېر کړو:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

النساء: ۸۳

او که کله د امن يا د وېري کوم خبر ورته راشي، خوروي ئې، خو که هغه ئې پيغمبر او خپلو چارواکو ته رسولی وی، نو د دوی استنباط کوونکي به حتماً پرې پوه شوي وو او که پر تاسو د الله فضل او رحمت نه وی نو له لږو پرته به تاسو ټولو د شيطان متابعت کړی وو.

قرآن خو دا د منافقينو کار ګڼي چي کله په مسلمانانو کي وېره

خوروي او کله بې ځايه طمع، کله له دښمن نه مسلمانان وېروي او کله ئې له هغه نه غافل کوي او د هغه په اړه بې ځايه هيلي په دوی کي راپيدا کوي، هم له دښمن نه بې ځايه وېره خطرناک عواقب لري او هم له هغه نه غافل کېدل او په خطر ئې سترګي پټول او د هغه له لوري د امنيت احساس کول. هرڅوک چي دا کار کوي هغه منافق دئ، د پېغمبر عليه السلام په وخت کي هم او نن هم.

په دې آيتونو کي مسلمانانو ته ويل شوي چي د هغو شايعاتو له خورولو نه ډډه وکړئ چي يا بې ځايه وېره راولاړوي او يا مسلمانان د دښمن له خطر نه غافل کوي، که د دښمن په اړه کومه اطلاع ترلاسه کوئ نو دا بايد خپلو مشرانو ته ورسوئ.

څوک چي دا کار کوي هغه نه يوازي منافق دئ بلکي الله تعالی دلته د داسي خطرناک شيطان په نامه ياد کړی چي مسلمانان د الله په فضل سره د هغوی له شر نه خوندي پاتې کېدی شي، دا د لستوڼي مار دئ، له نېش نه ئې يوازي د الله په فضل خوندي پاتې کېدی شئ.

د آيت له الفاظو په ډېر وضاحت سره معلومېږي چي له اولي الامر نه مراد چارواکي او مسئولين دي نه علماء، د امن او خوف مربوط خبرونه بايد دغو مشرانو ته ورسول شي نه بل چا ته.

Wkî™ ¾ïîh 4kĵ ‹Ï, Ġƒ b& ä$© `B žvĵ @_ & ôB ïhøã Nà6 èŐ™& $B @è

4 ÿŸ2 r ¾íŸ‰ðt2 ôî™r ßIqß ƒ Ÿw “ Ÿ‰$ÇÛ$’?ã @ž2 q?r ÇÎÈ

$Br Ú öR{$ ÏN°q»J¡¡ 9$,={ "Ï‰$ÇÎÈ #ž•Î z ¾ÍŠ$6ä É qçäÎ ¾ÍÎ

¾ÍÎ ö@«ö ß»Jôn9$ Ä ö€$ ’?ã 3“ qGö$Oö€Q$#/ ÞÎÅ ’Î $JŠZ•/

الفرقان: ۵۷-۵۹ ÇÎÈ #ŽÎ z

دلته له (خبير) نه مراد په دواړو آيتونو کي الله تعالی دئ نه بل څوک، او له فسئل به خبيراً نه مراد له خبير خدای نه اجر غوښتل دي، نه بل څه، ځکه په ۵۷ آيت کي پيغمبر عليه السلام ته امر شوی چي خلکو ته ووايي: له تاسو هيڅ اجر نه غواړم، ورپسې ويل شوي چي پر الله تعالی توکل وکړه او ورپسې ويل شوي له خبير الله ئې وغواړه. دلته په (به) کي اشاره اجر ته ده نه لکه چي ته ادعاء کوې د الله په اړه له هغه چا وپوښته چي خبر وي؛ يعني الله تعالی ئې په مشاهدې سره ليدلی وي!! دا داسي ستر تحريف دئ چي هيڅ د ايمان خاوند ئې جسارت نه کوي.

Ìøë!$Ÿ@d‰ #(þèóù ötÃÏ) ÓÇqãZ% `Í ÿv) 7Îö‰ Æ Ë $Zù™ö‰ $Br

النحل: ۴۳ ÇÎÈ bqçè? Ÿw ÓÇqã bÎ)

په دې آيت کي له اهل الذکر نه يا مراد اهل تورات دي چي قرآن د ذکر په نامه هم نومولی او يا مراد تاريخ پوهان دي، ځکه د آيت په سر کي ويل شوي چي تر تا مخکي مو له سړيو پرته بل څوک (فرشته يا بل څه) د پيغمبر په توګه نه دي ليږلي، که په دې نه پوهيږئ نو له اهل الذکر نه پوښتنه وکړئ، کوم بې عقله انسان به له دې اهل الذکر نه د ذاکرينو معنی

اخلي؟!!

اوس ته قضاوت وکړه چي د دغو آيتونو په استناد خلک د پوهي او فهم له پلوه په دريو ډلو اهل العلم، اهل الذکر او اهل خبر وېشل څومره بې بنسټه او جعلي وېش او غلط استناد دئ؟!!

علم اليقين، عين اليقين او حق اليقين:

همداراز د علم اليقين، عين اليقين او حق اليقين په اړه ستا تعبيرونه کاملاً بې بنسټه دي، په قرآن کي دا درې سره د جحيم په اړه راغلي نه د الله تعالی په اړه ، راشه چي اړوند آيتونه ئې له نظره تېر کړو:

ÇÌÈ bqß-è? š’ ô™ ž. ÇÌÈ •Î$) Jß$ãäcã Ûm ÇÌÈ ãè3G9$ßä3gã

žc ãžl9 ÇÎÈ Èûüɋ$Nü bqß-è? ö9 ž. ÇÍÈ bqß-è? $ ô™ ž. Sê

Çã ›ïBöf £èóç9 Oê ÇÏÈ ÈûüÉ$šú ‹ã $kXãžl9 Oê ÇÌÈ OŠÅgø$

التکاثر: ۱-۸ ÇÑÈ ÉÒšêZ9$

زيات غوښتني مشغول کړئ، تر دې چي تاسو وکتل گورونه، داسي نه ده، ژر به پوه شئ. بيا هم داسي نه ده، ژر به پوه شئ، نه، نه، که په علم يقين پوه شئ، خامخا به په نظر درشي جحيم، خامخا به ئی بيا وگورئ په سترگه د يقين، بيا به حتماً وپوښتی شئ په دې ورځي له نعيم.

يعني داسي نه ده لکه چي تاسو گمان کوئ او خپل خير، صلاح او سعادت په تکاثر او زيات غوښتنو کي لټوئ، بلکي ډېر ژر به د دې

منحوس او خبيث خصلت په بدو عواقبو او پايلو پوه شئ، هم په دنيا کي او هم په آخرت کي. لومړی (سوف تعلمون) د تکاثر دنيوي پايلو ته اشاره کوي او دوهم (سوف تعلمون) اخروي عواقبو ته. کله چي د ګور ژی ته ورسېږئ، چي نه هغه ډېر درنه لري دی او نه تاسو ترې لري يئ، پوه به شئ چي د تکاثر حاصل مو څه وو؟! او هغه وخت چي د الله تعالی په وړاندي ودرېږئ پوه به شئ چي ستاسو د تکاثر سزا او پايله څه ده؟

د ۵ آيت الفاظو ته لږ ځير شئ، په دقيقه او له کوم تصرف نه پرته د آيت تحت اللفظي معنا دا ده: (که په علم اليقين پوه شئ)، يعني که له علم اليقين څخه کوم علم ستاسو په برخه شي، هغه علم ولرئ چي په يقين منتج کېږي او حتمي پايله ئې (يقين) او باور وي، نو په دې صورت کي به خامخا په دې پوه شئ چي (جحيم) شته او شته والی ئې حقيقت لري، دا علم به (جحيم) ستاسو د عقل د سترګو په وړاندي مجسم کړي او د دغه علم په رڼا کي به ستاسو عقل د جحيم په ليدو موفق شي. له وروستي آيته په څرګنده معلومېږي چي په دې آيت کي د (جحيم ليدل) په خپلو سترګو د دوزخ د ليدلو په معنا نه ده، په سترګو د جحيم ليدل به په آخرت کي ترسره کېږي او هغه ليدل چي دا آيت ورته ګوته نيسي، د علم اليقين په رڼا کي د دوزخ ليدل دي. متأسفانه ځينو درنو مفسرينو دا آيت داسي ترجمه کړی چي ګواکي د آيت اصلي الفاظ داسي وي: لوتعلمونه بالعلم اليقين: که په علم اليقين سره پرې پوه شئ. حال دا چي د آيت الفاظ داسي نه دي او د دوی ترجمه دقيقه او محتاطانه نه ده، دوی په خپل دغه تعبير سره نه يوازي احتياط او دقت نه دئ مراعات کړی بلکي د آيتونو تر منځ

يووالي او تنسيق ته ئې هم صدمه رسولې او دې ته اړ شوي چي د شپږم آيت په سر کي د (ل) توری چي دا دواړه آيتونه سره تړي او وروستی د مخکني قطعي نتيجه ګڼي په خپلي اصلي معنا ونه نيسي او وروستی آيت مستقل او د نوي بحث پيل وګڼي، نه پوهېږو د دې سبب څه دئ چي دوی د آيت دقيق مفهوم او اصلي تحت اللفظي معنا پرېږدي او د آيتونو په ترکيب کي داسي تصرف کوي چي په خپل ذهن کي انځور کړې معنا ترې راوباسي، دا ولي په دغو دوو لنډو آيتونو کي دوه توري (هـ د تعلمون په پای کي او ب د العلم په سر کي) علاوه کوي او آيت داسي جوړوي: لو تعلونه بالعلم اليقين او په شپږم آيت کي دا تغيير راولي چي (ل) په اصلي معنا نه اخلي!!

د دې آيت په اړه د هغو مفسرينو رأيه هم دقيقه ده او هم محتاطانه چي وايي: "لترون الجحيم" بعيون قلوبكم; فإن علم اليقين يريک الجحيم بعين فؤادک; وهو أن تتصور لک تارات القيامة, وقطع مسافاتها. "ثم لترونها عين اليقين": أي عند المعاينة بعين الرأس, فتراها يقينا, لا تغيب عن عينک. جحيم به د خپل زړه په سترګو وګورئ، دا ځکه چي علم اليقين تا ته دوزخ د خپل زړه په سترګو درښيي او هغه داسي چي د قيامت حالات او د واټن لنډېدل ئې درته انځوروي، بيا به ئې په عين اليقين سره وګورئ، يعني په خپلو سترګو سره، نو په يقيني توګه به ئې وګورې، له سترګو به دي نه غايب کېږي.

د اوم آيت له (ثم) او په (عين اليقين) سره د جحيم د ليدو له الفاظو ئې معلومېږي چي دلته هغه حالت انځور شوی چي د محاسبې په ورځ به

هر څوک خپل ځای وګوري، دوزخیانو ته به جحیم راڅرګند شي او په خپلو سترګو به هغه ځای وګوري چي څو شېبې وروسته به ورننوځي.

او حق الیقین په دې آیت کي راغلی:

è×ÎÁ ?r ÇÌÈ 5Šiq ôÌ3 ×ããû ÇÌÈ û,Î¡Ö 9$ûüÎ/É3Ï$`Ì b%. bÎ $B&r

ÇÌÈ ÈÈàè$7 Îí ÏèŠ$Î ôÎm ù ÇÌÈ ÈüÏ‹É‹$`, m q; # ‹ »d ÎbÎ ÇÌÈ AŠtb

الواقعة: ۹۳-۹۶

دلته په حجیم کي د مکذبینو لوېدل حقیقي او یقیني خبره ګڼل شوې.

اوس ته ما ته ووایه چي څنګه علم الیقین، عین الیقین او حق الیقین؛ د الله تعالی په اړه د ایمان درې پړاوونه او پوړي ګڼې؟!! دا آیتونه خو وایي: په دوزخ باور درلودل علم الیقین دئ، د قیامت په ورځ ئې په خپلو سترګو لیدل عین الیقین دئ او په دوزخ کي د مکذبین الضالین پرېوتل حق الیقین دي!!

په ژوند کي د عرش، جنت او دوزخ لیدل:

تا د یوې ناسمي ادعاء د اثبات لپاره او په دې موخه چي وښیې په ژوند کي د عرش، جنت او دوزخ لیدل ممکن دي په دې حدیث باندي استناد کړی:

عن الحارث بن مالک الأنصاري أنه مر بالنبي صلی الله علیه وسلم فقال له: "کیف أصبحت یا حارثة؟" قال: أصبحت مؤمناً حقاً،قال: "انظر ما تقول فإن لکل قول حقیقة فما حقیقة إیمانک؟" قال: عزفت نفسي عن الدنیا (أي

كرهتها) فأسهرت ليلي وأظمأت نهاري وكأني أنظر عرش ربي بارزاً وكأني أنظر إلى أهل الجنة يتزاورون فيها وكأني أنظر إلى أهل النار يتضاغون فيها (أي: يضجون ويتصايحون) قال: "يا حارثة عرفت فالزم". رواه الطبراني في الكبير وفيه ابن لهيعة وفيه من يحتاج إلى الكشف عنه.

د دې روايت الفاظ خو داسي دي: كأني أنظر عرش ربي بارزاً وكأني أنظر إلى أهل الجنة يتزاورون فيها وكأني أنظر إلى أهل النار يتضاغون فيها، په ټولو كي ويل شوي: داسي لكه چي د خپل رب عرش ته گورم، داسي لكه چي جنتيان په جنت كي او دوزخيان په دوزخ كي گورم، د دغو الفاظو له كومي برخي تا د عرش، جنتيانو او دوزخيانو ليدل راايستلي، حارث رضى الله عنه خو داسي څه نه دي ويلي، هغه خو خپل حالت له هغه حالت سره تشبيه كړى چي څوک عرش ته مخامخ ولاړ وي، يا جنتيان او دوزخيان په خپلو سترگو گوري، (كأني) خو همدا معنى وركوي!! ته څنگه جسارت كوې او د هغه الفاظ غلط تعبيروې؟!! زه خو د هر هغه چا په اړه همدا گمان كوم چي د الله تعالى په وړاندي ئې د دعاء لپاره لاسونه لوړ كړي وي، غاړه ئې كږه نيولې وي، له سترگو ئې اوښكي بهېږي او په زاريو زاريو خپل عرايض مولا ته وړاندي كوي، ما ته خو د داسي كس په څېره كي حارث رضى الله عنه په نظر راځي او گمان كوم چي هغه د حال په ژبه همغه څه وايي چي حارث رضى الله عنه ويل.

ښايي بې مناسبته به نه وي كه درته وليكم چي ما د ژوند اوه كلونه داسي تېر كړي چي ته ورته چله ويلى ښې خو دا د دښمن تر شديد تعقيب لاندي پټه مبارزه وه چي هيله من يم الله تعالى ئې د نوح عليه السلام هغه

دعوت ته ورته محسوب کړي چي فرمايي: ثُمَّ إِنی دَعَوْتهُمْ جِهَاراً * ثُمَّ إِنی أعلَنت لهُمْ وَ أسرَرْت لهُمْ إِسرَاراً * په دې کي مي پنځه کلونه داسي وو چي په اوسطه توگه مي په هرو څلرويشتو ساعتونو کي درې ځلي په لمانځه کي او له لمانځه بهر دومره الله تعالی ته ژړلي چي په اوښکو مي مخ، ږيره او د سجدې ځای لانده شوي او د رکوع په حالت کي مي پر زمکه د اوښکو وربېدو غږ اورېدو، او ډېر ځلي مي حالت هغسي وو لکه چي حارث بن مالک انصاري وايي:... وکأني أنظر عرش ربي بارزاً وکأني أنظر إلی أهل الجنة يتزاورون فيها وکأني أنظر إلی أهل النار يتضاغون فيها ... باور وکړه چي دا ژړا مي اکثراً د مسلمانانو د پرېشانه حالت په وجه وه، په افغانستان، عراق، فلسطين، کشمير او نورو ځايونو کي د مظلومو مسلمانانو د نجات او د اسلامي امت د تېر مجد او عظمت د اعادې لپاره مي د الله تعالی په وړاندي ژړلي، په دې هم باور وکړه چي الحمد لله زه الله تعالی له فواحشو او کبائرو نه خوندي ساتلی يم، که څه هم تل له خپل رب نه د گناهونو او اشتباهاتو معافي غواړم خو دا ژړاگاني مي د گناهونو لپاره نه وې.

آيا اولياء الله په غيب پوهېږي؟:

ته ادعاء کوې چي اولياء الله په غيب پوهېږي، دا په داسي حال کي چي قرآن په قاطع الفاظو او په مکرره توگه فرمايي چي له الله تعالی پرته نه په آسمان کي څوک په غيبو پوهېږي او نه په زمکي کي.، نه فرشتې، نه انسانان او نه پېريان، د لاندي آيت په اړه ستا استدلال د حيرت او حتی د خندا وړ دئ:

Ìó 7ã3r Î9ã$ † Î$B D=è/r qèd ǚvĵ $gß=è/ Ÿw É=ø‹tóø9$# ßxÏ?$xÿtB ¼çny‰YÏãur

Ÿwr ÇÙ ö‘F{$# ÏM»yJè=àß ’Î û7pm Ÿwr $gßJn=÷è/ ǚvĵ p%‘r `ÏB äÝ à)ó¡@ $Br

ÇÎÒÈ &ûüÎ7B 5=»tGÏ. ’Î ǚvĵ C§ Î$/ Ÿwr 5=ôÛ‘   الانعام: ۵۹

او له ده سره د غيب (د خزانو) کلياني دي چي له ده پر ته هيڅوک وربا ندي نه پوهېږي، په وچه او بحر کي چي څه شته په ټولو پوهېږي، هيڅ پاڼه نه راپر يوځي مگر دی وربا ندي پوهېږي او نه د زمکي په تيارو کي کومه دانه او نه کوم لوند او وچ داسي څه شته چي په څر گند کتاب کي دي نه وي.

ته وايې چي: مفتاح د خلاصولو لپاره وي، نو ځکه له دې آيت نه معلومېږي چي په غيب باندي پوهېدا ممکنه ده!! او دا روايت هم د خپلي ادعاء په تأييد کي راوړې چي گواکي پيغمبر عليه السلام فرمايلي چي د ټولو خزانو (مفاتيح)کلياني ما ته راکړی شوې دي، د علم غيب د مفتاح په شمول!! په دې اړه څو عرايض لرم:

د غيب لپاره د خزانې او مفتاح يادونه د دې لپاره شوې چي خلکو ته ووايي: غيب پر ډاگ پروت شئ نه دئ چي هر څوک ئې له مانع او خنډ پر ته تر لاسه کولی شي، بلکي الله تعالی په داسي خزانې کي ساتلی چي دروازې ته ئې قفلونه لگېدلی او ټولي کلياني او مفاتح ئې له ځان سره ساتلې، هيڅا ته ئې حتی يوه کلي هم نه ده ورکړې، ټولي کلياني خو په ځای پر ېږده، کلي له ځان سره ساتل يعني هيڅوک په هيڅ صورت کي ورننوتی نشي.

د آیت دوهمه فقره همدا حقیقت بیانوي او فرمایي: لا یَعلَمُهَا إِلا هُوَ: له ده پرته هیڅوک نه پرې پوهېږي.

تر دې آیت مخکې ویل شوي:

Ûàõ Y•/r ÓÏ_ÿ ãÞ{ $ÓÅ à9 ¾iî bqèÉèGó@ $B "Ÿ‰Zä Ïb& ¤©@è

الانعام: ٥٨ ÇÎÑÈ šú üÏJÎ=»©à9$$Î/ ãN=ôã&r ª!$#

وواېه: که هغه څه راسره وی چې تاسو ئې په تلوار سره غواړئ نو لا دمخه به زما او ستاسو تر منځ کار پای ته رسېدلی وو، او الله، ظالمان تر هر چا ښه پېژني.

دا آیت خو وایي چې د پیغمبر علیه السلام په واک کې هغه څه نشته چې کافران ئې ترې غواړي، که ئې په واک کې وی نو ډېر د مخه به د ده او دښمنانو تر منځ وروستۍ پرېکړه شوې وه، خبره به نه اوږدېده او اوږدو پرله پسې جګړو ته به نه رسېده.

راشه څو هغه آیتونه هم له نظره تېر کړه چې په همدې اړه په قرآن کې راغلي چې هم له پیغمبر علیه السلام نه علم غیب نفي کوي او هم په کَون او عالم کې تصرف او د خزانو د مفاتحو درلودل:

ôÙRfù ôÙß/Éjyèã ÷rr& óÙÎöæn >qçGt ÷rr& íóÓx« ÌøBF{$ `ÏB š•9 }§øŠs9

آل عمران: ۱۲۸ ÇÊËÑÈ šcqßJÎ=»ß

د دې کار هیڅ څه په تا پورې اړه نه لري، یا به ئې توبه قبلوي او یا به ئې د

دې لپاره تعذيبوي چې ظالمان دي.

په دې آيت کي رسول الله صلي الله عليه وسلم ته ويل شوي چې ته د هيڅ شي واک او اختيار نه لرې، دا په الله پوري اړه لري چې د چا توبه قبلوي او چا ته عذاب ورکوي، دا يوازي د الله کار دئ، نه په تا پوري اړه لري او نه په بل چا پوري. د رسول الله صلى الله عليه وسلم په اړه چې حکم دا وي نو د نورو عادي خلکو په اړه به حکم څه وي؟ په نورو پوري به څنګه چاري او امور تړل شوي وي؟!!

ã-ã& ãMZä qr ª! $ä$© $B žwÎ #ŽÏÑ Ÿwr $èýR ÓÅ¡øÿZÏ äzî ãb& w @è

ÖÉR žwÎ $B bÎ âþr 9$ÓÍ¡ B $Br Îö, ø$`Ï B ÑŽ¥ò6 GŒ]w =øø$

ÇÊÑÑÈ bqãZÏB÷sãƒ 5Qöqs)Ïj ×Ï±o الاعراف:۱۸۸

ووايه: نه د ځان لپاره د ګټي (رسولو) واک لرم او نه د ضرر او تاوان (دفع کولو)، مګر هغه څه چې الله ئې وغواړي او که په غيب پوهېدی نو ډېر خير او ښېګڼه به مي ترلاسه کړې وه او تاوان به نه رارسېدو، زه خو مؤمنانو ته د يوه خبرداری ورکوونکي او زېري ورکونکي نه پرته بل څه نه يم.

په دې مبارک آيت سره پيغمبر عليه الصلاة و السلام د څو نورو خبرو په اعلان مأمور شوی:

- خلکو ته دا خبره په واضح الفاظو اعلان کړه چې زه نه د ځان لپاره د ګټي رسولو څه واک لرم او نه د ضرر او تاوان دفع کولو، د دې واک په بشپړه توګه له الله تعالی سره دئ، که ځان ته کومه ګټه رسولی شم يا کوم

ضرر دفعه کولی شم نو دا همغه دي چي الله تعالی غوښتي، د دې پرېکړه هم د الله تعالی له لوري کېږي.

- زه له غيبه خبر نه يم، که په غيب پوهېدی نو تل او په هر کار کي به مي خير او ښېګڼه په برخه کېده او هيڅکله به کوم تاوان نه رارسېدو. ځوک چي په غيب پوهېږي په هر کار کي به ګټه کوي او د تاوان له هر مورد نه به خوندي پاته کېږي، دا ځکه چي هغه پوهېږي څه ورته ګټه لري او څه ورته تاوان، د ګټي ځای ته ځان رسوي او د تاوان له ځايه ځان ساتي، خو تاسو وينئ چي زه د نورو انسانانو په څېر له کړاوونو، ستونزو، بيماريو او ناخوالو سره مخ کېږم، دا ښيي چي زه له غيبه خبر نه يم. ګورئ چي پيغمبر عليه الصلاة و السلام نه يوازي دا خبره اعلانوي چي په غيب نه پوهېږي بلکي دلايل ئې هم وړاندي کوي.
- زه فقط د الله تعالی له لوري يو استازی يم چي مأموريت مي نېکانو ته زيری او بدانو ته خبرداری ورکول دي.

ÇÈ #%©' Ÿr #ĬÑ ó39 a7ĬB& Ÿr 'ĵ @è الجن: ٢١

ووايه: زه تاسو ته نه د کومي ګټي واکمن يم او نه د کوم هدايت او رشد.

Ñ39 Äqè& Ÿr = óÌ$Ñ=ã& Ÿr « $ÌĒ" z "Ï‰Zã Ó39 Äqè& Ÿw @è

4Jãf$ "Èó, @d @è ¥ĵ ör qã$B ÿĵ BÏ?& bĵ î7=B 'ĵ

ÇÈ brãŠÿG? Ÿù& ¢Å7ÏŠr الانعام: ٥٠

ووايه: زه نه درته وايم چي د الله خزانې له ما سره دي او نه په غيب

پوهېږم او نه دا درته وایم چي زه فرشته یم، زه یوازي د هغه څه متابعت کوم چي راته وحي کېږي. ووایه: آیا ړوند او سترګور سره برابر دي؟ آیا تفکر نه کوئ؟

په دې مبارک آیت سره پیغمبر علیه السلام ته څو لارښووني کېږي:

- خلکو ته ووایه: د الله تعالی د خزانو واک له ما سره نه دئ، تاسو ته نه وایم چي که له ما سره ملګرتیا وکړئ، ټول حاجتونه مو پوره کوم او ټولي غوښتني مو ترسره کوم، په دې هیله زما ملګرتیا مه کوئ، له ما نه دا انتظار مه لرئ، الله تعالی د خپلو خزانو ټولواک دئ، دا پرېکړه هغه کوي چي چا ته څه ورکړي، د هغو جاهلانو په څېر مه کېږئ چي ګمان کوي پیغمبران او اولیاء الله باید داسي وي چي د دوی په یوې اشارې سره د ډبرو غرونه په سرو زرو بدلېدی شي، په یوې دعاء سره ئې د زمکي لاندي خزانې بهر راوځي، هر چا ته هر څه ورکولی شي، حاجتونه ئې پوره کولی شي، ګورئ چي پیغمبران علیهم السلام په هغو ټګمارو سیاسي مشرانو قیاس نه کړئ چي د خلکو د غولولو لپاره دروغجني وعدې کوي، شنه او زرغونه باغونه ورښیي، د سوکالي او ښه ژوند دروغجني ژمني ورسره کوي، زه په واضح الفاظو تاسو ته وایم چي د الله تعالی په خزانو کي هیڅ واک او اختیار نه لرم.
- دوی ته ووایه: زه په غیب نه پوهېږم، له ما نه دا انتظار مه لرئ چي درته ووایم: سبا به څه کېږي، له ما او له تاسو سره به الله تعالی څه کوي، پیغمبران علیهم السلام د هغو دوکه مارو مذهبي مشرانو په څېر مه ګڼئ چي خلک په دې غولوي چي په غیب پوه دي، د دوی له مقدراتو خبر دي، پوهېږي چي کوم مصیبت ورته انتظار کوي او څنګه ترې ژغورل کېږي، دوی کولی شي په دم او تعویذ سره د دې مصیبتونو مخه ونیسي، په دې شرط چي په شکرانو سره د

دوی جیب ورډک او رضا تر لاسه کړي، پیغمبران په غیب د پوهېدو دعوی نه کوي، دا یوازي ټګماران دي چي د جاهلانو په وړاندي په غیب د پوهېدو ادعاء کوي.

- ورته ووایه: زه تاسو ته نه وایم چي فرشته یم، په واضح الفاظو درته وایم چي زه انسان یم، له نورو انسانانو سره مي توپیر یوازي په دې کي دئ چي د الله تعالی له لوري راته وحي شوې او زه د الهي وحي متابعت کوم.
- څوک چي د الهي وحي په رڼا کي خوځي، د هغه چا په پرتله چي له دې رڼا محروم دئ، داسي دئ لکه سترګه ور د ړوند په پرتله، د عقل او فکر خاوندان د دوی تر منځ دا ژور توپیر درک کولی شي.

دې ته مو باید پام وي چي په وحي سره له غیبي امورو نه اطلاع علم غیب نه دئ، په یوه آیت کي او یو په بل پسې "په غیب نه پوهېدل" او "د وحي متابعت" راوړل دا مطلب افاده کوي چي که پیغمبر علیه السلام د وحي په اساس له غیب او غیبي امورو نه خبری کوي نو دا د ده علم غیب نه، بلکي د الله له لوري وحي ده، داسي نه چي د وحي له لاري د غیبي امورو په اړه څه ویل، د پیغمبر علم غیب وګڼل شي. او دې ته مو هم باید پام وي چي پیغمبر علیه السلام ته د وحي له لاري چي کوم غیبي امور ښودل شوي هغه ټول په قرآن کي بیان شوي او پیغمبر علیه السلام په بشپړه توګه او په واضحو الفاظو او امانت سره امت ته بیان کړي، هیڅ څه ئې له ځان سره پټ نه دي ساتلي.

’î Aqè lwr | = ø!$ñ-« lwr « $ßÉ“z “Ï‰Ÿã ÑB9 Aqè lwr

ª! $ #žöz ª! $šãĩ'ïsã ` 9 Ùa3žõã& ü'r íŠ¨? šú ï¾Ò Aqè& Iwr Ò‹ =B

ÇÌÈ ûüÏÎ=»à9$ `Ï9 #]Œ) þ'þ) Óg'Å'ãR& þ'$JÎ Ñ=e& هود: ۳۱

او نه دا درته وايم چي د الله خزانې راسره دي، او نه په غيب پوهېږم، او نه د هغو خلکو په اړه چي تاسو په سپکه سترگه ورته گورئ دا وايم چي الله به هيڅ خير ورپه برخه نه کړي، الله په هغه څه ډېر ښه پوه دئ چي د دوی په سينو کي دي، (که دا خبري وکړم نو) په دې صورت کي به زه له ظالمانو څخه وم.

آيا د يوه مؤمن انسان لپاره دغه صريح او واضح آيتونه کافي نه دي چي هر هغه قول په دېوال ووهي چي پيغمبر عليه السلام يا بل انسان ته د علم غيب يا د الهي خزانو د تصرف ادعاء کوي؟!!

راشه لږ په دې باندي نسبتاً تفصيلي خبره وکړو چي د قرآن له نظره (غيب) څه دئ او (شهادة) څه؟ قرآنکريم موجودات په دوو برخو وېشلي:

مشهود (ښکاره)؛ هغه څه چي لمس او ليدی شي.

غيب (له نظر نه پټ)، هغه څه چي نه ليدی شي او نه لمس کېدی شي. هر هغه څه چي انسان ئې نشي ليدی او په حواسو ئې نشي درک کولی، هغه د غيب په شمار کي راځي.

قرآنکريم علم غيب يعني د پټو شيانو علم په الله تعالی پوري خاص شمېري او په ډېر تأکيد سره فرمايي چي له الله تعالی پرته بل هيڅوک علم غيب نه لري. لاندنيو آيتونو ته توجه وکړئ:

brâßô„ $Br ª! $ŸŵÎ =ø¾$Çµ ö‘F{$ Ñ°q»J¡¡ 9$’Î `B Ð=è¯ ŸŵÎ @è%

النمل: ۶۵ ÇÏÎÈ šc qèWèŸãb $£ƒ&

وواېه: په غيب له الله تعالی پرته د آسمانونو او زمکي هيڅ څه نه پوهېږي او پدې هم نه پوهېږي چي څه وخت به بيا راژوندي کړی شي.

الجن: ۲۶ ÇËÏÈ #‰n& ÿ¾Ïmøî 4?ã ãÎgôàã Xù É=ø‹tóø9$# ãNÎ=»ã

په غيب پوه خدای چي هيڅوک په خپل غيب نه خبروي.

ÇËÉÈ ûïÌÏàFYßJø9$# šÆÏiB Nä3yètB ’ÎoTÎ) (#ÿrãÏàtGR$$sù ¬! Ü=ø‹tóø9$# JyJ¯RÎ) ö@à)sù ....

يونس: ۲۰

نو وواېه: غيب خو يوازي الله لره دئ، نو انتظار وکړئ چي زه هم ستاسو په څنګ کي له منتظرينو څخه يم.

Î9ÌhŽy9$# †Îû $tB ÞOn=÷ètƒur 4 uqèd žwÎ) !$ygßJn=÷ètƒ Ÿw É=ø‹tóø9$# ßxÏ?$xÿtB ¼çny‰YÏãur

ÌMºJè=àß ’Îû 7pt6ym Ÿwur !$ygßJn=÷ètƒ žwÎ) >ps%u‘ur `ÏB äÝà)ó¡n@ $tBur 4 Ìóst7ø9$#ur

الانعام: ۵۹ ÇÎÒÈ &ûüÎ7B 5=»tGÅ2 ’Îû žwÎ) C§Î/$tƒ Ÿwur 5=ôÛu‘ Ÿwur ÇÚö‘F{$

او له ده سره د غيب (د خزانو) کلياني دي چي له ده نه پرته هيڅوک ورباندي نه پوهېږي، په وچه او بحر کي چي څه شته په ټولو پوهېږي، هيڅ پاڼه نه راپرېوځي مګر دی ورباندي پوهېږي او نه د زمکي په تيارو کي کومه دانه او نه کوم لوند او وچ داسي څه شته چي په څرګند کتاب کي دي

نه وي.

دې آیتونو علم غیب په پوره تأکید سره په الله تعالی پوري مختص کړی او د زمکي او آسمان له نورو ټولو موجوداتو نه ئې نفی کړی، له ملايکو نه، له انسانانو، مړو او ژونديو نه او له هرڅه او هرچا نه ئې علم غیب نفی کړی، په دې اړه د دې آیتونو الفاظ دومره واضح او څرګند دي چي د هيڅ شک او شبهې مجال نه پرېږدي. د دې آیتونو په رڼا کي په پوره ډاډ او قاطعيت سره ويلی شو: هرچا چي له الله تعالی نه پرته د بل چا لپاره د علم غیب ادعاء وکړه او دا ئې وويل چي له الله پرته بل څوک هم علم غیب درلودی شي، هغه په حقیقت کي د الله تعالی کتاب تکذيب کړی.

قرآنکريم په پوره تأکید سره رسول الله صلی الله عليه وسلم ته فرمايي چي خلکو ته په څرګندو ټکيو کي ووايه چي ته علم غیب نه لرې، یوازي زېری ورکوونکی او وېروونکی يې، د الهي وحی امين او د الهي پيغام داسي وړونکی چي بېله کمښت او زيادت نه ئې خلکو ته رسوې، قرآنکريم دا هم بيانوي چي رسول الله صلی الله عليه وسلم خلکو ته اعلان کړی چي که هغه له جنت، دوزخ، ملائکو، جنياتو، قيامت او نورو پټو امورو څخه خبري کوي او پدې اړه معلومات ورکوي، نو تاسي دا ګمان ونکړئ چي هغه علم غیب لري، څه چي وايي هغه وحي ده نه د ده شخصي علم او پوهه. قرآنکريم په دې اړه فرمايي :

[illegible]

[illegible]

وواية : د خپل ځان لپاره د ګټې او زيان مالک نه يم، مګر هغه څه چې خدای ئې وغواړي، که په غيب پوهېدلی نو د ځان لپاره به مې ډېره ګټه ترلاسه کوله او هيڅ تاوان به نه رارسېدو، زه د مؤمنانو ډلې ته د يوه انذار کوونکی او زېری ورکوونکی نه پرته بل څه نه يم.

دا آيت شريف مونږ ته په ډېره دقيقه توګه لارښوونه کوي او يو حساس او دقيق معيار په اختيار کې راکوي او وايي: علم غيب د ګټې د ټولو مواردو د لاس ته راوړو او د تاوان له ټولو مواردو نه د ځان ژغورنې وسيله ده، څوک چې علم غيب ولري هغه ته له هيڅ پېښې تاوان نه رسېږي، له هيڅ څه نه صدمه نه ګوري، د هيڅ دښمن په وړاندې ماتې نه خوري، په خپل ژوندکې له هيڅ خنډ او مانع سره نه مخ کېږي، په هرعمل کې بريالی وي، ځکه پوهېږي چې د ضرر او زيان موارد کوم دي، له هغو نه ځان ساتي، په دې پوهېږي چې د ګټې او منفعت عوامل او موارد کوم دي، ټول خپلوي او کار ترې اخلي، له هغه خوړو نه ډډه کوي چې صحت ته ئې ضررلري، د خپل هر درد دوا پېژني، نو پدې اساس نه ناروغه کېږي، نه ئې دښمن دا فرصت موندلی شي چې پر ده غالب شي، ځکه هغه ته د غلبې عوامل او لارې چارې معلومې وي او ټول د ځان په ګټه په کار اچوي، دښمن نشي کولی هغه زنداني کړي، له وطن نه ئې وشړي، وئې وژني، د خلکو له ملاتړ نه ئې محروم او کمزوری کړي، دا ځکه چې هغه مخکې له مخکې د دښمن له تصميم نه خبرېږي او لازم تدابير نيسي، په جګړه کې

برى د هغه چا وي چي د مقابل لوري له نقشې، اهدافو، وسايلو او تاکتيک نه خبر وي، د کمزورۍ نقطې ئې ورته معلومې وي. رنځ هم د رنځ له عواملو نه د ناخبرۍ له امله پيدا کېږي، زيان او ضرر هم هغه وخت چا ته رسېږي چي د زيان عوامل او اسباب ونه پېژني. که پيغمبرانو عليهم السلام او نورو لويو شخصيتونو علم غيب درلودی نو زندان ته به نه اچول کېدل، په شهادت به نه رسېدل، ماتی به ئې نه خوړله، له وطن نه به نه شړل کېدل، ملگري به ئې د دښمن په لاس نه وژل کېدل او نه به تعذيبيدل، له مشکلاتو او کړاوونو سره د هغوی مخامخ کېدل پدې دلا لت کوي چي هغوی علم غيب نه لري. قرآنکريم د الله رسول صلی الله عليه وسلم ته امر کوي چي خلکو ته ووايي چي علم غيب نه لري.

ما ته ووایاست: پداسي حال کي چي په هر څه پوه خدای چي عالم الغيب والشهاده دئ، په تأکيد او مکرره توگه د قرآنکريم په متعددو آيتونو کي په څرگنده توگه وايي چي له الله نه پرته هيڅوک علم غيب نه لري، له ده نه پرته نه په آسمان کي څوک علم غيب لري او نه په زمکه کي، الله خپل پيغمبر ته امر کوي چي د خلکو ابهام او تشويش رفع کړي او دا ورته اعلان کړي چي علم غيب نه لري، هغه يوازي پيغمبر دئ، هغه څه وايي چي ورته وحي شوي. اوس لدې صراحت سره سره که څوک راشي او د الله او رسول صلی الله عليه وسلم د قول مغايره او مخالفه ادعاء وکړي او ووايي چي علم غيب لري او يا دا هڅه وکړي چي د بل چا لپاره علم غيب ثابت کړي، آيا دا ادعاء دروغجنه او بې بنسټه نه ده؟ آيا دا د الله او د ده د رسول د قول د تکذيب هڅه نده؟

په قرآنکريم کي دوه آيتونه داسي دي چي يو شمېر کسان استدلال ورباندي کوي او له الله تعالی نه پرته د نورو لپاره ئې د علم غيب د اثبات د دليل په توگه وړاندي کوي، لومړی ئې د آل عمران ۱۷۹ آيت او دوهم ئې د الجن د سوري ۲۶ آيت دئ. نوموړي آيتونه دا دي :

] ŠÎƒø$"•Üƒ Á4m ïøã Nç«& $B 4?ã ûüZBs3$$'‹ŠÎ ª!$b‰. $B

ÓÉø† ©$£Å9r É ø$$'?ã Nãè Îô ª!$b‰. $Br É ÍÖ9$`Ë

(qã?r (qãBsê bÎr ¼Î#ßâr «!$Î (qãBÿù ât±„ `B ¼Î#ßâ• `Ë

ÇÊÐÒÈ ÒŠÏã íô & Nä=ù آل عمران:۱۷۹

الله تعالی داسي نه دئ چي مؤمنان به د پاک او ناپاک له بېلولو نه پرته همداسي ستاسو په موجوده حالت کي پرېږدي او الله داسي هم نه دئ چي تاسی له غيب نه خبر کړي، ليکن خدای له پيغمبرانو نه چي څوک وغواړي هغه غوره کوي، نو په خدای او په پيغمبرانو ئې ايمان راوړئ، که مو ايمان راوړ او تقوی مو غوره کړه نو ستاسي لپاره ستر اجر دئ.

`Ë 4Ó?ö$Ç B ž wÎ ÇËÏÈ #‰n& ýÍÎ?ô 4?ã ãgôãƒ Ÿù É ø$$Nî»ã

b& O=è‹Ï ÇÊÐÈ #¹ ‘ ¼Ïÿù z ôËr ïƒ‰ƒ Èû/ . `Ë 7 ép„ ¼çÎù 5AqßS

#Ó‰ã äó« @ä 4Âôm&r Nöï‰9 $JÎ Þ‰n&r Nö‰ Ïß»=»™Í (qãä 6‰

ÇËÑÈ الجن: ۲۶-۲۸

په غیب پوه خدای، چي له خپل غیب نه هیڅوک نه خبروي، مګر هغه رسول او استازی چي په خپله ئې غوره کړی وي چي د هغه مخي او شاته څارونکي لېږي، ترڅو پدې پوه شي چي د خپل رب پیغامونه ئې رسولي دي، پداسي حال کي چي د دوی په هر څه ئې احاطه کړي ده او هرڅه ئې په دقیق شمېرلو سره شمېرلي.

پدې مبارکو آیتونو د غیرالله لپاره د علم غیب د اثبات په خاطر استدلال ډېر بې بنسټه، بې محتوی او غیرعلمي استدلال دئ، څوک چي ګمان کوی په دې آیتونو کي پیغمران له عدم علم غیب نه مستثنی شوي سخته اشتباه کوي، د دې باطلي مدعا لپاره پدې آیتونو استدلال لویه غلطي ده، دوی په حقیقت کي نه پدې آیتونوکي دقت کړی او نه ئې له دې نه مخکي او وروسته آیتونو ته توجه کړیده او نه ئې د قرآنکریم هغه ټول آیتونه په نظرکي نیولي چي په پوره صراحت او قاطعیت سره علم غیب تر الله پوری محدود او مختص بولي او له الله تعالی نه پرته له هر څه نه که په زمکه کي دي که په آسمانونو کي علم غیب نفی کوي. د دې ډلي استناد هغه کسانو ته ورته دئ چي په قرآنکریم کي د خپلي نظریي د اثبات لپا ره دلایل لټوي، خو کله چي د خپل قول د ثبوت لپاره صریح او څرګند دلیل ونه مومي نو بیا کوشش کوي په قرآنکریم کي داسي الفاظ او کلمات ومومي چي لده سره د مدعا په اثبات کي مرسته کولی شي، دوی د دې پرځای چي خپل افکار له قرآن نه واخلي او قرآنکریم د خپلو افکارو لپاره محک او معیار وټاکي برعکس هڅه کوي خپل افکار پرقرآنکریم تحمیل کړي، دوی د خپلو نظریاتو د اثبات لپاره آیتونه توجیه او تأویلوي!! پر

قرآنکريم د ايمان غوښتنه خو دا ده چي د هر آيت په وړاندي (آمنا و اسلمنا) ووايو، په پوره خلوص ورته تابع شو، هر هغه فکر او ذهنيت لري واچوو چي له قرآن سره توپير او مغايرت لري او خپل افکار د قرآن په رڼا کي تصحيح او سم کړو، نه داسي چي قرآنکريم د خپلو نظرياتو او افکارو په ګټه تأويل کړو.

هغه کسان چي ګمان کوي د جن د سورې په ۲۷ آيت کي استثناء د الله تعالی د غوره شوو پيغمبرانو عليهم السلام لپاره علم غيب ثابتوي، دا کسان د څو لويو اشتباهاتو مرتکب شوي:

- دوی له دې آيت نه مخکي ۲۵ او۲۶ آيتونو ته توجه نده کړې، هغه چي فرمايي :

ãÎ»ã ÇËÎÈ #‰B& þÎn ¼çµ9 @èø Q& br‰ãqè$B Ò ƒÎ‰& ü” íŠ& þÎ) @è

ÇËÏÈ #‰n& ÿÏmÎ6øŠ 4?ã ãgâßã Xù É=øtóø9$

ووايه: نه پوهېږم آيا هغه څه چي له تاسو سره ئې وعده شوي ده، نږدې ده او که رب مي کومه نېټه ورته ټاکلې ده، هغه رب مي چي په غيب پوه دئ او هيڅوک په خپل غيب نه خبروي.

پدې آيتونوکي رسول صلی الله عليه وسلم ته امرکېږي چي ووايي: زه علم غيب نه لرم، نه پوهېږم چي ستاسي په اړه الهي وعده کله سرته رسېږي، يوازي زما رب په غيب عالم دئ او هيچا ته په غيب د پوهېدو مجال نه ورکوي.

- دوی دې ته ندي متوجه چي پدې آيت کي استثناء پيغمبرانو عليهم

السلام ته نه بلکه د وحی راوړونکي فرشتې ته متوجه ده، په ۲۷ آیت کي له رسول نه مراد د وحی راوړونکې فرشته ده چي مخکي او وروسته ئې نوري ساتونکې فرشتې هم لېږل کېږي، ترڅو د وحي پیغام په پوره توګه له کمښت او زیادت او ځنډ او تأخیر نه پرته خپل ځای او اړوند مرجع ته ورسوي. دوی دي ته متوجه ندي چي دا مبارکه سوره له پیل نه تر پایه پوري په دې تأکید کوي چي له الله تعالی پرته بل څوک علم غیب نه لري.

- دوی پدې نه پوهېږي چي علم غیب او د وحي پذریعه د غیب په اړه اطلاع او معلومات یو له بل سره توپیر لري، د غیب په اړه یوازي د وحي پواسطه اطلاع موندلی شو او د وحي پذریعه له غیب نه اطلاع او خبرېدل علم غیب ندی!! خدای په زمکه او آسمان کي هیچا ته علم غیب ندی ورکړی، خو پیغمبران علیهم السلام ئې د وحي پذریعه له یو شمېر غیبي امورو نه خبر کړي او الله تعالی په خپلو کتابونو کي داسي غیبي امور بیان کړي دي چي انسان ئې په مستقیمه توګه له ادراک نه عاجز دئ. الهي کتابونو ته له مراجعي نه وروسته هرڅوک له ډېرو غیبی امورو نه خبرېدلی شي، جنت، دوزخ، فرشتې، پیریان، روح، برزخ، قیامت او داسي نور ټول غیبي امور دي چي مونږ د قرآنکریم له لاري پدې شیانو خبر شوي یو. متأسفانه دا ډله پدې غلطۍ کي لوېدلې چي د وحي په ذریعه له غیب نه اطلاع ته علم غیب وایي او له غیبي امورو نه اخبار او اطلاع له علم غیب سره خلط کوي.

همداراز هغه کسان چي د آل عمران د سورې د۱۲۹ آیت د ې برخي "وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ" په اړه دا تصور لري چي دلته ځیني

پيغمبران له عدم علم غيب نه مستثنى شوي، پدې استثناء استدلال كوي او پيغمبرانو عليهم السلام ته د علم غيب ثابتولو هڅه كوي، پدې كار سره دوى د څو اشتباهاتو مرتكب شوي: د دې آيت د بحث اصلي موضوع ته ئې پام ندى كړى، د آيت له وروستۍ برخي نه داسي انتباه اخلي چي د همدې آيت له لومړنۍ برخي سره هيڅ اړخ نه لګوي، د آيت پيل داسي دئ:

`Ë] Š΄Ï ƒøŠ"•Ü ƒ Ï4Ïm Ïøã ΝΓçF ‹ $B 4?ã ûüΖÏΒsßϑø9$‘ ‹Šï ª! $Βb%. $Β

É ΓÍöΘ9$: الله تعالى داسي نه دئ چي مؤمنان به ستاسو پدې موجوده حالت كي پرېږدي، تر څو ناپاک له پاک نه بېل كړي.

يعني د خداى سنت دا نه دئ چي مؤمنان د ښه او بد، پاک او ناپاک ترمنځ له توپير، تمييز او بېلتون نه پرته همداسي ګډ او مختلط پرېږدي. حتماً به داسي حالت راولي چي دا دواړه ډلي سره بېلي شي، بيا فرمايي:

ΒΓ$Β ª! Ν3èÏÜôÜã ’?ã É=ø‹tóø9$: او خداى داسي نه دئ چي تاسي پرغيب خبر كړي.

يعني د ښه او بد، پاک او ناپاک ترمنځ د تفكيک او بېلتون طريقه دا نده چي تاسي له غيب نه خبركړي او د علم غيب له لاري پدې پوه شئ او دا درک كړئ چي څوک خبيث او څوک طيب دئ. پدې پسې متصل فرمايي:

bÎ)r ¾Ï&Î#ßâr ‘ «!$Î/ (#θãΖÏΒ$«ù â!$±„ `Β ¾Ï&Î#ß™‘ `Ï Ó É<tFøgs† ©!$# £Å3≈s9r

خو الله تعالی له خپلو پیغمبرانو نه چي څوک وغواړي هغه غوره کوي، نو په خدای او پیغمبرانو ئې ایمان راوړئ، که ایمان مو راوړ او تقوی مو وکړه نو ستاسي لپاره لوی اجر دئ.

یعني د پاک او ناپاک، خالص او ناخالص، مخلص او نامخلص ترمنځ تفکیک او بېلتون د پیغمبرانو د غوره کولو او خلکو ته د هغوی د لېږلو له لاري ترسره کېږي،د پیغمبرانو علیهم السلام په بعثت سره خلک په دوو ډلو وېشل کېږي او پاک له ناپاک نه بېلېږي. پر خدای او رسولانو باندي په ایمان، د هغوی په اطاعت او په تقوی سره د پاکانو په ډله کي شاملېږ او لوی اجر مو په برخه کېږي.

پدې آیت کي به یوازي هغه چا ته څه ابهام او اغماض ښکاري چي د رنځور زړه خاوند وي او هغه ته له کږې زاویي ګوري. عجیبه ده دا کسان د دې پرځای چي دا آیت د خپلو کږو او باطلو افکارو د تصحیح او سمون لپاره خپل لارښود ونیسي او ووایي چي خدای هیچا ته علم غیب نه دی ورکړی، برعکس تصور کوي چي پدې آیت کي د یو شمېر پیغمبرانو علیهم السلام لپاره د علم غیب د اثبات دلیل ترستر ګو کېږي !!

دوی متوجه ندي چي پدې ډول تعبیر سره هر مخاطب ته دا انتباه ورکوي چي ګویا په قرآنکریم کي تناقض شته، ځیني آیتونه ئې په صراحت او قاطعیت سره اعلانوي چي له الله تعالی پرته هیڅوک علم غیب نه لري؛ خو په ځینو نورو آیتونو کي داسي نښانې لیدل کېږي چي مخاطب ته دا

انتباه القاء کوي چي له الله تعالی نه علاوه نور هم علم غیب لرلی شي!!
حقیقت دا دئ چي الهی کلام لدې عیب نه پاک او منزه دئ، نه یوازي هیڅ تناقض پکي نشته بلکه آیتونه ئې ټول په خپل منځ کي یو د بل موئید، همغږي او یو د بل شرح او تفسیر. هرڅوک چي له کوم آیت نه داسي تعبیر او انتباه واخلي چي له بل آیت سره تناقض او ټکر ولري هغه غلط شوی دئ او په قرآنکریم کي ئې د تناقض پیدا کولو غلطي کړي ده.

قرآنکریم د متعددو کیسو له لاري هم دا حقیقت په ګوته کوي چي پیغمبران علیهم السلام علم غیب نه لري:

- د ابراهیم علیه السلام په اړه فرمایي: یوه ډله فرشتې د ښایسته ځوانانو په شکل کي د هغه کور ته راځي، هغه هرکلی ورته وایي، ځی یو خوسی ورته حلالوي، په غوړیو کي ئې وریتوي او د دوی مخي ته ئې ږدي، ناڅاپه متوجه کېږي چي مېلمانه ئې ډوډۍ ته لاس نه وروړي، د وېري احساس کوي، وایي هسي نه چي مېلمانه ئې د دښمنۍ قصد ونلري، ځکه خو ډوډۍ نه خوري، هغه وخت معمول دا وو چي څوک به د دښمنۍ په نیت د چا کور ته ورغی نو د هغه پر دسترخان به ئې ډوډۍ نه خوړله. فرشتو چي هغه پریشانه ولید نو ورته وئې ویل: مونږ ستا د رب له لوري رالېږل شوي یو، ترڅو د اسحاق او ورپسې د یعقوب زېری درکړو، ابراهیم علیه السلام تعجب کوي او مېرمن ئې په حیرانتیا سره پوښتنه کوي چي دا څنګه کېدی شي چي مونږ د اولاد خاوند شو، پداسي حال کي چي زه بوډۍ یم او خاوند مي بوډا؟ ملایکو ورته وویل: آیا د الله تعالی کار ته حیران یئ او شک کوئ؟! ابراهیم علیه السلام له خپل هغه اوچت

معنوي مقام سره سره لدې نه عاجز وو چي کورته راغلې فرشتې وپېژني او له دې نه هم خبر ندی چي الله تعالی ورته زامن، اسحاق او یعقوب ورکوي او پدې هم نه پوهېږي چي دا فرشتې په زمکه کي څه مأموریت لري، پوښتنه ترې کوي: ستاسي مأموریت څه دئ؟ فرشتې ورته وايي: مونږ راغلي يو دا لاندي کلی چي اوسېدونکي ئې ظالمان دي په بل مخ واړوو. ابراهیم علیه السلام ورته وايي: هلته خو لوط علیه السلام هم اوسېږي!! هغه کلی څنګه ورانوئ چي د لوط علیه السلام غوندي غوره شخصیت پکي اوسېږي؟ فرشتې وايي: مونږ د کلي اوسېدونکي پېژنو، لوط علیه السلام او اهل ته ئې نجات ورکوو، پرته له مېرمني ئې، مېرمن به ئې له نورو سره وروسته پاتې کېږي او له هغوی سره به يوځای هلاکېږي.

- قرآنکریم د یعقوب علیه السلام په اړه فرمايي: زامنو ئې اراده وکړه چي خپل ورور یوسف علیه السلام له مخي نه ایسته کړي او په څاه کي ئې واچوي. خپل پلار ته راغلل او وئې ویل: پلاره! د یوسف په اړه ولي پرمونږ باور نه کوې؟ پداسي حال کي چي مونږ د هغه خير غواړو، سبا هغه له مونږ سره دښتي ته ولېږه ترڅو ساعت تېري او لوبي وکړي، یعقوب علیه السلام نه پوهېږي چي زامن ئې د یوسف علیه السلام په اړه بدنیت لري، هغه ورسره لېږي، ماښام چي بېرته کور ته راګرځي، پلار ته وايي: مونږ مسابقه درلوده، سیالي مو کوله، یوسف مو د خپل سامان خوا ته پرېښی وو، لیوه راغی او هغه ئې وخوړ، دا ئې په وینو رنګ جامې، یعقوب علیه السلام لدې نه خبر نه وو او علم ئې نه درلود چي په ګران زوی ئې څه تېر شوي، له ډېره غمه ئې سترګي ړندې شوې او ترهغه د یوسف علیه السلام

له حاله خبر نه شو چي زامنو ئې له مصر نه د ده خبر راوړ.

- له لوط علیه السلام نه حکایت کوي چي همدغه د ابراهیم علیه السلام خوا ته راغلې فرشتې په اصل کي د ده د دعاء په اساس او د ده د مرستي لپاره لېږل شوې وې، خو کله چي د ده خوا ته راځي؛ دی نه پوهېږي چي دا ملایکي دي او د ده مرستي ته راغلې دي، برعکس د دوی په راتګ سره سخت غمجن شو، دومره چي زړه ئې تنګ شو او وئې ویل: ای کاش کوم پیاوړی ملاتړ او مرستندوی مي درلودای چي د دې مفسد او بدکار قوم د هجوم په وړاندي مي له خپلو مېلمنو دفاع کړې وی!! لوط علیه السلام هغه وخت پدې پوه شو چي دا خو ملائکي دي نه زلمیان چي فرشتو په خپله ځان ورمعرفي کړ او ورته وئي ویل مونږ فرشتې یو، ستا مرستي ته راغلې یو او مأموریت مو د دې ظالم قوم دا کلی نسکورول دئ.
- د زکریا علیه السلام قصه داسي کوي چي الله تعالی ئې دعاء قبوله کړه، یوه فرشته ئې د زوی د زېږي لپاره ورولېږله، زکریا علیه السلام لمونځ کاوو چي فرشتې زېری ورکړ، ده په ځواب کي ورته وویل: اې خدایه! ما ته به څنګه زوی راکوې، زه خو زوړ یم او مېرمن مي شنډه ده؟! د دې نښه به څه وي؟ ورته وویل شول: نښه ئې دا ده چي د زوی د تولد په ورځو کي به درې ورځي خبري ونشې کړی.
- قرآنکریم د اسلام د ستر پیغمبر صلی الله علیه وسلم د خوب قصه کوي، خوب ئې ولید چي مسجدحرام ته داخل شوی او عمره ادا کوي، د همدې خوب په اساس له یو زر څلور سوه کسانو سره د مکي په لور روان شو، حدیبیه ته چي ورسېد له خنډ سره مخ شو، قریشو ئې مخه ونیوله،

مکې ته د ده او د یارانو له ننوتو او د مناسکو ترسره کولو نه ئې مخنیوی وکړ، رسول الله صلی الله علیه وسلم ناچار ودرېد، له عمرې نه منصرف شو، هملته ئې د قربانۍ څاروي ذبح کړل او ټول له احرام نه ووتل او له قریشو سره د یوه تړون په اساس بېرته مدینې ته ستون شو، د رسول الله صلی الله علیه وسلم دغه خوب یو کال وروسته تحقق وموند، دا جریان پدې دلالت کوي چې نه رسول الله صلی الله علیه وسلم علم غیب درلود او نه ئې یارانو رضي الله عنهم، ان تردې چې رسول الله صلی الله علیه وسلم د خپل خوب د تحقق له وخت نه هم خبر نه وو.

قرآن فرمايي چې پيغمبر علیه السلام حتی له دې خبر نشو چې یوه ډله پیریان د ده خوا ته راغلل، د ده تلاوت ئې واورېد، په قرآن ئې ایمان راوړ، خپل قوم ته ولاړل او هغوی ته ئې وویل چې مونږ عجیب قرآن واورېدو، هغوی ئې د الله عبادت ته راوبلل، که له الله تعالی نه پرته بل چا علم غیب درلودای نو رسول الله صلی الله علیه وسلم باید پدې پوه شوی وی چې پیریانو د ده تلاوت واورېد، ترې متأثره شول، ایمان ئې ورباندې راوړ، باید هغه پدې خبر شوی وی، خو داسې نه وه، رسول الله صلی الله علیه وسلم لدې جریان نه څه موده وروسته د وحې په واسطه خبرېږي او مونږ هم لدې حادثې نه د وحې په واسطه خبر شوي یو، دا پېښه داسې وه چې رسول الله صلی الله علیه وسلم د طائف له سفر نه ډېر غمجن او نا امیده راستون شو، مکې ته نږدې وادي نخله ته چې راورسېد هلته ئې د قرآنکریم تلاوت کاوو، دا تلاوت پیریانو واورید، ترې متأثره شول، په محمد صلی الله علیه وسلم او قرآنکریم ئې ایمان راوړ، رسول صلی الله

عليه وسلم دغه وخت پدې نه وو خبر چي پيريانو د ده تلاوت اورېدلی او ايمان ئې ورباندي راوړی، څه موده وروسته د الجن سوره نازله شوه او دی ئې له دې پېښې خبر کړ. هغه علم چي د وحی په واسطه رسول الله صلی الله عليه وسلم ته ورکړل شويدی اوس د قرآنکريم په متن کي زمونږ ټولو په اختيار کي دئ، د رسول الله صلی الله عليه وسلم دا ډول علم ته بايد علم غيب ونه ويل شي.

ځيني بيا هغه دي چي د سليمان عليه السلام د هغه درباري کار د خپلي ادعاء د اثبات لپاره د دليل په توګه وړاندي کوي چي تر (عفريت من الجن: ستر او پياوړي) نه ئې مخکي د سبا د ملکې تخت سليمان عليه السلام ته حاضر کړ. د دوی په ځواب کي څو عرايض لرو:

- په دې قصې کي ستاسو د ادعاء او تصور خلاف داسي قاطع دلايل شته چي له الله تعالی نه پرته له بل هرچا نه علم غيب نفی کوي. په همدې قصه کي دا په ډاګه شوې چي سليمان عليه السلام او د ده درباريان پدې نه پوهېدل چي د سبا په نوم کوم ملک شته او يوه ښځه ورباندي حکومت کوي، اوسېدونکي ئې مشرکان دي او لمر ته سجده کوي او ملکه ئې لوی تخت لري، دا معلومات يو مرغه (هدهد) ورکوي، سليمان عليه السلام او د ده درباريان له دې موضوع خبر نه ول، هدهد خبر کړل.
- که سليمان عليه السلام علم غيب نه لري نو څنګه امکان لري چي د ده يو امتي دي علم غيب ولري؟!
- ولي د قصې له يوی برخي داسي تعبير او انتباه اخلئ چي سل په سلو کي له نورو برخو سره تناقض لري او د قرآن په نورو صريح او واضح

آیتونو کي راغلي مطلب سره تعارض لري، د قرآن په لسهاوو آیتونه خو وايي چي له الله تعالی پرته هیڅوک علم غیب نه لري، تاسو ولي په خپل غلط تعبیر سره له الله تعالی پرته بل چا ته علم غیب منسوبوئ؟!! او ولي په داسي غلط تعبیر سره خلکو ته دا انتباه ورکوئ چي په قرآن کي تناقضات شته؟!!

راشئ د اړوند آیتونو په الفاظو کي لږ غور وکړو، آیتونه داسي دي:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] النمل: ۳۸-۴۰

وئې ویل: اې درباریانو! ستاسو کوم یو به د هغې تخت تر هغه مخکي راوړي چي دوی تسلیم شوي راشي؟ یوه پیاوړي پېري وویل: زه به ئې مخکي تر هغه راوړم چي ته له خپله ځایه پورته شې، هغه چا چي د کتاب څه علم ورسره وو وویل: زه به ئې تر هغه مخکي راوړم چي د سترګي آخري لید دي درته راشي، نو کله چي ئې هغه په خپلي خوا کي ځای په ځای ولید؛ وئې ویل: دا زما د رب له لوري یوه پېرزوینه ده چي ومي

آزمويي، آيا شکر کوم که ناسپاسي کوم، او څوک چي شکر کوي د ځان لپاره ئې کوي او څوک چي ناشکري کوي نو زما رب عزتمن غني (بې نيازه) دئ.

که څه هم اکثرو مفسرينو د ۳۹ آيت دغه الفاظ (قال الذي عنده علم من الکتاب) په اړه ويلي چي له دې نه مراد کوم سړی وو، نه کوم بل پېری، خو که د آيت په سياق و سباق کي لږ غور وکړو په ډېر ډاډ سره ويلی شو چي دا هم سړی نه بلکي پېری وو، تر دې مخکي ويل شوي: قال عفريت من الجن او ورپسې ويل شوي: قال الذي عنده علم من الکتاب، يعني دا هم پېری وو خو له مخکني سره ئې فرق په دې کي وو چي ده څه ناڅه د الهي کتاب علم هم درلود. که دا خبره کوم انسان کړې وی نو بيا خو مناسبه دا وه چي ويل شوي وی: و قال رجل عنده علم من الکتاب، داسی تعبير نه يوازي د آيت له ترکيب سره بشپړ مناسبت لري بلکي د قرآن له عام اسلوب سره اړخ لګوي او دې اشکال ته مجال نه پرېږدي چي يو انسان څنګه وتوانېدو د سترګو په رپ کي له يمن څخه د ملکې تخت راحاضر کړي؟ سليمان عليه السلام پيغمبر وو دا کار ئې نشو کولی نو د ده يوه امتي دا کار څنګه وکړ؟

د دې کس په اړه د مفسرينو تر منځ د آراوو ډېر اختلاف ګورو، ځينو ويلي چي دا کس مستجاب الدعوات وو، ځينو نورو ويلي چي د الله تعالی په هغه اسم اعظم پوهېدو چي هر څوک پرې دعاء وکړي الله تعالی ئې دعاء قبلوي، د هغه په دعاء سره دا تخت حاضر کړی شوی، له مفسرينو څخه هيچا دا نه دي ويلي چي دا کس (عالم الغيب) يا (متصرف الامور) وو،

ځکه په قرآن پوه انسان داسي غلطه ادعاء نشي کولی. خو دقیقه رأیه دا ده چي دا هم پېری وو، دا ځکه چي په (الذي) سره مخکني نوم ته اشاره کېږي، دلته تر (الذي) مخکي د (جن) یادونه شوې، دا صحیح نه ده چي له جن نه پرته بل څه ته ئې راجع کړو.

د الله تعالی عطاء څنګه ده؟:

ستا دا خبره مي هم واورېده چي ویل دي: خدای معطي دئ او مصطفی مقسم، عطاء د خدای له لوري ده او تقسیم ئې د مصطفی له لوري، او دا چي تا د خدای عطاء له توربیلا ډیم نه د برق له توزیع سره تشبیه کړه او ودي ویل چي هر څوک باید د خپل کلي له ټرانسمیټر نه برق ترلاسه کړي نه دا چي مخامخ توربیلا ډیم ته ورشي!!! دې خبري ته دي تر نورو زیات حیران او حتی غصه شوی یم، زه ګمان کوم چي څوک د دین له الف با خبر وي او له ټول قرآن نه یوازي د فاتحې په سورې پوه شي؛ هیڅکله به داسي غلطه او بېهوده خبره ونه کړي. د الله تعالی عطاء دومره عامه او بې واسطې او بې وسیلې ده چي د لمر له عطاء سره ئې نشو مقایسه کولی، توربیلا ډیم خو لري لري پرېږده، دا ستر لمر چي د نړۍ په ګوټ ګوټ کي هر چا ته له واسطې، وسیلې، اجورې او بدلې پرته مخامخ رڼا او تودوخه ورکوي، د دنیا هر ګوټ ته په خپله درومي او خپله عطاء پرې وېشي، د ده عطاء د مهربان رب د بې انتهاء عطاء په وړاندي له هیڅ سره برابره ده، الله تعالی خو موږ ته فرمایي:

[illegible]

[illegible] البقرة:۱۸۶

او چي کله زما بندګان زما په اړه درنه پوښتنه وکړي، نو زه يقيناً نږدې يم، چي کله دعاء کوونکی راته دعاء وکړي نو دعاء ئې قبلوم، نو زما بلنه دي ومني او پرما دي ايمان راوړي، تر څو رشد او کمال ته ورسي.

موږ ته خو اسلام ويلي چي په خپل هر رکعت لمانځه کي به د فاتحې سوره لولئ او له الله تعالی سره به په دې الفاظو ژمنه کوئ: اياک نعبد و اياک نستعين: يوازي ستا عبادت کوو او يوازي له تا نه مرسته غواړو، دا د عبادت او استعانت ژمنه او دعاء مخامخ ورته کوو، له واسطې او وسيلې پرته، دا دعاء او ورپسې شرحه ئې دومره جامع دعاء ده چي هر څه احتواء کوي، بلي هيڅ دعاء ته حاجت نه پاته کېږي.

قرآن خو په واضحو الفاظو موږ ته وايي چي: د ده هر پيغمبر د ده د وحي امين وي، دنده ئې يوازي دا چي د الله تعالی پيغام په امانت سره خلکو ته ورسوي، کار ئې دا نه دئ چي د الله تعالی فضل پر خلکو ووېشي، د الله تعالی فضل په خپله د الله په واک کي دئ، هغه چا ته ئې ورکوي چي په خپله ئې غواړي: (قُلْ إِنَّ الْفَضلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشاءُ وَ اللَّهُ وَسعٌ عَلِيمٌ)، قرآن خو موږ ته وايي چي د عالم هر څه ده ته د حال او قال په ژبه سوال کوي او الله تعالی په خپله د دوی غوښتنو ته ځواب وايي، تل دا کار کوي او هره شېبه د يوه کار د ترسره کولو په حال کي وي: يَسئَلُهُ مَن فى السمَوَتِ وَ الأَرْضِ كلَّ يَوْمٍ هُوَ فى شأْنٍ * الرحمن:۲۹

يعني الله تعالی د زمکي او آسمانونو د ټولو مخلوقاتو اړتیاوو ته په خپله ځواب وايي، دی ئې ضرورتونه رفع کوي او اړتیاوي ئې پوره کوي. د دې عالم هر کار، هره شیبه، په خپله مالک الملک خدای ترسره کوي، الله تعالی داسي نه دئ چي د دنیا کارونه ئې خپلي مخي ته پرېښي وي او یا ئې نورو ته سپارلي وي او دی هیڅ تصرف په کي نه کوي، بلکي هر کار، که ستر وي او که ووړ، د ده په اراده، إذن، حکم، قدرت او مخامخ تصرف سره ترسره کېږي، هغه یوه شېبه هم د عالم د چارو له ادارې، پالني او ساتني څخه نه غافله کېږي، قرآن موږ ته همدا وايي:

Sê Õ$/& þÏÅ 'î Ú öR[$ Ñ°q»J¡¡ 9$,={ "Ÿ%$ª! $Nã/' žc Î

§ ô±t9$?Ztm ¼çmç7è=ôÜtƒ '$k]9$ Ÿ@ø‹©9$ Óøóãƒ Ä ó·yèø9$ '?ã 3"uqtGó™$

ª! $8 '$6? âöDF{$ ur ß,ù=sƒø:$ ã& ÿs9 Ÿwr& ¾ÿÍnÍöDr'Î/ ¤N°•¤‚|¡ãB Pqàf‘Z9$ r •J)s)ø9$ r

' >$ÿsè»n=yèø9$ Úu‘ ÈÍÏÇ   الاعراف:۵۴

یقیناً چي ستاسو رب هغه ذات دئ چي آسمانونه او زمکه ئې په شپږو ورځو کي پیدا کړل، بیا ئې پر عرش استوی وکړه، شپه پر ورځ راکاږي (پرې پټوي ئې)، داسي چي په تلوار ئې لټوي او لمر، سپوږمۍ او ستوري ئې امر ته منقاد دي، په دې پوه شه چي هم خلقت (یعني پیدایښت) ده لره دئ او هم امر (یعني چاري سمبالول)، د عالمونو پالونکی الله چي برکتناک دئ.

قرآن په دې مبارک آیت سره څو ډېري مهمي او اساسي لارښووني د خپل مخاطب په وړاندي ږدي:

- ستاسو رب هغه ذات دئ چي آسمانونه او زمکه ئې په شپږو ورځو (مرحلو) کي پيدا کړل.
- د دوی له پيدايښته وروسته ئې د ټول عالم د ادارې، ساتني او پالني چاري په خپل اختيار کي واخيستې او د مطلق ټولواک په توګه ئې د عالم د سلطنت پر عرش استوی وکړه.
- دا د ده د ټولواکۍ نښه او بېلګه ده چي شپه پر ورځ راکاږي، داسي چي په تلوار ئې لټوي.
- دا هم د ده د ټولواکۍ بله بېلګه ده چي لمر، سپوږمۍ او ستوري ئې امر ته منقاد دي، همغه کار کوي او په همغه لار درومي چي الله تعالی ئې امر ورته کړی.
- په دې پوه شه چي هم خلقت يعني پيدايښت ده لره مختص دئ، په دې کي بل شريک نه لري او هم امر يعني چاري سمبالول چي په دې کي هم هيڅ شريک نلري.
- الله تعالی مبارک او د عالمونو پالونکی او ساتونکی دئ.

دا او دې ته ورته ګڼ شمېر آيتونه موږ ته همدا وايي چي الله تعالی د عالم د چارو واګي بل چا ته نه دي سپارلې، امور ټول د ده په واک کي دي.

د قرآن په ګڼ شمېر آيتونو کي دا مطلب توضيح شوی چي الله تاسو ته درنږدې دئ، ډېر نږدې، د غاړي تر رګ نه هم درنږدې، که دوه ياست دريم مو الله دئ او که درې وئ څلورم مو الله دئ، چې هر ځای وئ الله درسره دئ، ستاسو دعاګاني اوري او قبلوي ئې، نه الله له تاسو لري دئ، نه ستاسو او د الله تر منځ پراوونه او حجابونه شته، نه الله ته د رسېدو او د

خپلو دعاګانو د وړاندي کولو لپاره واسطې او وسيلې ته ضرورت شته، هره شيبه، په هر ځای او هر حالت کي، مخامخ خپل الله ته خپل عرائض وړاندي کولی شې او مطمئن اوسه چي الله ئې په خپله مخامخ اوري او قبلوي ئې. قرآن په دې سره د هغه شرکي عقايدو جرړي ايستلې دي چي الله ته د دعاګانو په اورېدو او قبلېدو کي شريک ثابتوي او وايي: ستا دعاء او عبادت په هغه صورت کي تر خدايه رسي او قبلېدی شي چي د ده د نازولو له لاري وړاندي شي او هغوی ئې د قبلېدو سپاربښتنه وکړي!! پيغمبر عليه السلام خو وايي چي که د ځپلی بند مو وشکېدو دا هم له الله تعالی وغواړئ. چي الله درنږدې دئ، نو په دعاګانو کي مو دا مطلب مراعاتوئ، په چيغو چيغو دعاء کول د دې باور خلاف کار دئ، په چيغو چيغو خو هغه چا ته دعاء کېږي چي لرې وي، دعاء خپل آداب لري، يو ئې همدا دئ.

په دې اړه دوه نور آيتونه دا دي:

Ü•ø ßtøur ¼çYø¯R ¾ïÎ â¨ Èöqê $B Ð=èRr `»¡ SM$$Z)ø=z ô‰s)9r

Çïè Ÿ‰ƒí q$$Èöm ôÏB ïø©Ï ق: ۱۶

...ÜNçä $B úïr ÓOä3èB qèdr... الحديد:۴

تا چي په کومو رواياتو استناد کړی، د دې لپاره چي ثابته کړې پيغمبر عليه السلام د الهي خزائنو واکمن ټاکل شوی او د الله تعالی د فضل او فيض وېش ده ته سپارل شوی، ډېر بې بنسټه او ناسم استناد دئ، راشه دې رواياتو ته لږ ځير شو:

عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم - خَرَجَ يَوْمًا فَصَلَّى عَلَى أَهْلِ أُحُدٍ صَلاَتَهُ عَلَى الْمَيِّتِ ثُمَّ انْصَرَفَ إِلَى الْمِنْبَرِ فَقَالَ « إِنِّى فَرَطٌ لَكُمْ وَأَنَا شَهِيدٌ عَلَيْكُمْ وَإِنِّى وَاللَّهِ لأَنْظُرُ إِلَى حَوْضِىَ الآنَ وَإِنِّى قَدْ أُعْطِيتُ مَفَاتِيحَ خَزَائِنِ الأَرْضِ أَوْ مَفَاتِيحَ الأَرْضِ وَإِنِّى وَاللَّهِ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ أَنْ تُشْرِكُوا بَعْدِى وَلَكِنْ أَخَافُ عَلَيْكُمْ أَنْ تَتَنَافَسُوا فِيهَا ».

دا روايت په ډېر وضاحت سره ښيي چي له خزائن الارض نه مراد هغه د حجاز، عراق، شام، روم، فارس او هند خزائن دي چي د مسلمانانو په لاس کي پرېوتې، پيغمبر عليه السلام ته په رؤياء کي ښودل شوي وو چي دا به د مسلمانانو په لاس کي پرېوځي، د همدې لپاره ئې دوى ته وويل: له دې وېره نه لرم چي تاسو به بېرته مخکني شرک ته واوړئ بلکي له دې وېرېږم چي دا خزائن ستاسو لاس ته درشي او بيا په خپلو کي تنافس وکړئ، ومو ليدل چي همداسي وشول، عياش او ظالم اموي او عباسي واکمنان د دغو خزانو پر سر داسي په خپلو کي ونښتل چي د زرګونو مؤمنانو او د ډېرو صحابه وو او تابعينوويني په کي توى شوې.

پيغمبر عليه السلام د دغو خزائنو په اړه داسي فرمايي:

عن أَبُو هُرَيْرَةَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم - « بَيْنَا أَنَا نَائِمٌ أُتِيتُ خَزَائِنَ الأَرْضِ فَوَضَعَ فِى يَدَىَّ أُسْوَارَيْنِ مِنْ ذَهَبٍ فَكَبُرَا عَلَىَّ وَأَهَمَّانِى فَأُوحِىَ إِلَىَّ أَنِ انْفُخْهُمَا فَنَفَخْتُهُمَا فَذَهَبَا فَأَوَّلْتُهُمَا الْكَذَّابَيْنِ اللَّذَيْنِ أَنَا بَيْنَهُمَا صَاحِبَ صَنْعَاءَ وَصَاحِبَ الْيَمَامَةِ »رواه مسلم

له ابو هريرة نه روايت دئ چي رَسُولُ اللَّهِ - صلى الله عليه وسلم وفرمايل: کله چي ويده وم ناڅاپه په خوب کي ګورم چي د زمکي خزانې راکړى

شوې او د سرو زرو دوه لاس وندي مي په لاسونو کي کېښودی شول، راباندي ستر شول او پرېشانه ئې کړم، نو راته وحي وشوه چي پو ئې کړم، پو مي کړل او والوتل، نو دا مي د صنعاء او يمامه په هغو دوو دروغجنو تعبير کړل چي زه ئې په منځ کي يم.

د معطي او قاسم په اړه روايات دا دي:

عن أبو هريرة قال رسول الله صلى الله عليه و سلم : من يرد الله به خيرا يفقهه في الدين وإنما أنا قاسم ويعطي الله

عن أبي هريرة سمعت النبي صلى الله عليه و سلم يقول (من يرد الله به خيرا يفقهه في الدين وإنما أنا قاسم والله يعطي ولن تزال هذه الأمة قائمة على أمر الله لا يضرهم من خالفهم حتى يأتي أمر الله) رواه مسلم

دا دواړه روايتونه وايي چي دلته له عطاء او تقسيم نه مراد په دين کي پوهه او تفقه ده؛ نه د الله تعالى فضل، د حديث معنى دا ده چي ورکړه او عطاء د الله تعالى کار دئ، زما مأموريت دا دئ چي الهي پيغام تر خلکو ورسوم، خو دا چي څوک به ئې ترلاسه کړي، ايمان به پرې راوړي، فيض به ترې حاصل کړي، دا د الله تعالى کار دئ نه زما، د همدې حديث راوي د هغه په شرحه کي وايي: (أنا قاسم) أقسم بينكم ما أمرت بتبليغه من الوحي ولا أخص به أحدا دون أحد . (والله يعطي) كل واحد منكم فهما على قدر ما تعلقت به إرادته سبحانه .

همداراز وايي: معناه أن المعطي حقيقة هو الله تعالى ولست أنا معطيا إنما أنا خازن على ما عندي ثم أقسم ما أمرت بقسمته على حسب ما أمرت به فالأمور كلها بمشيئة الله تعالى وتقديره والإنسان مصرف مربوب.

متأسفانه هغه خبره چي د قريشو مشركينو به ويله او حتى په ځينو مواردو کي به هغوی هم ترې ډېره کوله اوس ئې هغه ځوک کوي چي ځان د محمد عليه السلام امتي ګڼي!! قريشو به ويل: موږ د لات، منات، عزی او هبل عبادت نه کوو، بلکي د دوی په وسيله د خدای تقرب غواړو، دا د خدای صالح او مقرب بندګان وو، غواړو دوی خدای ته شفيع کړو، د دوی له لاري خدای ته خپل عرايض وړاندي او د دوی په طفيل خپل مقاصد ترلاسه کړو، خو نن په لاهور کي يو کس وايي: د اجمير او بغداد له قبرونو نه فيوضات ترلاسه کوو، د اجمير، سرهند او بغداد په قبرونو کي پراته اولياء الله د الهي نور ټرانسميټرونه دي، يوازي د دوی له لاري له الهي فيض او نور نه برخمن کېدی شو، ... او دې ته ورته ډېري نوري ناپېرتي او شرک لړلې خبري، تاسو ووايئ چي قريش په شرک کي مخکي وو که دا کسان؟!! ته خو وايې چي د پيغمبر عليه السلام په امت کي هيڅکله شرک نه راپيدا کېږي!! خو موږ په خپلو سترګو د پيغمبر عليه السلام په امت کي داسي ستر ستر مشرکان ګورو چي ابوجهل او ابولهب ئې ګرد ته هم نشي رسېدی، د شرک داسي ستر ستر استادان چي ابوجهل او ابولهب د شاګردانو په توګه هم نه قبلوي!! داسي مبلغين چي د شرک په تأييد او دفاع کي د قرآن آيتونه، د پيغمبر عليه السلام احاديث او د صحابه وو اقوال په غلطه او ناروا توګه تعبيروي.

په آيتونو او رواياتو ستا دې استناد هغه ستر مشرک شيعه آخوند راپه ياد کړ چي د ايران په تلويزيون کي ئې ويل: په قرآن کي درې سوه (۳۰۰) ځله د علي (عليه السلام) نوم راغلی!! دا په داسي حال کي چي په

ټول قرآن کي حتی یو ځل او اشارتاً هم د علي رضی الله عنه یادونه نه ده شوې! او ویل ئې: کله چي د آدم علیه السلام په کالبوت کي روح پو شوه نو عطسه ئې وکړه او وئې ویل: یا علي! او کله چي نوح علیه السلام کشتۍ ته ختلو وئې ویل: یا علي! او کله چي ابراهیم علیه السلام اور ته لوېدو وئې ویل: یا علي! او کله چي محمد علیه السلام معراج ته تلو او اوم آسمان ته ورسېدو هلته ئې یو غږ واورېدو او وئې ویل: یا الله! دا ستا غږ دئ که د علي؟ له آخوا ورته وویل شو: دا زه یم خو ما په ټولي نړۍ کي تر علي غوره شخص ونه موندو نو ځکه د هغه په غږ له تا سره خبري کوم!! یوه بل ئې ویل: سنیان د تلاوت په پای کي د علي نوم نه اخلي او نه وایي چي صدق الله العلي العظیم بلکي یوازي دومره وایي: صدق الله العظیم!! دا سفیه او کمعقله آیت الله په دې هم نه پوهېدو چي دلته (العلي) د الله تعالی صفت دئ نه د علي نوم!!

اهل بیت:

تا د اهل بیت په اړه هم داسي څه وویل چي هم له قرآن سره اړخ نه لګوي او هم د صحابه وو له اجماع سره، تا د علي رضی الله عنه په اړه داسي له مبالغې ډک الفاظ وکارول چي ګواکي د زمکي پر سره تر ده الله تعالی ته زیات محبوب څوک نشته!! دا په داسي حال کي چي پیغمبر علیه السلام تر ده ډېر الله تعالی ته محبوب دئ او د ټولو صحابه وو اجماع پر دې راغلې چي تر پیغمبر علیه السلام وروسته ابوبکر رضی الله عنه د امت افضل دئ، بیا عمر رضی الله عنه، بیا عثمان رضی الله عنه او بیا علي رضی

الله عنه. تا چي د مباهلې د آيت په اړه کوم روايت نقل کړ هغه له قرآن سره تعارض لري، د مباهلې اړوند آيت هغه مهال نازل شو چي د نجران د مسيحيانو يو دروند وفد چي د دوی ډېر مذهبي او قومي مشران په کي وو، مدينې ته راغی، دا وفد د دې لپاره راغلی وو چي د مسلمانانو له بريد نه د جزيې په ورکولو سره ځان وژغوري، له پېغمبر عليه السلام سره ئې وليدل، هغه د قرآن آيتونه دوی ته واورول او په پای کې ئې د مباهلې بلنه ورکړه، خو هغوی د مباهلې او مخالفت په ځای جزيه ومنله او رخصت شول.

د مباهلې په اړه ځيني هغه روايات چي يوه مذهبي فرقه وربانديي استناد کوي او د دې خبري د ثابتولو هڅه کوي چي د پېغمبر له اهل بيت نه يوازي فاطمه، حسن، حسين او علي رضي الله عنهم مراد دي ځکه چي پيغمبر عليه السلام د مباهلې لپاره يوازي دوی له ځان سره حاضر کړي وو!! په دې اړه څو خبري بايد په پام کي ولرو:

- هغه روايت د منلو دئ چي له قرآن سره تعارض ونه لري، کوم روايات چي د پيغمبر عليه السلام يوازي يوه لور، يو زوم او دوه لمسيان اهل بيت گڼي هم له قرآن سره تعارض لري او هم له عقل، عدل او عرف سره، قرآن ازواج مطهرات د اهل بيت په نامه يادوي خو دا روايات ټول ترې باسي او په ځای ئې يوه لور او دوه لمسيان او يو زوم اهل بيت گڼي!! کوم عقل دا خبره مني چي يوه لور، مېرمه او زامن ئې له اهل بيت څخه وگڼل شي او نوري لوڼي، زوم او اولاد ئې نه؟!! يو د تره زوی له اهل بيت څخه وي او بل ئې نه؟!! پيغمبر عليه السلام به څنگه د قرآن خلاف او د

عقل خلاف خبره کوي؟! دا روایت له دې پلوه هم د قرآن خلاف دئ چي په قرآن کې د مباهلې لپاره د (أَبْنَاءَنَا وَ أَبْنَاءَكمْ وَ نِساءَنَا وَ نِساءَكُمْ وَ أنفُسنَا وَ أنفُسكُمْ) حاضرول ویل شوي، که مقابل لوري مباهله منلې وی نو بیا خو به پیغمبر علیه السلام ټول صحابه، زامن او مېرمني ئې مباهلې ته راوستل نه دا چي له خپلي کورنۍ یوازي څلور کسان راولي!! علي رضي الله عنه نه د زامنو په ضمن کي راځي او نه په آیت کي راغلي چي د تره زامن یا زومان هم حاضر کړئ. په قرآن د ایمان تقاضاء دا ده چي د هري هغي خبري له منلو ډډه وکړو او په هیڅ مورد کي پرې استناد ونه کړو چي د قرآن د صریح آیت خلاف وي. جعلي روایات رایستل او پیغمبر علیه السلام ته د قرآن او عقل خلاف خبري منسوبول خو پرېږده غلاتو شیعه وو د علي رضی الله عنه په اړه حتی په قرآن کي تحریفونه کړي.

- دا کار خو به پیغمبر علیه السلام هغه وخت کاوو چي مقابل طرف مباهله منلې وی، زامن او ښځي ئې په مدینه کې موجود وی، له نجران نه یوازي نه وی راغلي، خو نه هغوی مباهله منلې او نه ئې ماشومان او مېرمني حاضر ول، نو د نارینه وو یوې جرگې ته به پیغمبر علیه السلام څنگه او د څه لپاره خپل لمسي او لور حاضرول؟!!
- همدا راز چیري چي په قرآن کریم کي د اهل بیت لفظ استعمال شوی نو هلته ترې مراد یوازي مېرمني دي که دا د پیغمبر علیه السلام په ارتباط استعمال شوی او که د ابراهیم علیه السلام په ارتباط. په دواړو مواردو کي یوازي مېرمني مراد دي، نه ئې ابناء په کي شامل دي او نه اقرباء. د اهل بیت لفظ د احزاب په سوره کي راغلی او هلته ئې مراد یوازې د پیغمبر

عليه السلام مېرمني دي، ځکه چي تر دې مخکي د يا نساء النبي په صيغه هغوی ته مکرر خطاب شوی او ورپسې د اهل البيت په نامه يادي شوې او ورته ويل شوي:

ôã•gÛãr ÏMø‹t7ø9$# Ÿ@÷dr& }§ô_Íh9$# ãNà6Ztã |=Ïdõ‹ãŠÏ9 ª!$# ß‰ƒÌãƒ $yJ¯RÎ) …

ÇÌÌÈ #ZŽÎgôÜs? الاحزاب: ۳۳

... خبره دا ده چي الله له تاسو اې اهل بيتو ناپاکي لري ساتل او ستاسو ښه پاکول غواړي.

د قرآن معمولي فهم خو پرېږده چي څوک په عربي پوه وي او لږ ادبي سليقه ولري نو دلته له (اهل البيت) نه له (نساء النبي) پرته بله هيڅ معنی نشي اخيستی.

او د هود په سوره کي دا لفظ د ابراهيم عليه السلام د بي بي لپاره راغلی:

ÏMø‹t7ø9$# Ÿ@÷dr& ö/ä3ø‹n=tæ ¼çmçG»x.tt/ur «!$# àMyJômu‘ «!$# ÌøBr& ô`ÏB šúüÎ6yf÷ès?r& (#þqä9$s%

ÇÐÌÈ Ó‰‹Éf¤C Ó‰‹ÏHxq ¼çm¯RÎ) هود: ۷۳

وئې ويل: آيا د الله په کار کي تعجب کوئ، د الله رحمتونه او بر کتونه دي پر تاسو وي اې اهل البيتو، بې شکه چي هغه ستايلی د مجد خاوند دئ.

له تا پوښتنه کوم: آيا کوم عاقل انسان به دا خبره وکړي چي زما اهل بيت زما مېرمن نه بلکي زما زوم، لور او لمسيان دي، هغه هم نه ټولي لوڼي او نه بل زوم، بلکي ځيني ئې؟!! تاسو څنګه پيغمبر عليه السلام ته د عقل

او عرف خلاف خبره منسوبوئ؟!! الله تعالی د پیغمبر علیه السلام ازواج مطهرات د اهل بیت په نامه یادوي او تاسو پیغمبر علیه السلام ته داسي قول منسوبوئ چي گواکي هغه د قرآن د صریح وینا خلاف خپلي مېرمني له اهل بیت نه ایستلې دي!! زه او هر هغه څوک چي په قرآن ایمان لري هغه روایت په دېوال وهو چي پیغمبر علیه السلام ته داسي غلطه او د عقل، عدل، عرف او قرآن خلاف وینا منسوبوي!!

د شیعه وو په اړه یوه رؤیا:

راشه په دې اړه خپله یوه رؤیاء هم ستا مخي ته کېږدم: د ۱۳۸۶کال د میزان په اته ویشتمه شپه مي خوب لید چي په یوې خوني کي یم، چینه پکي راخوټېږي او ترې بهېږي، له ډېرو بې سده زمریانو ډکه ده، داسي احساسوم چي الله تعالی دلته حاضر دئ او زه ئې په حضور کي ولاړ یم، په خوني کي پراته زمریان هم د الله تعالی د حضور په وجه بې سده دي، زه خپل رب ته سخت ژاړم، دعاء ورته کوم، ترې غواړم چي نور ما د ځان لوري ته دروبله، له ژوند نه تېر یم. د سختي ژړا په حالت کي له خوني راوځم، بهر څو ایرانیان گورم چي ځیني افسران ئې هم په کي دي، له ځان سره وایم چي دوی مشرکان دي، د الله تعالی په ځای د دغو زمریانو عبادت کوي!! یو ئې راسره خبري کوي خو زه د ژړا پداسي حالت کي یم چي نږدې ده زړه مي وچوي، په همدې حالت کي له خوبه راویش شوم.

د اهل بیت مناقب:

تا د اهل بیت د مناقبو د بیانولو په ضمن کي د الشوری د سورې په

۲۳ آیت استناد وکړ او د آیت داسي غلط تعبیر دي وړاندي کړ چي له څرګند او عمدي تحریف نه پرته بل نوم نشو ورکولی، آیت دا دئ:

@è Ÿ M»sî Á9$$(qèÜ ã r fq ä3B#ä ûïÏ%©!$# çŠ$7Ïã ª! $# çŽÅe³u;ã “Ï%©! $# y7Ï9ºsŒ

šÏ!R pZ ¡ m Ï$ Îlo/ `Br 4 ’1öà)à $ ’Î ŠqJ$ ø yj #•ô ‘ Ïmøn ã ŽÅe ³Ï& W

ÇËÌÈ îqä3© Ö qàî © $! bÎ) $Zó ãm $kŽÏù ¼çm9   الشوری: ۲۳

تا له یوې خوا (القربی) د خپلوانو په معنی تعبیر کړ؛ حال دا چي د (القربی) اصلي معنی خپلوي ده؛ نه خپلوان، د قرآن په ګڼ شمېر آیتونو کي دا لفظ راغلی او په ټولو کي د خپلوۍ په معنی راغلی، له بلي خوا دي د پیغمبر علیه السلام خپلوان هم یوازي په فاطمه، علي، حسن او حسین کي راخلاصه کړل او آیت دي داسي تعبیر کړ چي ګواکي پیغمبر علیه السلام ته ویل شوي چي مؤمنانو ته ووایه چي له تاسو نه د هغو زحمتونو اجر نه غواړم چي ستاسو د هدایت په لار کي مي ایستلی، تاسو ته مي عزت درپه برخه کړ او .... یوازي یو اجر درنه غواړم او هغه دا چي زما خپلوانو (فاطمه، علي، حسن او حسین) سره محبت وکړئ!! په دې اړه څو خبرو ته غوږ شه:

- دا سوره په مکه کي نازله شوې، هغه مهال چي لا علي او فاطمې رضی الله عنهما ازدواج نه وو کړی، حسن او حسین رضی الله عنهما لا نه وو پیدا شوي، لا مسلمانان تر سختو ابتلاءاتو لاندي ول، د پیغمبر علیه السلام په ملګرتیا کي ئې له توهین، تهدید، زندان، تعذیب، هجرت او شهادته پرته

هیڅ دنیوي امتیاز او راحت نه وو په برخه شوی، هغه څه چي تا ئې ادعاء وکړه یو ئې هم نه وو ترلاسه کړی، نو په داسي حالت کي به پیغمبر علیه السلام څنګه دوی ته ویل چي د دغو لاس ته راوړنو په سبب به زما د اهل بیت درناوی او احترام کوئ؟!! کوم عاقل او په قرآن پوه انسان د داسي غلط تعبیر جسارت کولی شي؟!!

- څنګه به پیغمبر علیه السلام له خپلو سختو دښمنانو او هغو قریشو نه چي ډېر ئې د ده په اقرباوو کي راتلل؛ دا غوښتنه کوي چي له تاسو نه یو اجر غواړم او هغه هم تر ټولو ستر او دښمنانو ته په هیڅ صورت کي د نه منلو وړ؛ او هغه دا چي له فاطمې او علي رضی الله عنهما او زما له هغو دوو لمسیانو سره به محبت کوئ چي لا تر اوسه نه دي پیدا شوي؟!! که له تا سره دا لفظي تحریف ومنو او القربی د اولواالقربی په معنی ونیسو نو مخاطبینو خو به له (اولوا القربی) نه یا ټول بني هاشم مرادول، یا یوازي بني عبدالمطلب چي په دوی کي تر ټولو سخت دښمن ابولهب هم راتلو، هیڅ مخاطب به دا غلطه معنی نه وه ترې اخیستې چي محمد علیه السلام له دوی نه د فاطمې او علي رضی الله عنه د مودت غوښتنه کړې؛ له دې آیت نه داسي تعبیر یوازي یو متعنت او متعصب انسان درلودی شي.
- ولي په اقرباوو کي یوازي څلور کسان؟!! کوم عقل، عدل او عرف دا خبره مني چي د اقرباوو عامه صیغه په څلورو داسي کسانو اطلاق شي چي دوی ته ورته نور اقربا هم شته؟!! ښایي ته به په کوم داسي روایت باندي استناد وکړې چي همدا د قرآن، عقل او عرف خلاف خبره کوي او یوازي څلور کسان د پیغمبر علیه السلام اهل بیت، عترت او اقربا ګڼي!! خو که

څوک تا ته ووايي چي دا روايت کوم غالي شيعه جوړ کړی او صحابه وو ته ئې منسوب کړی؛ او که درته ووايي: روايت خو په هغه صورت کي د منلو دئ چي منشأ ئې قرآن وي يا لږ تر لږه له قرآن سره تعارض ونه لري او د عقل خلاف نه وي، ځواب به دي څه وي؟ که درته ووايي: د قرآن صريح آيت ومنم که د عقل خلاف روايت؟ څه ځواب به ورکوې؟ که داسي نه وي او د روايت په نامه هر رطب و يابس باندي استناد وکړو نو بيا خو به زموږ حالت همغسي شي لکه د شيعه وو، چي د دوی د رواياتو تر ټولو معتبر کتاب (اصول کافي) په اړه د شيعه وو مشهور عالم علامه برقعه يي وايي: د دې کتاب اکثر روايات جعلي، له قرآن سره متصادم او د عقل خلاف دي او روات ئې مجهول الهويه، کاذب او فاسق دي، برقعه يي د اصول کافي د ترديد په اړه يو ضخيم کتاب ليکلی چي په هغه کي ئې ليکلي: که دښمنان خبر شول چي زموږ د رواياتو په کتابونو کي داسي روايات هم راغلي چي راويان ئې خر او چنګښه دي؛ څه به کوو؟!

باور وکړه تا چي د اهل بيت او عترت په اړه څه ويلي؛ ټول ئې د قرآن او عقل خلاف دي، که ما وخت درلودی يا مي په دې موضوع مزيد بحث ضروري او مفيد ګڼلی نو ستا د هري ادعاء په ترديد که به مي د قرآن آيتونه ستا مخي ته اينښی وو.

تا په دې آيت کي غور نه دئ کړی، د نورو آيتونو په رڼا کي دي د هغه په حقيقي او اصلي مطلب د پوهېدو هڅه نه ده کړې، دې ته متوجه نه يې چي دا آيت په داسي ځای کي او د داسي مضمون په ضمن کي راغلی چي خطاب مخالفينو ته متوجه دئ، همغه مخالفين چي د پيغمبر عليه السلام

په ضد ئې له هیڅ ظلم، تېري او جفا ډډه نه کوله، همغه مخالفین چي قرآن په مکرره توګه پیغمبر علیه السلام ته ویلي چي دوی ته ووایه: له تاسو نه هیڅ اجر نه غواړم، څنګه ممکنه ده چي په دې آیت که به د ګڼ شمېر نورو آیتونو خلاف خبره شوې وي او له قریشو نه به ئې داسي ستر اجر او بدله غوښتې وي چي هیڅ اجر ورسره برابري نشي کولی؟!! آیا ممکنه ده یو څوک خپل دښمن ته ووایي: له تا هیڅ اجر او بدله نه غواړم یوازي دا درنه غواړم چي زما له زوم، لور او دوو لمسیانو سره به مینه کوې؟!! آیا د پیغمبر علیه السلام په څېر ستر شخصیت به داسي مطالبه له خپلو دښمنانو کړې وي؟!! په آیت کي له استثناء نه مراد دا نه دئ چي یوازي یو اجر ترې وغواړه؛ بلکي مراد ئې داسي دئ لکه په لاندي آیت کي چي راغلی:

¾ïħ 4kĵ ‹Ï‚ Ѳƒ b& ä$© `B ẅĵ @ _ & ôÏ ïøã Ňà6 èŐ& $B ©è

ÇÎÈ Ẅk‹Î™ الفرقان: ۵۷

ورته ووایه: له تاسو هیڅ اجر پرې نه غواړم؛ مګر دا چي څوک وغواړي د خپل رب لوري ته (تلو لپاره) لار غوره کړي.

یعني زما اجر به یوازي دا وي چي په تاسو کي څوک ایمان راوړي او د الله تعالی لوري ته تللو پرېکړه وکړي.

د مخکني آیت معنی سل په سلو کي دې ته ورته ده او هغه دا چي زما اجر یوازي دا دئ چي له اقرباوو سره زړه سوی او دوستي څرګندوم او د دوی د هدایت هڅه کوم، که زما د هڅو په نتیجه کي له تاسو نه څوک ایمان راوړي نو معنی ئې دا ده چي زما له خپلوانو نه ځینو ایمان راوړی،

همدا به زما اجر وي، که زه په بل قوم کي مبعوث شوی وی او یوازي هغوی ته مي بلنه ورکولی، نو دا بدله او معاوضه به مي هم نه په برخه کېده، خپلوان به مي هم له هدایته محروم پاته کېدل. که څه هم ځینو محققینو ویلي چي د آیت مراد دا دئ: له تاسو نه یوازي دا بدله غواړم چي له ما سره خپلوي ته پام وکړئ او د پردیو دښمنانو په څېر راسره چلند مه کوئ، خو د دې لپاره چي دا هم یو ډول اجر او بدله ګڼل کېږي او د قرآن نور آیتونه په پرېکنده الفاظو سره وايي چي هیڅ اجر ترې مه غواړه، نو ځکه وایو چي غوره تعبیر همغه برنی تعبیر دئ.

څوک چي پر قرآن ایمان لري نو نه د قرآن یو آیت داسي تعبیروي چي له ګڼ شمېر نورو آیتونو سره په تعارض کي راشي او نه داسي روایت مني چي له قرآن سره تعارض لري.

باور وکړه چي د تصوف او د دې او هغه د کراماتو او مناقبو په اړه ډېري اورېدې ویناوي؛ د ډاکټر اسرار احمد صاحب له هغي لنډې وینا سره هم د ګټې، اهمیت، اغېز او ارزښت له پلوه برابري نشي کولی چي د ظلم او فساد په خلاف او د اسلامي نظام د قائمولو لپاره مخاطبینو ته د دعوت، جهاد او مبارزې بلنه ورکوي، الله تعالی دي ډېر اجر ورکړي. تا به ښايي هغه روایت اورېدلی وي چي وايي: که پر یوه قوم د الله تعالی عذاب نازل شي نو تر نورو د مخه به پر هغه چا راپرېوځي چي اورېدې اورېدې سجدې ئې کړې خو یوه ورځ ئې هم د ظلم، فساد او ګناه په لیدو سره تندی نه دئ تریو شوی. دا د مسیحیانو غلطي وه چي اصلي انجیل ئې شا ته وغورځاوو او په ځای ئې د عیسی علیه السلام د معجزو او مناقبو داسي

انجیلونه ولیکل چي د اصلي انجیل څو جملې هم نشو په کي موندلی. مګر د قرآن دې وینا ته دي پام کړی چي د مخکنیو شخصیتونو په اړه له مناقشو، جدلونو او بحثونو نه ممانعت کوي او مسلمانانو ته وایي چي د دوی په اړه باید داسي ووایي:

$Jã bqèó êŸr Ngi¡ . $B Nã9r M6¡ . $B $g9 M=z 6% ÞBé7ü

ÇÌÈ bqè=yèƒ (qçR%.

دا خو یوه تېره شوې ډله ده، چي دوی لره به خپله لاس ته راوړنه وي او تاسو ته خپله لاس ته راوړنه او تاسو به د دوی د کړو وړو په اړه نه پوښتل کېږئ.

په داسي حال کي چي الله تعالی هر چا ته د خپل عمل له مخې سزا ورکوي، هر چا ته خپلي لاس ته راوړني په لاس ورځي، یو د بل په کړو نه نیول کېږي، نو تېرو شخصیتونو ته ځان منسوبول څه ګټه لري.

دا مختصر آیت د بقرې د مبارکي سورې د دوهمي برخي عنوان دئ او د ټولو هغو جامع او ژورو مطالبو خلاصه وړاندي کوي چي په تېرو ۷۱ آیتونو کي په مشرح او مفصله توګه راغلي. په دې کي نه یوازي د دین یو بنیادي اصل توضیح شوی، بلکي د مذهبي انحراف یوه اساسي او بنیادي اړخ ته هم ګوته نیول شوې، د دین اساسي خبره دا ده چي هر څوک به د خپل عمل سزا ګوري، یو د بل پېټی نه شي وړی، یو د بل لپاره نه مجازات کېږي، نه پلار د زوی په ګناه نیول کېږي او نه زوی د پلار د ښو عملونو په وجه جنت ته درومي، هر څوک به د خپلو لاس ته راوړنو پېټی په اوږو

وړي. او د مذهبي انحراف تر ټولو ستره او اساسي خبره دا ده چي د الله صالحو بندګانو ته د انتساب تر نامه لاندې څوک ځان د جنت مستحق او د مذهب وارث وګڼي او له دې لاري د امتیازاتو د ترلاسه کولو په لټه کي وي، مذهب قومي رنګ غوره کړي، قومي تعصب ته د مذهب جامه ورواغوستل شي او مذهبي مشران ئې ځان د پېغمبرانو د امتیازاتو وارث وګڼي نه د دوی د مسئولیتونو او دندو وارث. الله تعالی دا نه خوښوي چي څوک د ده صالحو بندګانو ته خپل ناوړه عمل او ناسمه عقیده منسوب کړي، هم د مذهب نوم بد کړي او هم د الله د صالحو بندګانو نوم.

الله تعالی په دې آیت کي مسلمانانو ته لارښوونه کوي چي د مخکنیو صالحانو په سر له جاهلانو سره په شخړو او منازعاتو کي ځان مه مصروفوئ، حتی که دا د ابراهیم، اسمعیل، اسحق او یعقوب علیهم السلام په څېر ستر ستر شخصیتونه هم وي، د دې په ځای خپل عمل ته پام وکړئ، هغه څه چي تاسو له عذابه ژغورلی شي ستاسو خپل عمل دئ نه بل څه، الله تعالی ستاسو نسب ته نه ګوري، ستاسو عمل ته ګوري، که خپل عمل او عقیدې له جنته محروم کړې نو نه دي نسب جنت ته بیولی شي او نه د چا شفاعت، همغسي لکه چي پیغمبر علیه السلام خپلو نږدي خپلوانو ته وایي: ځان له اوره وژغورئ، زه د الله تعالی له عذابه ستاسو د ژغورني هیڅ واک نه لرم، نه څه ګټه دررسولی شم او نه کوم ضرر درنه دفعه کولی شم:

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ قَالَ لَمَّا أُنْزِلَتْ هَذِهِ الآيَةُ (وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الأَقْرَبِينَ) دَعَا رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- قُرَيْشًا فَاجْتَمَعُوا فَعَمَّ وَخَصَّ فَقَالَ « يَا بَنِى

كَعْبِ بْنِ لُؤَيّ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِى مُرَّةَ بْنِ كَعْبٍ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِى عَبْدِ شَمْسٍ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِى عَبْدِ مَنَافٍ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِى هَاشِمٍ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِى عَبْدِ الْمُطَّلِبِ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا فَاطِمَةُ أَنْقِذِى نَفْسَكِ مِنَ النَّارِ فَإِنِّى لاَ أَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا غَيْرَ أَنَّ لَكُمْ رَحِمًا سَأَبُلُّهَا بِبَلاَلِهَا ».

عجيبه ده، ډېره ډېره عجيبه!! هغه مهال ستا جسارت ته حيران شوم چي ودي ويل: د جنت کونجياني (کلياني)د علي، فاطمې، حسن او حسين په لاس کي دي، هغه څوک به جنت ته ځي چي دوی ئې وغواړي!!! نه پوهېږم آيا د دې خبري د کولو پر مهال متوجه وې چي څه وايې که نه؟ داسي خبري خو يوازي د هغه چا له خولي وځي چي شرکي او شيطاني جذباتو په سر اخيستی وي؟ په داسي حال کي چي پيغمبر عليه السلام فاطمې رضی الله عنها ته وايي چي زه دي د الله تعالی له عذابه نشم ژغورلی، يوازي خپل عمل دي ژغورلی شي!! د قرآن په لسګونو آيتونه همدا خبره کوي چي جنت ته د دخول پرېکړه د الله تعالی له لوري او د انسان عقيدې او عمل ته په پام سره کېږي، آيا ممکنه ده چي څوک دي په الله تعالی، قرآن او پيغمبر عليه السلام ايمان ولري خو سره له دې دي د داسي کرکجني او شرک لرلې خبري جسارت وکړي!!

دا مسئله نه يوازې په مکه او مدينه کي او له مشرکانو او يهودانو سره يوه کشاله وه بلکي دا اوس هم اکثر مذهبي اختلافات له دغه ذهنيت نه خړوبېږي چي يو دې مخکني منلي شخصيت ته ځان منسوبوي او بل ئې بل ته، يو د دې شخصيت (روحاني فيض) او (کرامات) ستر او پراخ ګڼي او بل

ئې د هغه بل شخصیت، یو ځان د پیغمبر د اهل بیت محب او وارث ګڼي او له پیغمبر علیه السلام نه وروسته علي رضي الله عنه او زامن ئې د هغه ځای ناستي او د خلافت اصلي او یوازیني وارثین بولي او ابوبکر، عمر او عثمان رضي الله عنهم او ټولو هغو صحابه وو ته د غاصب په سترګه ګوري چې له علي رضي الله عنه نه پرته ئې له بل چا سره بیعت کړی او د بل په خلافت راضي شوي، حال دا چې علي رضي الله عنه په خپله له مخکنیو خلفاوو سره بیعت کړی او نه یوازې دا چې تل ئې په لمانځه کې په هغوی پسې اقتداء کړې بلکې خپله لور ئې عمر ته په نکاح ورکړې!! د امام حسین رضي الله عنه لپاره به د محرم په ورځو کې توره جامه اغوندي او د محرم په لسمه به د هغه د شهادت ویر کوي، په مسخره، کرکجنو، خرافي او اسلام ضد حرکاتو او ناولو بدعتونو سره به دا ورځ لمانځي؛ خو په عمل کې به په کربلا او نجف باندې د صلیبي ځواکونو د برید په وخت کې د یرغلګرو مرسته کوي او د دوی په لاس د زرګونو هغو مسلمانانو د وژلو به هیڅ پروا نه کوي چې د امام حسین په څېر د ظلم او تېري مقابله کوي!! پر یزید به لعنت وايي خو په عمل کې به تر یزید نه د لازیات ظالمو واکمنانو ملګرتیا او له بې دینه، منافق، ظالم او مفسدو واکدارانو سره بیعت کوي!! که د پیغمبر علیه السلام په ژوند کې دومره مسلمانان په عراق او افغانستان کې وژل شوي وی، مګر هغه مبارک به د کربلا تر شهیدانو په دغو شهیدانو زیات نه وو خواشینی شوی؟!! دغه شیعه چې نن په عراق او افغانستان کې د عاشوری په لسمه ځانونه وهي؛ د افغانستان او عراق په نیولو کې ئې له امریکایانو سره لاس یو کړ، په کربلا او نجف ئې د

امریکایانو د بیرغ رپېدا ومنله، په داسي حال کي د عاشوری د ورځي مراسم لمانځي چي امنیت ئې امریکایانو نیولی!! آیا تر دې د لوی منافقت تصور کېدی شي؟!! له د حسین رضی الله عنه سره د دوی د محبت ادعاء هسي یوه دروغجنه سیاسي لوبه ده، دا د دوی پلرونه ول چي له حسین رضی الله عنه سره ئې خیانت وکړ، کوفې ته ئې وروبللو خو خپلي ژمني ئې تر پښو لاندي کړې او د یزید په هغه لښکر کي شامل شول چي حسین رضی الله عنه او د ده ملګري ئې شهیدان کړل، یقیناً چي الله تعالی د همغه منافقت سزا نن د دوی اولادونو ته ورکوي، داسي چي د هغه د شهادت په ورځ به ځانونه په خپله په زنځیرونو وهي!!

په دې کي هیڅ شک نشته چي د دغو شخصیتونو د کراماتو او مناقبو خبري هغه څوک کوي چي له دې لاري تغذیه کېږي، د هغوی په نامه شکرانې، نذرانې او سیاسي او اجتماعي امتیازات ترلاسه کوي.

اهل بیت، آل او اولاد:

ته د قرآن ځیني مخصوص اصطلاحات په غلطه توګه کاروې، د (اهل البیت)، (آل) او (اولاد) الفاظ یو د بل په ځای او یو د بل په معنی کاروې، په داسي حال کي چي هر یو ئې بېله او ځانګړې معنی لري، په قرآن کي آل د اتباع، پلویانو او یارانو په معنی راغلی، لکه آل فرعون چي د فرعونیانو او د فرعون د پلویانو او اتباع په معنی دئ نه د فوعون د اولاد په معنی، اهل البیت یوازي د مېرمنو لپاره راغلی، قرآن مېرمنو ته دا لقب غوره کړی، هغه ئې د کور خاونده (کوروالا) نومولې، او اولاد د زامنو او لوڼو لپاره

راغلی، د قرآن په وړاندي د ادب تقاضاء دا ده چي موږ دا قرآني اصطلاحات په همغه معنی وکاروو چي په قرآن کي راغلي، کله چي موږ آل ابراهیم او آل محمد علیهما السلام ته دعاء کوو نو مراد مو باید د دوی امتیان او اتباع وي نه یوازي د دوی اولاد، دا ډېره بې ادبي او د قرآن په وړاندي جسارت دئ چي څوک په اهل البیت کي زوم او لمسیان شامل کړي او مېرمني ترې وباسي، یا آل د زوم او لمسیانو په معنی تعبیر کړي او اتباع او پلویان ترې وباسي.

د مرګ له ځای او نېټې خبرېدا:

ستا دا ادعاء هم د قرآن مخالفه ادعاء ده چي وایې پیغمبر علیه السلام، فاطمه رضی الله عنها یا بل څوک پوهېدو چي سبا به څه کېږي، څوک به کله او چېري مري!! حسن او حسین رضی الله عنهما به کله او د چا په لاس وژل کېږي؟ دا ځکه چي قرآن په قاطعیت او صراحت سره فرمایي چي هیڅوک نه پوهېږي سبا به څه کوي، کله او چېري به مري:

ÇÌÍÈ ŽÎ z DŠîæ © $bÎ ßNqß? ·Ú ôã Ä 'Î ÇS ÿR “ Íâ? $Br ....

لقمان:۳۴

او هیڅوک نه پوهېږي چي سبا به څه ترلاسه کړي او نه پوهېږي چي په کومي زمکي کي به مري، یقیناً چي الله ښه باخبره پوه دئ.

یعني الله تعالی دا وینا د هغه علم او پوهي له مخي کوي چي د انسان په اړه ئې لري، دا د علیم او خبیر خدای وینا ده چي هیڅوک نه د سبا ورځي له پېښو خبرېږي او نه دا چي کله، څنګه او چېري به مري. که

ځوک د خپل ځان په اړه خبر نه وي نو د بل چا د مړيني د ځای، وخت او ځرنګوالي په اړه پوهېدا خو لازيات ورته محال او ناممکنه ده، ځوک چي په دې آيت ايمان لري هيڅکله به داسي خبره په خوله رانه وړي چي کوم انسان ته د بل د مړيني د وخت، ځای او ځرنګوالي په اړه د پوهې نسبت وکړي، صحابه نه پوهېدل چي پيغمبر عليه السلام به کله رحلت کوي، د رحلت په ورځ ئې صحت نسبتاً ښه شو، د لمانځه په مهال ئې له کړکۍ نه جومات ته وکتل او تبسم ئې وکړ، ټول صحابه خوشحاله شول چي هغه روغ شوی، ابوبکر رضی الله عنه د همدې لپاره هغه شپه له مدينې بهر د خپلي يوې مېرمني کره ولاړ، ناڅاپي ئې د هغه د رحلت خبر واورېد او بېرته په تلوار مدينې ته راستون شو، عمر رضی الله عنه جلالي شوی وو او ويل ئې چي په خدای قسم محمد عليه السلام نه دئ وفات شوی، ... که د ابوبکر او عمر رضی الله عنهما په څېر جليل القدره صحابه له دې غيبه خبر نه ول بل ځوک به څنګه پرې پوهېږي؟!! په قرآن د ايمان غوښتنه دا ده چي ټول هغه روايات يوې خوا ته لري کېږدو چي له دي پرېکنده او صريح آيت سره تعارض لري.

عليه السلام او رضی الله عنه:

همدا راز ته د (عليه السلام(او (رضی الله عنه) په اړه هم داسي څه وايې چي له قرآن سره اړخ نه لګوي، ته ادعاء کوې چي د علي رضی الله عنه او د هغه د اولاد لپاره (عليه السلام) کارول مانع نه لري، او دا کمزوری دليل وړاندي کوې چي عادي انسان ته هم عليک السلام او عليه السلام

ویل جائز دي، دا په داسي حال کي چي د قرآن له آیتونو نه په واضح توګه معلومېږي چي د پیغمبر لپاره باید د (علیه السلام) او (صلوة الله علیه) یا (صلی الله علیه و سلم) الفاظ وکاروو، څکه چي قرآن فرمایي:

(q ¹ (qãB#ä šú ïÏ%©!$# $ķš7 ÓÉ9$’?ã bq=Á ã¼çG 6 Í»=Br ©!$b]

ÇÎÏÈ $¸J‹Î=ó @ (qßJÏk™r Ïmøã   الاحزاب:۵۶

او د صحابه وو لپاره باید (رضی الله عنهم) ووایو، څکه چي قرآن فرمایي:

Nèdqãè7?$û ïÏ%©!$r í$ÁRF{$r ûïÌÉ»gßJø9$ `B bqä9ürF{$ šc qà)Î»¡¡9$r

“Ìó ?]M»Z_ Nçl; £ã&r çm÷Zã (qàÊ‘r Nåk÷]ã ª!$ š† Å§9» ¡ ômîÎ/

ÇÊÉÉÈ ãÏàèø9$ ãöqøÿø9$ 7Ï9ºŒ #Y‰/& !$kŽÏù ûïÏ$Î#»z ã»gRF{$ $ygFtB   التوبة:۱۰۰

د ادب تقاضاء همدا ده چي د یوه لپاره مخصوص الفاظ باید د بل لپاره ونه کاروو، داسي غلطي د التباس باعث کېږي، که دا جائز وګڼو نو بیا خو که چا وویل ایوب علیه السلام؛ نو مخاطب به نه پوهېږي چي د خطیب مراد پیغمبر ایوب دئ که کوم صحابي ایوب، که ئې وویل سلیمان علیه السلام؛ نو نه به پوهېږي چي مراد ئې پیغمبر سلیمان دئ که کوم صحابي سلیمان!! هغه مهال خو له دې غلطي نه باید په قطعي توګه ډډه وکړو چي ګورو څیني غلات شیعه علي رضی الله عنه تر پیغمبر علیه السلام هم لوړ ګڼي!! که خلک اوس د مدیر، سفیر، وزیر، صدراعظم، جمهور رئیس او پاچا لپاره خاص خاص القاب کاروي، که څوک نن په سعودي کي یوه

سفير ته ووايي (سمو السفير) يا پاچا او شهزاده ته ووايي: (سعادة الملک) هر څوک به پرې وخاندي، موږ د داسي اشرافي الفاظو په ځای د دعاء الفاظ لرو خو په دې کي به د هر چا د مقام او منزلت خيال ساتو، پيغمبر ته زموږ غږ بايد د نورو خلکو په څېر نه وي، قرآن موږ ته همدا درس راکوي. د پيغمبر لپاره به داسي نه وايو چي رضی الله عنه يا رحمه الله، او د صحابي لپاره به صلی الله عليه و سلم نه وايو، که څه هم پر مؤمنانو باندی د سلام او صلاة لېږل د معنی له پلوه مانع نه لري.

آيا په قرآن کي ټول احکام نشته؟

ستا هغه وينا مي هم واورېده چي ويل دي: په قرآن کي ټول احکام نه دي راغلي، ځيني احکام داسي دي چي يوازي ئې په احاديثو کي موندلی شو، د دې ادعاء د اثبات لپاره دي ووېل: په قرآن کي يوازي هغه غوښه حلاله ګڼل شوې چي د ذبحي پر مهال ئې د الله تعالی نوم ياد شي، خو کب (ماهي) بې له ذبحي حلال دئ، د دې استثناء بنسټ د قرآن کوم آيت نه بلکي د پيغمبر عليه السلام حديث دئ، څو ځلي دي دا خبره تکرار کړه چي راوښيئ د قرآن کوم آيت دا استثناء جائز ګڼي؟!! تاسو ته بايد ووايم: په قرآن کي دا استثناء شته خو څه وکړو چي ته نه ئې ورته متوجه شوی! قرآن کب (ماهي) د لحماً طرياً يعني تازه غوښي په نامه ياد کړی او دا ښيي چي ماهي د تازه او پاکي غوښي حکم لري، پيغمبر عليه السلام ځکه ويلي چي ماهي له ذبحي پرته حلال دئ. همداراز تا ووېل: د لمانځه ترتيب، اوقات او د رکعتونو شمېر په قرآن کي نه مومو... په داسي حال کي چي

پیغمبر علیه السلام د لمانځه هر څه له قرآنه اخیستي، د الله په نامه د لمانځه پیل، قیام، تلاوت، رکوع، سجده، په رکوع او سجده کي تسبیحات، د لمانځه پنځه وختونه او د رکعتونو شمېر؛ دا ټول هغه څه دي چي په قرآن کي ورته یا په ډېر وضاحت سره یا تلویحاً اشاره شوې، خو زه او ته د ځینو منشأ درک کولی شو او د ځینو نه.

د لمانځه د ځینو برخو منشأ په قرآن کي دا آیتونه دي:

- (و ذکر اسم ربه فصلی) د تکبیر تحریمه لپاره
- په قرآن کي د سجدې امر اولس ځلي راغلی، د هري ورځي د فرض رکعتونو شمېر هم اولس ټاکل شوی.
- تل تر سجدې مخکي د رکوع ذکر راغلی د همدې لپاره په لمانځه کي رکوع تر سجدې مخکي ده.
- د الزمر د سورې په دغو دوو آیتونو کي د تسبیح لپاره څلور وخته سحر، ماښام، ماخستن او ماپشين ذکر شوي:

’Î ß‰ô s 9$ ø¼ãr Ç‹È bqßs Î6óÁè û üÏnr šc qÝ¡ Ïôêû üm «!$ `» sû ö6ý ù

Ç‹È brãgÎôàè û üÏnr $|±ãr Ç‹Úö‘F$ r ÅV ºq»J¡ 9$

نو د الله تسبیح وینه ده کله چي (ماښام) او (گهیځ) ته ننوځئ او ده ته په آسمانونو او زمکي کي ستاینه ده او (ماخستن) او هغه مهال چي(ماپشين) ته ننوځئ.

او د طه د سورې په ۱۳۰ آیت کي د مازدیگر د وخت یادونه هم شوې:

Äş ôtz9$ Æqê Ÿ0% 7ĥ Ÿ‰ôtz ôãÎ'r bq8qå/ $B 4† ?ã žÉô $ù

4 Ì ö? 7÷è9 í$k]9$ $ #•ô&r ôãÎm ù È@dÇ $R#ä ôÖr $Ïrãã Ÿ0ôr

ÇÌÈ

نو په هغه څه چي دوی ئې وايي صبر وکړه او له ستاينې سره د خپل رب تسبيح وايه (تر لمر راختو مخکي) او (تر لوېدو ئې مخکي) او (د شپې په يوې برخي کي) تسبيح وايه او د (ورځي په اطراف) کي؛ چي راضي شې.

دلته د سحر، مازديګر او ماخستن يادونه په صراحت سره شوې او دوو نورو وختونو ته د اطراف النهار په لفظ اشاره شوې. د همدې لپاره د لمانځه پنځه وخته تاکل شوي.

کله چي د الواقعة د سورې په ۷۴ آيت کي دا امر وشو:

ÇÍÈ ÉOŠàè9$ 7ĥ ÉO™$Î ôxÎm ù الواقعة:۷۴

نو پيغمبر عليه السلام وفرمايل: دا تسبيح په رکوع کي شامله کړئ.

او کله چي د الاعلى د سورې په لومړي آيت کي دا امر وشو:

ÇÊÈ ’?ãF{$ 7ĥ OóŠ$Ë ÎmÎŸ الاعلى: ۱

نو پيغمبر عليه السلام وفرمايل چي دا تسبيح په خپلو سجدو کي شامله کړئ.

که په قرآن کي غور وکړئ وبه ګورئ چي د رکوع امر د سجدې په پرتله لږ دئ، د همدې لپاره په لمانځه کي د رکوع شمېر تر سجدې لږ دئ.

د الاسراء سورې په ۷۸آيت کي د سحر لمونځ د قرآن الفجر په نامه ياد شوی او دا ښيي چي قرائت د لمانځه اساسي برخه ده.

bÎ ìô ÿ$ b#äèr È@$ È¡ î 4Î Ä§ ô± 9$ Ï q$ Î o4Á 9$ É ï&

ÇÐÑÈ #Ÿq åT B šc %. ìô ÿ$ b#äè

په دې آيت کي له يوې خوا د ګهيځ لمانځه ته قرآن الفجر ويل شوي له بلي خوا پنځه لمونځونو ته اشاره کوي: د لمر له زواله تر ماخستن پوري څلور لمونځونه او د سحر لمونځ ئې پنځم.

له دغو آيتونو نه په صراحت سره معلومېږي چي پيغمبر عليه السلام د لمانځه هر څه له قرآنه اخيستي.

نهج البلاغه:

د نهج البلاغه په اړه مي هم ستا خبري واورېدې، چي لاندي تعليقات پرې ضروري ګڼم: ستا دا ادعاء د حقيقت خلاف ده چي په نهج البلاغه کي علي رضی الله عنه ته منسوب اقوال د اهل سنت و جماعت په کتابونو کي هم راغلي!! او دا چي له کميل ابن زياد نه په دغو کتابونو کي هم ډېر روايات نقل شوي، په داسي حال کي چي له کميل نه جمعاً او په ټولو کتابونو کي يوازي څلور پنځه ځلي نوم اخيستل شوی او هغه هم د دوه ديو حديثونو په ارتباط، خو هلته هم محدثينو يا ويلي چي دا روايات او اسناد ئې ضعيف دي او يا ئې ويلي چي کميل غيرثقه دئ. دا همغه کميل دئ چي له يهودي ابن سبأ سره ئې اړيکي وې او عثمان رضی الله عنه تبعيد کړی

وو، په نهج البلاغه کي له ده زيات روايت کېږي.

چا چي د قرآن د بلاغت خوند څکلی وي يا ئې د احاديثو ادبي منهج ته پام کړی وي نو په دې پوهېدا ورته گرانه نه ده چي نهج البلاغه له دواړو سره هم د محتوی له پلوه ژور توپير لري او هم د نهج او اسلوب له پلوه، حتی له هغو احاديثو سره هم ژور توپير لري چي له علي رضی الله عنه نه روايت شوي.

په قرآن کي چي کوم سلاست، شفافيت، وضاحت، خوند او اغېز مومو په نهج البلاغه کي ئې لږ بېلگه هم نشو موندلی، نهج البلاغه په څلورمه پېړۍ کي او د علي رضی الله عنه له شهادته نږدې درې نيم سوه کاله وروسته ليکل شوی، نه يوازي دا چي نهج او د ادب اسلوب ئې د صحابه وو دور ته ورته نه دئ بلکي په ډېر لږ دقت سره دې نتيجې ته رسو چي دا د څلورمي پېړۍ د ادبي اسلوب په غېږ کي د سيد رضي لخوا جوړ شوي اقوال دي چي علي رضی الله عنه ته ئې منسوب کړي. اسلوب ئې پېچلی، غامض او شاعرانه دئ، همغسي لکه شاعران چي له الفاظو سره مشغول وي، دا په داسي حال کي چي قرآن د جاهليت د دور دغسي نهج او اسلوب ونړاوو، ادب ئې پر نوي بنسټ ودراوو، د خيال له فضاء ئې د ژوند واقعيتونو ته راکوز کړ، د ابهام او اغماض په ځای ئې سلاست او وضاحت رايج کړ، درباري ژبه ئې په عاميانه ژبي بدله کړه، مدح او هجو ئې له ادب نه وايستل، ښېگڼو ته دعوت او بلنه ئې د هغوی ځای ناستې کړه، د کوم زوړ ادب بنسټونه چي قرآن ونړول متأسفانه ځينو بېرته هغه ته مخه کړه، په نهج البلاغه کي دغه شا ته تگ او تخلف گورو. د سنيانو په مدرسو کي

د عربي ادب د زده کړې لپاره د جاهليت دور د شعراوو اشعار لوستل د همدې تخلف يوه بله بېلګه ده.

په نهج البلاغه کې ډېر داسې اقوال مومو چې د علي رضی الله عنه له لوړ شخصيت سره په هيڅ توګه نه ښايي، د ځان او خپلې کورنۍ ستاينه، د خپلو رقيبانو هجو، له مخکنيو خلفاوو نه شکايت او په دې اعتراض درلودل چې ولې دی د خليفه په توګه غوره نشو او دا چې د مخکنيو خلفاوو په دوران کې ډېر غصه وو، د مجبوريت له مخې ئې څه نه ويل، حال ئې داسې وو لکه چې په ستوني کې ئې هډوکی نښتی وي!! آيا ممکنه ده چې د امير المؤمنين علي رضی الله عنه په څېر شخصيت داسې کمزورې خبرې وکړي؟!! آيا يوازې دغسې خبرې کافي نه دي چې ووايو: نهج البلاغه د سيد رضي د اقوالو مجموعه ده نه د علي رضی الله عنه د ويناوو؟!!

د نهج البلاغه روايات اکثراً يو راوي لري، کومه طريقه چې اهل سنت و جماعت د روايت په اړه لري، سعې کوي د هر روايت سند تر پيغمبر عليه السلام پورې ورسوي، د رواتو په اړه څېړنه کوي، ثقه او غير ثقه ئې په ګوته کوي او د روايت د اعتبار کچه ټاکي، له دغو نه هيڅ څه په نهج البلاغه کې نه مومو.

د Q ټلويزيوني چينل په اړه:

ستا د ويناوو له اورېدو وروسته مې د Q چينل ځيني نوري برخې هم وليدې، په پای کې دې نتيجې ته ورسېدم چې دا چينل به يا ايران تمويلوي يا انګريزان، په دې موخه چې د حقيقي اسلام او سني مذهب نوم بد کړي

او د داسي دين او مذهب په توګه ئې معرفي کړي چي له خرافاتو ډک دئ، دښمنانو اسلام په دوو ډولونو وېشلی: راډيکال اسلام او ټریډیشنل اسلام (یعني سیاسي او انقلابي اسلام او د سیاست او جهاد مخالف اسلام، یعني جهادي اسلام او صوفیانه اسلام)، یو خوښوي، وده ورکوي، مرسته ورسره کوي، تلویزیوني چینلونه ورته جوړوي، د اسلامي هېوادو حکام دې ته اړ کوي چي د دوی د خوښي اسلام وپالي، له بل اسلام نه سخته وېره لري، په ټول توان طاقت د دې هڅه کوي چي دا اسلام او پلویان ئې وځپي او د تروریستانو په تور لیست کي ئې ونیسي، دښمنان هغه اسلام نه خوښوي چي وايي: له طاغوت نه انکار وکړئ، له قیصر او کسری سره ډغري ووهئ، شیطاني نظامونه نسکور کړئ، د خدای پر زمکه باید یوازي د الله تعالی دین حکومت وکړي، مظلومان د ظالمانو له منګولو وژغورئ، عدل او قسط قائم کړئ... دوی هغه اسلام خوښوي چي خلکو ته ووايي: له دنیا لاس واخلئ، دنیا کافرانو ته پرېږدئ، تاسو آخرت خپل کړئ، خدای دنیا د کافرانو لپاره او جنت ستاسو لپاره ټاکلی، د چا په ښه او بد غرض مه کوئ، په اورادو او اذکارو سره هغه مقام ترلاسه کولی شئ چي مجاهدین ئې د خپل سر او مال په قربانولو نشي ترلاسه کولی ... د دښمنانو پرېکړه دا ده چي صوفیانه اسلام د جهادي اسلام په ضد وکاروي، انګرېزانو داسي ډېر ټلویزیوني چینلونه، راډیوګاني، مجلې، ورځپاڼي او ډلي جوړي کړې، پالي او تمویلوي چي په همدې موخه ترې استفاده کوي، قادیانانو ته ئې هم داسي چینلونه جوړ کړي، ما دغه چینل داسي وموندو چي چلوونکي ئې غواړي له اسلام او سني مذهب نه یو کرکجن انځور وړاندي کړي، ما هغه

برخه هم ولیده چي یو ټګمار بل ټګمار د شیخ الحدیث په نامه معرفي کوي، د دواړو له څېرو، ویناوو او حرکاتو معلومېږي چي په ټګمارۍ کي تخصص او مهارت لري، یو غمځپلی او مصیبت وهلی ناپوه انسان به په دې هیله ټیلفون ورته وکړي چي له ستونزو د وتلو لار وروښیي، دوی به ئې خپل نوم او د مور نوم وپوښتي، بیا به دا ټګمار شیخ الحدیث د یوې پاڼي پر سر قلم وخوځوي، څه محاسبه به وکړي او هغه کس ته به دا ځواب ورکړي: حساب وایي چي ستا په کار کي څه خنډ شته، پېریان دربندي ناست دي، ستا کار کي ستونزي راولاړوي، کوډي دربندي شوې، باید زموږ دفتر ته راشې چي تعویذ درکړو، تر هغه وخته دا اذکار او اوراد وایه، إن شاء الله تعالی مشکل به حل شي...!! کله چي انسان د دغو ټګمارانو دا مسخره لوبه ګوري او د RINKER له هغو غولوونکو تجارتي اعلاناتو سره ئې مقایسه کوي چي د زرو روپیو توکی به په لومړي سر کي په ۴۹۹۹پلوري او ورو ورو به ئې قیمت ۱۴۹۹ته راکوز کړي، نو یقیناً چي وبه وایي: دا غولوونکي اعلانات د هغو مذهبي ټګمارانو تر اعلاناتو ډېر ښه دي چي خلک د دین او مذهب په نامه غولوي او شکرانې او نذرانې ترلاسه کوي، دوی خو که په چل او دوکې سره له خلکو پیسې اخلي او ارزانه توکی په لوړه بیعه پلوري، خو دا ټګماران هم پیسې ترې اخلي او هم ئې دین او ایمان؛ او په بدل کي ئې په زېړ رنګ لیکل شوې یوه وړه پاڼه د تعویذ په نامه ورکوي. ما ته دغو ټګمارو رمالانو او فال نیوونکو د ایران یو آیت الله را په یاد کړ، هغه د خمیني ځای ناستی وو چي وروسته عزل شو، د ایران له انقلابه وروسته مي ملاقات ورسره درلود، د خبرو په دوران کي د

ده سکتر څو ځلي راغی او ورته وئې ويل چې همغه مېرمن ده، ده دوه ځلي ورته وويل چې اوس ئې پر ېږده، خو سکرتر په درېيم ځل مجبور کړ چې ځواب ورکړي، نو جناب آيت الله خپلې خوا ته تاخچې ته لاس اوږد کړ او مصحف ئې راواخيست، هغه ئې پرانيست او بيا ئې سکرتر ته وويل: بگو بده: ورته ووايه چې بد دئ!! دا هغه قرآن وو چې په ايران کې چاپ شوی، په ځينو صفحو ئې خوب (ښه) او په ځېنو بد (بد) ليکل شوي، ايرانيان په دې او د حافظ شيرازي په کليات فال نيسي، مصحف پرانېزي، که هغه صفحه پرانيستل شوه چې خوب پرې ليکلی نو فال ئې سم او بخت ورسره مل دئ او که هغه بله صفحه پرانيستل شوه نو بخت ورسره ياري نه کوي او کار ئې بد دئ!! له ځان سره مې ويل: که آيت الله ئې داسې وي نو آخوندان به ئې څنگه وي؟!! دا به څنگه په افغانستان کې د يوه واقعي اسلامي انقلاب ملاتړ او تأييد کوي؟!! ومو ليدل چې ايران له افغان جهاد او مجاهدينو سره دومره جفا وکړه چې اسرائيل ورسره نه ده کړې، د افغانستان او عراق په نيولو کې دوی له صليبي ځواکونو سره لاس يو کړ او ايران پلوه افغاني او عراقي شيعه ډلو ته ئې وويل چې د امريکايانو تر قومندې لاندې د سنيانو مقابله وکړي!! دا په داسې حال کې چې پيغمبر عليه السلام د هغه چا په اړه چې فال ليدونکي، نجومي او رمال ته ورځي او د هغه په خبري باور کوي داسې فرمايي چې په دې کار سره ئې هغه قرآن تکذيب کړی چې پر محمد (عليه السلام) نازل شوی: عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- :« مَنْ أَتَى عَرَّافًا أَوْ كَاهِنًا فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أُنْزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ

ما په دغو ورځو کي د دې چینل په خپرونو کي له هیچا وانه ورېدل چي د مسلمانانو په موجوده دردناک حالت او ستونزو ئې بحث کړی وي، د اسلام د دښمنانو جنایات ئې غندلي وي، د مسلمانانو په بې رحمانه وژلو ئې خفګان ښودلی وي، د افغانستان، عراق، فلسطین، کشمیر او د نړۍ له نورو مظلومو مسلمانانو سره ئې د خواخوږۍ څو کلمات په خوله راوړي وي او مسلمانان ئې جهاد ته هڅولي وي، برعکس دا مي ترې اورېدلي چي جهاد في سبیل الله ئې جهاد اصغر او جهاد مع النفس، اوراد او ذکر ئې جهاد اکبر ګڼلی او په دې توګه ئې د هغو خلکو د جذباتو د سړولو هڅه کړې چي د مظلومو مسلمانانو د بدو ورځو په لیدو سره تحریک شوي او د جهاد عزم په کي راپارېدلی. باور مي دا دئ چي دا کار د یوې منصوبې لاندي ترسره کېږي، که نه نو هر په دین پوه انسان په دې پوهېږي چي د جهاد اکبر او اصغر په نامه په قرآن کي کومه اصطلاح نشته، په کوم روایت کي چي دا خبره شوې د ټولو محققینو له نظره دا روایت بې بنسټه او د قرآن له صریح آیتونو سره متعارض دئ، په قرآن کي (جهاد بالنفس) راغلی چي تر ټولو اعظم او اکبر عبادت ګڼل کېږي چي هغه خپل سر د الله تعالی په لار کي قرباني کول دي، د قرآن په هیڅ آیت کي د (جهاد مع النفس) الفاظ نه دي راغلي، د ټولو محققینو او ائمه وو له نظره جهاد في سبیل الله یوازي قتال في سبیل الله دئ نه بل څه، او په قرآن کي تل له هجرت نه وروسته د هغه یادونه شوې، تبلیغ ته جهاد في سبیل الله ویل یا تعلیم، تدریس، د ذکر حلقو ته د جهاد في سبیل الله نوم ورکول یوه مغالطه او د قرآن په نسبت بې باکي ده، په قرآن د ایمان تقاضاء دا ده چي هره اصطلاح به ئې په خپل

مورد او ځای کي کاروو، قرآن وايي چي د هدايت دروازې د مجاهد پر مخ پرانيستل کېږي، څوک چي له جهاده ډډه وکړي د هدايت ټولي دروازې به ئې پرمخ تړلې وي،

ÇÍÈ ûüŽÅó ßå$ì J9 ©$bÎr $Z-ÇS Nå]/‰q9 $ZŠì ‡r‰g»_ `/‰$r

قرآن وايي چي په دين کي تفقه د الله په لار کي د نفير له لاري ترلاسه کړئ

(rãÉYŠÏ9r Ç/Ï!$’Î ‡qßg)yGŠÏj9 py!$Û Nåk]ÏiB 7‰ó Ï@ä `ÏB •ÿR Ÿwqn ...)

(۱۲۲ :التوبة) ÇËËÈ šc râ‹x‹øts óOßg¯=yès9 NÍköŽs9Î ‡þqãè_‘ #Œ) óOßgBöqs%

... ولي دي د دوی (مؤمنانو) له هري ډلي يو ټولگی ونه وځي چي په دين کي پوهه ترلاسه کړي او هغه مهال چي خپل قوم ته بېرته ستنېږي انذار ئې کړی، ترڅو ځان ساتنه وکړي.

څوک چي (نفير) د علم د زده کړي لپاره وتل تعبيروي نه د جهاد في سبيل الله لپاره وتل؛ مغالطه کوي او د قرآن يوه مخصوصه جهادي اصطلاح ناسمه او غلطه تعبيروي.

تتمه:

زه د الله تعالی په نامه تا ته بلنه درکوم چي راځه دا خرافي عقايد او افکار لري وغورځوه، د الله د لاري يو مخلص او مجاهد داعي جوړ شه، قرآن ته مخه کړه، قرآن د خپلي لاري مشعل او د دعوت موضوع وگرځوه، له اسلام او اسلامي امت نه د دفاع لپاره ملا وتړه، د اسلام د سترو سترو

دښمنانو په ضد داسي ملاوتړه لکه ابراهیم علیه السلام چي د نمرود په ضد، موسی علیه السلام د فرعون په ضد او محمد علیه السلام د ابوجهل په ضد جهاد وکړ، اسلام همدا دئ او د اسلام تقاضاء همدا. راشه له خپلو تبلیغاتي امکاناتو نه په استفادې سره دا هڅه وکړه چي د خلکو توجه له مخلوق نه خالق ته واړوي، له مړي انسان نه ژوندي خدای ته، له قبرونو او قصرونو نه د عرش مالک ته، له زیارت نه جومات ته، له ساز، سرود او نعت نه د قرآن تلاوت ته، له رهبانیت نه جهاد ته او د خانقا له کونجه سنګر ته، باور وکړه د هغو کسانو چي په زیارتونو کي راغونډېږي، له قبر نه ئې ځان ته دکان جوړ کړی، شکرانو او نذرانو ته سترګي په لار وي، د دوی تر زړو کسانو هغه فلسطینی ماشوم هم غوره دئ چي د یهودانو ټانکونه په ډبر ولي، هغه هلک هم غوره دئ چي د خپل ایمان او عقیدې په حکم د لاهور په سړکونو کي د امریکا او اسرائیل په ضد شعارونه ورکوي او له مظلومو مسلمانانو نه دفاع کوي.

زموږ صالح سلف، صحابه وو او تابعینو به له سنګر نه هغو کسانو ته چي په حرم کي به په عبادت لګیا وو داسي پیغامونه لېږل:

یا عابد الحرمین لو أبصرتنا لعلمت أنک في العبادة تلعب

من کان یخضب جیده بدموعه فنحورنا بدمائنا تتخضب

اې د حرمینو عابده! که زموږ حال وګورې؛ نو پوه به شې چي ته په عبادت کي هسي لوبي کوې!! که څوک خپله غاړه په اوښکو لمدوي نو زموږ مخونه په وینو سره دي.

په پای کي ستا د بیان د اسلوب په اړه څو مشورې درته لرم:

- ستا د بیان اسلوب د یوه داعي نه بلکي د یوه مجادله کوونکي دئ.
- د هوښیار او په دین پوه انسان د زړه او عقل دروازه نه ورته پرانیستل کېږي.
- لهجه دي ډېره تنده او غږ دي له ضرورته زیات لوړ وي، هغه هم په ډېرو وړو مسئلو د ترکیز په لړ کي.
- د خطاب په وخت کي ستا حرکات، د لاس توند توند خوځول، یوې بلي خوا ته تېز تېز کتل، په کرسۍ یوې خوا بلي خوا ته کېدل، ډېر نامناسب دي او له یوه دروند خطیب او مؤمن داعي سره نه ښایي، حرکات دي داسي دي لکه د سیاست والو او هغه هم د انتخاباتو په دوران کي، او په دې موخه چي د بې علمو عوامو توجه جلب او رأیه ئې ترلاسه کړي.
- ستا حرکات او لهجه مخاطب ته دا انتباه ورکوې چي ته فقط دا خوښوې چي خلک دي تحسین کړي.
- ستا اکثر دلایل، استدلال، تعبیر، تفسیر او تأویل مي له حقیقته ډېر لري او داسي وموندل چي د خپلي رأیي د اثبات لپاره دي په ډېر تکلف سره د دلایلو موندلو نه بلکي جوړولو هڅه کړې او دا هڅه ډېر ځلي په څرګند تحریف منتج شوې. والسلام علی من الهدی

عبدالله

ستاسو یو افغان خواخوږی

عائشه رضی الله عنها وايي:

که چا درته وويل چي محمد صلی الله علیه وسلم خپل رب لیدلی دئ نو پوه شه چي دا شخص دروغ وايي، ځکه الله تعالی فرمايي: "سترګی ئې نشي لیدلی"، "او هیڅ انسان لره نه ښايي چي الله ورسره تکلم وکړي مګر په وحي سره، یا د حجاب له شا نه او یا کومه فرشته ولیږي نو هغه د الله په حکم هغه څه ورته وحي کړي چي غوښتي ئې وي" او که چا درته وويل چي هغه علم غیب لري، نو دا هم دروغ وايي ځکه الله تعالی فرمايي: له الله پرته هیڅوک علم غیب نه لري.

Download from:aghalibrary.com